

MEMÒRIA ANUAL 2014

CENTRE D'ESTUDIS MARÍTIMS I D'ACTIVITATS DEL PORT DE TARRAGONA

Costa

MOLL DE COSTA

 Port de Tarragona

MEMÒRIA
D'ACTIVITATS
DEL CEMAPT

CENTRE D'ESTUDIS MARÍTIMS
I D'ACTIVITATS DEL PORT DE TARRAGONA

2014

1	Informe de gestió Informe de gestión	6
2	Els nostres espais Nuestros espacios	9
3	Activitats i actes puntuals Actividades y actos puntuales	18
4	Fons d'Art del Port de Tarragona Fondo de Arte del Port de Tarragona	36
5	Museu del Port de Tarragona Museo del Port de Tarragona	40
6	Arxiu del Port de Tarragona Archivo del Port de Tarragona	55
7	Servei de Publicacions del Port de Tarragona Servicio de Publicaciones del Port de Tarragona	82
8	Creació, muntatge d'exposicions i manteniment d'espais Creación, montaje de exposiciones y mantenimiento de espacios	92

Presentació

Presentación

El Port de Tarragona és un important motor econòmic per a la nostra ciutat, un motor que l'ha fet créixer. Però a més, treballa per ser un punt de trobada i referència cultural, social i lúdica per als habitants de Tarragona i les poblacions de l'entorn. Els espais portuaris, al Moll de Costa, el Museu del Port, l'Arxiu, els Tinglados i els carrers del barri marítim del Serrallo es converteixen al llarg de l'any en escenari de nombrosos esdeveniments d'alt interès ciutadà. Sens dubte el Moll de Costa és avui dia un dels paratges més emblemàtics i arrelats en la història de Tarragona. L'objectiu del Port de Tarragona és que tant el teixit empresarial, en l'àmbit econòmic, com la ciutadania, en els àmbits cultural i social, gaudeixin al màxim del seu port.

El Centre d'Estudis Marítims i d'Activitats del Port de Tarragona és qui duu a terme tota la gestió cultural i social del nostre Port, treballant intensament perquè el nostre port esdevingui un eix de referència cultural, social i lúdica pels habitants de Tarragona i el seu entorn.

En conjunt, l'any 2014 ha estat un any d'activitat constant i de qualitat de les mostres. Es van presentar 18 exposicions als tinglados 1,2 i 4 i als refugis 1 i 2 del Moll de Costa, que en total van rebre 28.700 visitants. Però també cal recordar les curses, maratons i triatlons que s'han celebrat al Port i les activitats gastronòmiques que han aplegat els veïns i veïnes del Serrallo.

Un any de feina ben feta que no s'acaba aquí, ja que encara tenim molt en què treballar i millorar, però sempre amb empena, ganes i il·lusió per fer de la zona portuària oberta a la ciutadania una ubicació atractiva per a què els ciutadans puguin realitzar tota classe d'activitats culturals, socials i esportives.

El Port de Tarragona es un importante motor económico para nuestra ciudad, un motor que lo ha hecho crecer. Pero además, trabaja para ser un punto de encuentro y referencia cultural, social y lúdica para los habitantes de Tarragona y las poblaciones del entorno. Los espacios portuarios, el Moll de Costa, el Museo del Port, el Archivo, los Tinglados y las calles del barrio marítimo del Serrallo se convierten a lo largo del año en escenario de numerosos acontecimientos de alto interés ciudadano. Sin duda el Moll de Costa es hoy en día uno de los escenarios más emblemáticos y arraigados en la historia de Tarragona. El objetivo del Port de Tarragona es que tanto el tejido empresarial, en el ámbito económico, como la ciudadanía, en los ámbitos cultural y social, disfruten al máximo de su puerto.

El Centro de Estudios Marítimos y de Actividades del Port de Tarragona es quien lleva a cabo toda la gestión cultural y social, trabajando intensamente porque nuestro puerto se convierta en un eje de referencia cultural, social y lúdica para los habitantes de Tarragona y su entorno.

En conjunto, en 2014 ha sido un año de actividad constante y de calidad de las muestras. Se presentaron 18 exposiciones en los Tinglados 1, 2 y 4 y en los refugios 1 y 2 del Moll de Costa, que en total recibieron 28.700 visitantes. Pero también hay que recordar las carreras, maratones y triatlón que se han celebrado en el Port y las actividades gastronómicas que han reunido a los vecinos y vecinas del Serrallo.

Un buen año de trabajo que no se acaba aquí, puesto que todavía tenemos mucho en qué trabajar y mejorar, pero siempre con energía, ganas e ilusión para hacer de la zona portuaria abierta a la ciudadanía, una ubicación atractiva para que los ciudadanos puedan realizar toda clase de actividades culturales, sociales y deportivas.

Josep Andreu i Figueras
President del Port de Tarragona

1 Informe de gestió

Informe de gestió

El Centre d'Estudis Marítims i d'Activitats del Port de Tarragona (CEMAPT) continua programant i realitzant les activitats que li són pròpies. També acull i dóna cobertura a altres actuacions que les entitats ciutadanes porten a terme al Moll de Costa, en els diferents espais que s'ofereixen al públic. L'any 1986 es va obrir el Moll de Costa a la ciutadania, fruit d'una iniciativa que naixia de la voluntat d'apropar el port a la ciutat. Aquesta dinàmica es va consolidar, posteriorment, amb la Llei de ports de l'any 1992, que disposava que la zona de serveis portuaris podia acollir espais destinats a altres activitats no comercials de caràcter cultural, lúdic i social.

Tot plegat es va veure afavorit per la dinàmica de l'activitat comercial tradicional que havia fet que el tràfic es traslladés a d'altres molls del port, més allunyats de la trama urbana. Actualment, el CEMAPT és l'encarregat de la gestió cultural i social a l'organisme portuari, i vetlla per mantenir una activitat variada i atractiva, i potenciar-la amb nous projectes.

Cal destacar l'empenta i el dinamisme amb què el Museu del Port de Tarragona està portant a terme les activitats adreçades als escolars i l'excel·lent resposta que està trobant entre els centres escolars d'arreu de Catalunya i d'altres autonomies de l'Estat.

De la mateixa manera, l'Arxiu del Port de Tarragona ha estat desenvolupant amb tota normalitat les tasques que li han assignat amb l'objectiu que aquestes resultin útils i beneficioses per a la comunitat portuària i també per a la societat en general. Així doncs, l'Arxiu és un òrgan viu i eficaç que, dia a dia, contribueix, sens dubte, de manera activa a preservar el que passa avui per al demà.

Durant aquest exercici, el Fons d'Art del Port de Tarragona ha acceptat la donació de 3 noves peces que en passen a formar part.

El Servei de Publicacions ha apostat per les edicions en digital obtenint uns bons resultats, tal com demostren les descàrregues que des de la seva web s'han materialitzat (més de 54.121 descàrregues). Si bé no es pot abandonar el llibre tradicional en paper, ni és recomanable fer-ho, els esforços cap el llibre digital han de continuar com un element facilitador de la lectura de molts treballs que es publiquin des del Port de Tarragona.

Un dels puntals del funcionament del CEMAPT és el personal que s'encarrega del muntatge i el manteniment dels espais del Moll de Costa i d'altres espais vinculats a les activitats del Port. Tanmateix, cal destacar els tallers i la seva utilització per a la creació d'elements tant expositius com d'utilització ciutadana.

En resum, el passat exercici 2014, es van presentar 19 exposicions als Tinglados 1, 2 i 4, i al Refugi 1 del Moll de Costa i, en conjunt, es van rebre un total de 50.800 visitants.

El Centre d'Estudis Marítims i d'Activitats del Port de Tarragona (CEMAPT) continúa programando y realizando las actividades que le son propias. También acoge y da cobertura a otras actuaciones que las entidades ciudadanas llevan a cabo en el Moll de Costa, en los diferentes espacios que se ofrecen al público. En el año 1986 se abrió el Moll de Costa a la ciudadanía, fruto de una iniciativa que nacía de la voluntad de acercar el puerto a la ciudad. Esta dinámica se consolidó, posteriormente, con la Ley de puertos del año 1992, que disponía que la zona de servicios portuarios podía acoger espacios destinados a otras actividades no comerciales de carácter cultural, lúdico y social.

Todo ello se vio favorecido por la dinámica de la actividad comercial tradicional que había hecho que el tráfico se trasladara a otros muelles del puerto, más alejados de la trama urbana. Actualmente, el CEMAPT es el encargado de la gestión cultural y social del organismo portuario, y vela por mantener una actividad variada y atractiva, y potenciarla con nuevos proyectos.

Hay que destacar el empuje y el dinamismo con que el Museu del Port de Tarragona está llevando a cabo las actividades dirigidas a los escolares y la excelente respuesta que está encontrando entre los centros escolares de todo Cataluña y otras autonomías del Estado.

Del mismo modo, el Arxiu del Port de Tarragona ha seguido desarrollando con toda normalidad las tareas que le han asignado con el objetivo que éstas resulten útiles y beneficiosas para la comunidad portuaria y también para la sociedad en general. Así pues, el Arxiu es un órgano vivo y eficaz que, día a día, contribuye, sin duda, de manera activa a preservar lo que pasa hoy para el mañana.

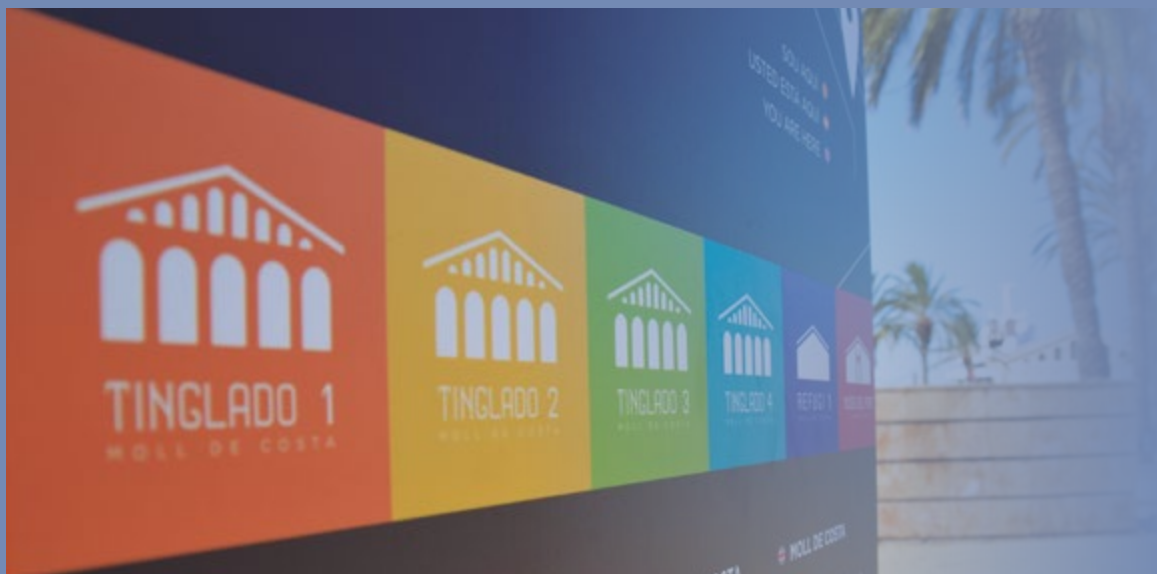
Durante este ejercicio, el Fons d'Art del Port de Tarragona ha aceptado la donación de 3 nuevas piezas que pasan a formar parte del mismo.

El Servei de Publicacions ha apostado por las ediciones en digital obteniendo unos buenos resultados, tal como demuestran las descargas que desde su web se han materializado (más de 54.121 descargas). Si bien no se puede abandonar el libro tradicional en papel, ni es recomendable hacerlo, los esfuerzos hacia el libro digital tienen que continuar como un elemento facilitador de la lectura de muchos trabajos que se publican desde el Port de Tarragona.

Uno de los pilares del funcionamiento del CEMAPT es el personal que se encarga del montaje y el mantenimiento de los espacios del Moll de Costa y otros espacios vinculados a las actividades del Port. Aun así, hay que destacar los talleres y su utilización para la creación de elementos tanto expositivos como de utilización ciudadana.

En resumen, el pasado ejercicio 2014, se presentaron 19 exposiciones en los Tinglados 1, 2 y 4, y en el Refugi 1 del Moll de Costa y, en conjunto, se recibieron un total de 50.800 visitantes.

2 Els nostres espais

Nuestros espacios

MOLL DE COSTA

L'escenari que presenta aquest espai portuari, autèntica avinguda sobre el mar, permet als ciutadans realitzar-hi tota classe d'activitats culturals, socials i esportives, promogudes per entitats de tot tipus i patrocinades pel Port de Tarragona.

És notori destacar l'àmplia col·laboració assolida amb l'Ajuntament de Tarragona i amb altres institucions i fundacions, en la realització d'actes culturals i socials en els diferents tinglados del Moll de Costa.

MOLL DE COSTA

TINGLADO 1

Aquest espai multifuncional acull tot tipus d'activitats promogudes per entitats de la ciutat, o pel mateix Port de Tarragona en les seves dues vessants: la producció pròpia o bé la gestió d'exposicions de caràcter itinerant realitzades per algun ministeri de l'Estat, la Generalitat de Catalunya o per alguna fundació o entitat de prestigi.

Durant l'any 2014 s'ha treballat en una total rehabilitació de l'espai, a l'octubre ja s'ha pogut programar la primera exposició que torna a donar al Tinglado 1 la importància d'un espai culturalment únic.

TINGLADO 1

TINGLADO 2

Des del seu inici com a espai urbà, el Tinglado 2 del Moll de Costa s'ha dedicat a les exposicions d'art contemporani i d'avantguarda, que funciona mitjançant invitació efectuada a artistes que es troben en un moment important de maduració i consolidació.

Aquesta activitat, al llarg del seu recorregut, ha merescut diverses mencions i guardons com el Premi Nacional d'Arts Plàstiques de la Generalitat de Catalunya l'any 1990, el Premi de l'Associació de Crítics d'Art de Catalunya l'any 1991, el Premi al millor catàleg de la Primavera Fotogràfica de 1992 i el Premi Bonaplata de la Generalitat de Catalunya al 1993. Tots aquests premis han convertit aquesta sala en una de les més importants en aquest tipus de mostres avantguardistes.

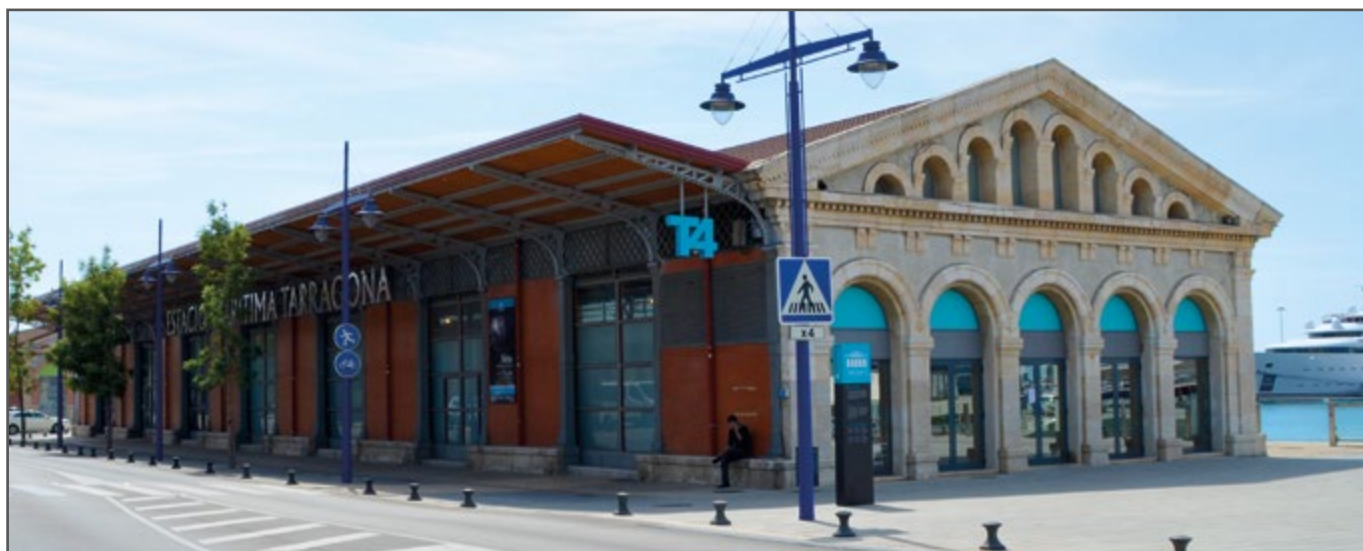
TINGLADO 2

TINGLADO 4

Aquest tinglado, que correspon a l'espai on es va ubicar l'Estació Marítima, és l'altre gran àmbit destinat a grans exposicions.

Durant aquest exercici, aquest espai, ha estat tancat fins el mes de maig mentre es realitzaven obres de manteniment i d'adequació de seguretat.

Totes les exposicions han estat visitades per un nombrós públic que ha elogiat tant el tractament que s'ha donat a les exposicions com la diversitat de temes tractats.

TINGLADO 4

REFUGI 1

El Refugi 1 del Moll de Costa és un espai polivalent de més de 2.000 m² que acull tot tipus d'actes culturals, socials i lúdics, on es pot destacar la realització de concerts adreçats a un públic jove, la realització de congressos, trobades d'animals de companyia i dels tradicionals assaigs de Setmana Santa.

Durant aquest exercici, el Refugi 1 s'ha remodelat amb la finalitat de modernitzar la instal·lació i adaptar-la a la normativa de seguretat actual.

REFUGI 1

REFUGI 1

REFUGI 2

El Refugi 2 del Moll de Costa és un espai on es troben el Museu del Port de Tarragona i els tallers del CEMAPT.

El Museu del Port conserva i difon el patrimoni marítim i portuari, i el posa al servei dels escolars i del públic en general que el visita.

Als tallers del CEMAPT s'hi realitzen tasques de modelisme, restauració d'embarcacions i treballs de manteniment i muntatge entre d'altres.

MUSEU DEL PORT DE TARRAGONA

REFUGI 2

TALLER DEL CEMAPT

ARXIU DEL PORT DE TARRAGONA

L'Arxiu del Port de Tarragona té com a missió principal custodiar i difondre el patrimoni documental portuari i donar servei a l'administració portuària i als investigadors i públic en general.

Està situat a l'antic edifici d'oficines de la Junta d'Obres del Port de Tarragona al carrer d'Anselm Clavé, número 2, cantonada amb la plaça dels Carros. Es tracta d'una construcció d'estil neoclàssic construïda l'any 1922 seguint les directrius de l'enginyer Francisco G. de Membrillera.

ARXIU DEL PORT
DE TARRAGONA

FONS DE L'ARXIU
DEL PORT DE TARRAGONA
AL C/ DEL MAR

FONS D'ART DEL PORT DE TARRAGONA

L'objectiu del Fons d'Art del Port de Tarragona és conservar, catalogar, promocionar, augmentar i exposar les peces que el formen.

Està situat a l'edifici situat al carrer del Mar, 12. Aquest edifici està principalment utilitzat com a dipòsit del Fons de l'Arxiu del Port de Tarragona, i a la planta baixa disposa d'un espai on trobem algunes de les peces del Fons d'Art.

FONS D'ART DEL PORT DE TARRAGONA AL CARRER DEL MAR

MOLL DE COSTA

El escenari que presenta este espai portuari, autèntica avenida sobre el mar, permete a los ciudadanos realizar toda clase de actividades culturales, sociales y deportivas, promovidas por entidades de todo tipo y auspiciadas por el Port de Tarragona.

Es notorio destacar la amplia colaboración alcanzada con el Ayuntamiento de Tarragona y otras instituciones y fundaciones en la realización de actos culturales y sociales en los diferentes Tinglados del Moll de Costa.

TINGLADO 1

Este espacio multifuncional acoge todo tipo de actividades promovidas por entidades de la ciudad, o por el mismo Port de Tarragona en sus dos vertientes: la producción propia o bien, la gestión de exposiciones de carácter itinerante realizadas por algún Ministerio del Estado, la Generalitat de Catalunya o por alguna fundación o entidad de prestigio.

Durante el año 2014 se ha trabajado en una total rehabilitación del espacio, en octubre ya se ha podido programar la primera exposición que vuelve a dar al Tinglado 1 la importancia de un espacio culturalmente único.

TINGLADO 2

Desde su inicio como espacio urbano, el Tinglado 2 del Moll de Costa se ha dedicado a las exposiciones de arte contemporáneo y de vanguardia, que funciona mediante invitación efectuada a artistas que se encuentran en un momento importante de maduración y consolidación.

Esta actividad, a lo largo de su recorrido, ha merecido diversas menciones y galardones como el Premio Nacional de Artes Plásticas de la Generalitat de Catalunya el año 1990, el Premio de la Asociación de Críticos de Arte de Catalunya el año 1991, el Premio al mejor catálogo de la Primavera Fotográfica de 1992 y el Premio Bonaplata de la Generalitat de Catalunya el 1993. Todos estos premios han convertido esta sala en una de las más importantes en este tipo de muestras de vanguardia.

TINGLADO 4

Este Tinglado, que corresponde al espacio donde se ubicó la Estación Marítima, es el otro gran ámbito destinado a grandes exposiciones.

Durante este ejercicio, este espacio, ha estado cerrado hasta el mes de mayo mientras se realizaban obras de mantenimiento y adecuación de seguridad.

Todas ellas han sido visitadas por un numeroso público que ha elogiado el tratamiento dado a las distintas exposiciones y a la diversidad de temas abordados.

REFUGI 1

El Refugio 2 del Moll de Costa es un espacio polivalente de más de 2000 m² que acoge todo tipo de actos culturales, sociales y lúdicos, donde podríamos destacar la realización de conciertos dirigidos a un público joven, la realización de congresos, encuentros de animales de compañía y los tradicionales ensayos de Semana Santa.

Durante este ejercicio, el Refugi 1 se ha remodelado con la finalidad de modernizar la instalación y adaptarla a la normativa de seguridad actual.

REFUGI 2

El Refugi 2 del Moll de Costa es un espacio donde podemos encontrar el Museu del Port de Tarragona y los talleres del CEMAPT.

El Museu del Port de Tarragona conserva y difunde el patrimonio marítimo y portuario poniéndolo al servicio de los escolares y del público en general que lo visita.

En los talleres del CEMAPT se realizan trabajos de modelismo, restauración de embarcaciones y trabajos de mantenimiento y montaje entre otros.

ARXIU DEL PORT DE TARRAGONA

El Arxiu del Port de Tarragona tiene como misión principal custodiar y difundir el patrimonio documental portuario y dar un servicio a la administración portuaria y a los investigadores y público en general.

Está situado en el antiguo edificio de oficinas de la Junta de Obras del Port de Tarragona en la calle Anselm Clavé número 2, esquina con la plaça de los Carros. Se trata de una construcción de estilo neoclásico realizada el año 1922 siguiendo las directrices del ingeniero Francisco G. Membrillera.

FONDO DE ARTE DEL PORT DE TARRAGONA

El objetivo del Fondo de Arte del Port de Tarragona és conservar, catalogar, promocionar, aumentar y exponer las piezas que lo formann.

Está situado en el edificio situado en la calle del Mar, 12. Este edificio está principalmente utilizado como depósito del Fondo del Archivo del Port de Tarragona, y en la planta baja dispone de un espacio donde podemos encontrar algunas de las piezas del Fondo de Arte.

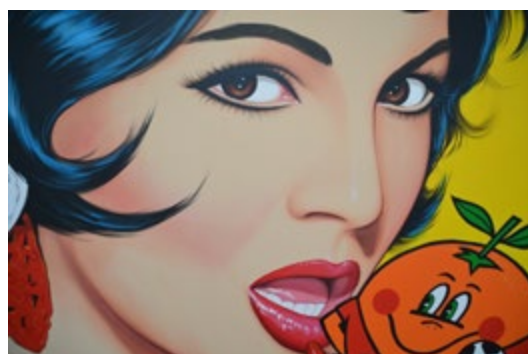
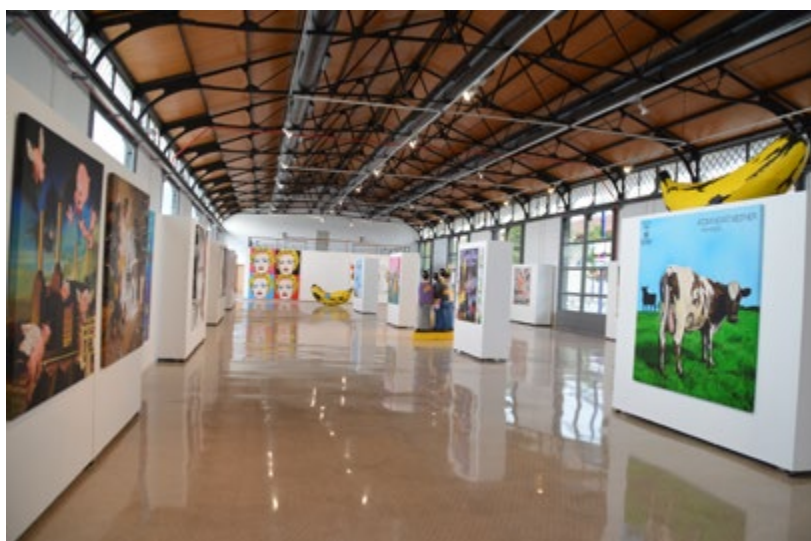
3 Activitats i actes puntuals

3 Actividades y actos puntuales

EXPOSICIÓ: "POP ART AL PORT" - ANTONIO DE FELIPE TINGLADO 1

Del 9 d'octubre al 23 de novembre de 2014

Antonio de Felipe és un artista espanyol que ha rehabilitat i renovat el Pop Art, els seus treballs van retornar el vigor i la importància a un moviment que, des d'Andy Warhol i Roy Lichtenstein, va deixar de ser innovador i brillant, potser alguns intents van poder sobreviure, però amb les obres de Felipe va tornar a la notorietat amb l'auge i la força dels seus primers temps, amb una nova frescor i una gran vitalitat.

Felip va néixer a València l'any 1965. Va estudiar Art a la Facultat de Belles Arts d'aquella ciutat i es va llicenciar a la dècada del vuitanta. És un artista multidisciplinari, el seu orbe ocupa no només la pintura i l'escultura, sinó que també va fer incursions en diferents camps, com ara l'escenografia i el disseny d'art cinematogràfic, entre d'altres, col·laborant així amb Pedro Almodóvar a la pel·lícula "Carne trémula", va dissenyar també les cortines per Telemadrid, la seva creativitat el va dur també a dissenyar una vaixella per a la firma Santa Clara; i va col·laborar amb importants publicacions com ByN Dominical (revista dominical del diari ABC), El País, El Magazine del diari El Mundo, Marie Claire, Elle i la revista Rolling Stone.

En la seva obra pictòrica apareixen representacions dels objectes més quotidians, els productes de gran consum i les icones de la cultura de masses. Tampoc s'oblida de fer referència als grans pintors clàssics com ara Velázquez, Munch i Picasso, entre d'altres. Així Antonio de Felipe reinventa icones de la història de l'art i les insereix amb noves icones bé siguin tretes de la publicitat o del món de la música, o del cinema o bé del món de la política; la seva passió no té límit i aconsegueix una nova obra d'art.

Antonio de Felipe compta amb més de quaranta exposicions individuals presentades a la seva terra natal Espanya i a l'estranger, com ara les exposicions a Hamburg, a més de ser important la seva participació regular en les fires ARCO -d'Art Cològne i de Brussel·les-, on es coneixen les últimes tendències artístiques. El seu treball també és present en importants col·leccions públiques i privades, com el Museu Nacional Centre d'Art Reina Sofia, la Col·lecció Testimoni de la Caixa i la Col·lecció Carmen Thyssen-Bornemisza, entre d'altres.

El treball artístic d'Antonio de Felipe arriba a tothom per la utilització d'icones de tota la vida, però al mateix temps la seva obra posseeix la qualitat tècnica, el mestratge, el concepte i la passió que ha de contenir tota obra d'art per ser catalogada i classificada com a tal.

Aquesta mostra va comptar amb 3654 visitants.

“LA MARATÓ DE TV3”
TINGLADO 1
14 de desembre de 2014

Com ja és habitual, el Port de Tarragona dóna suport a la Marató de TV3, que aquest any va estar dedicat a les malalties del cor. Al Tinglado 1 es va instal·lar la seu central de La Marató al Camp de Tarragona i va acollir els voluntaris que rebien trucades per fer donacions.

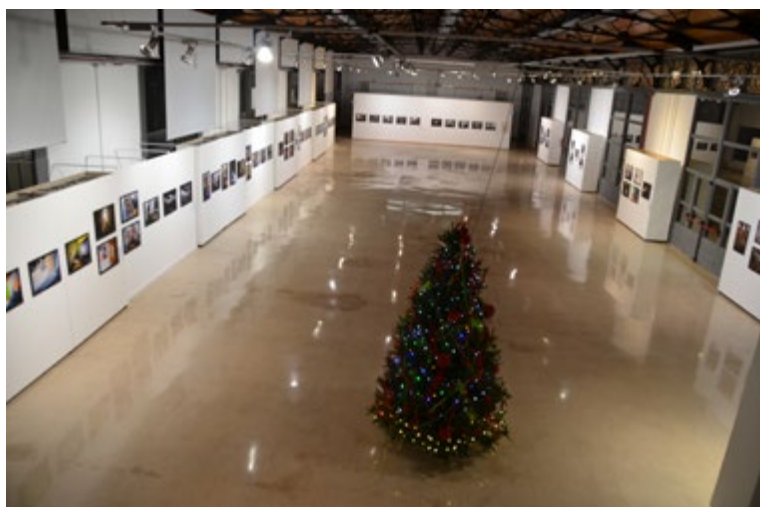
La Marató va recaptar més de 8.864.016,00 milions d'euros. Un resultat excepcional fruit de les desenes de milers de donatius que es van rebre durant el dia al 905 115 050 i l'enèrgica mobilització social que es va desplegar a l'entorn de la iniciativa.

EXPOSICIÓ: "CONNECTA'T A LA FOTOGRAFIA"

TINGLADO 1

Del 19 de desembre de 2014 al 18 de gener de 2015

Exposició itinerant que aglutina els treballs de la Beca Carnet Jove Connecta't a la Fotografia del 2012, 2013 i 2014.

El Programa Connecta't del Carnet Jove de la Generalitat de Catalunya representa el vessant social i participatiu del carnet, i els seus objectius són promoure la interrelació entre els joves, fomentar valors com el de la solidaritat i ajudar el jovent a accedir al món professional, potenciant la ciència, la creativitat i la cultura.

En aquest sentit, es convoquen cada any les Beques Carnet Jove, adreçades a persones joves que tinguin entre 16 i 30 anys al llarg de la convocatòria i que siguin titulars del Carnet Jove de la Generalitat de Catalunya. El període de participació oscil·la entre els mesos de març i maig.

Les beques es desenvolupen en 11 àmbits diferents: fotografia, còmic, disseny, lletres, ràdio, enginyeria, caracterització, grafisme, vestuari, ambientació i muntatge musical, i tenen una dotació de 5.000 € cadascuna.

La persona beneficiària desenvolupa una estada formativa en una empresa de referència del sector concret de la beca, amb una durada aproximada d'un any, durant dels dotze mesos posteriors a la resolució de la beca.

En el cas de la Beca Carnet Jove Connecta't a la Fotografia, la persona beneficiària col·labora amb la secció de fotografia del diari *La Vanguardia*, on publica un mínim de 20 fotografies.

L'exposició va comptar amb 1.430 visitants.

EXPOSICIÓ: "PENJAR D'UN FIL" - DOLORS PUIGDEMONT

TINGLADO 2

Del 24 de gener al 23 de març de 2014

Dolors Puigdemont va presentar al Tinglado 2 una instal·lació d'instal·lacions. Set realitzacions dels darrers cinc anys que tenen un fil de continuïtat i indaguen en diferents espais d'un territori compartit. En els seus treballs es refereix als arbres, a l'aigua, a l'aire en moviment, a l'alè de vida, a la força gairebé invisible del cos humà que s'articula des de la geometria i s'arrecera a les cases de l'ànima.

En el seu treball tria de diferents tècniques: pintura, escultura, assemblatges, instal·lacions, fotografia, vídeo, música, per explorar i donar corpus visual i material als seus pensaments ui les seves funcions. És fàcil connectar amb aquestes obres que ens parlen de cultura i tradició ancestral, dels boscos, dels rius, dels arbres i de sabers primordials i màgics; en fi, d'humanisme.

Aquesta exposició va comptar amb 2.055 visites.

EXPOSICIÓ: "EL NOM DE DÉU ÉS FEMENÍ" - MARIO PASQUALOTTO

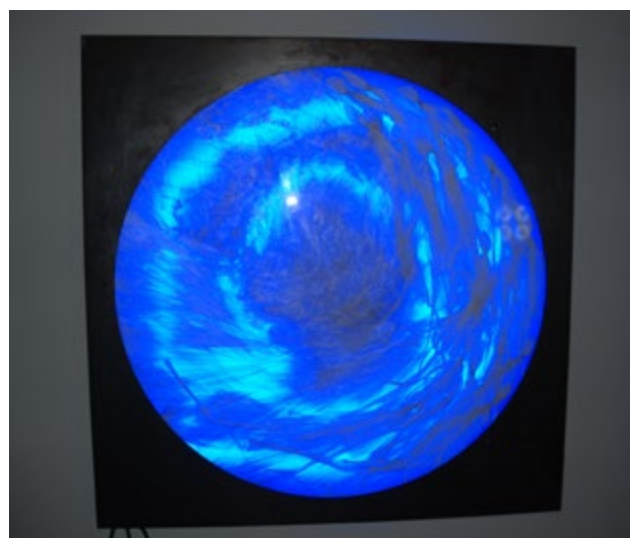
TINGLADO 2

De l'11 d'abril a l'1 de juny de 2014

Il·luminant la gran nau del Tinglado 2, amb una càlida llum vermella, Mario Pasqualotto (Barcelona, 1953) crea un ambient d'espai sacralitzat que acull obra dels darrers quatre anys. És un treball que gira a l'entorn del poder de la paraula, un gran bé que només li ha estat donat a l'home. I veurem que quan la paraula no pot expressar tot allò desconegut i transcendental, neix el símbol, la funció del qual ve de temps immemorials, com un llenguatge arquetípic lligat a l'inconscient col·lectiu. Per aquest motiu, aquesta exposició ens porta per un llarg viatge des de cultures de temps llunyans fins avui.

Pasqualotto, recordant les paraules atribuïdes a Goethe al final de la seva vida demanant més llum, invita amb la seva exposició a pensar en el viatge, en l'inici, el trajecte i el final, creant una unitat ambiental amb els colors blanc, blau i vermell, donant una dimensió de transcendentalitat a tot el que de desconegut té la vida.

Aquesta exposició va comptar amb 1.961 visites.

**EXPOSICIÓ: "LA MEDITERRÀNIA DEL SEGLE XX. REALITAT I MIRADES" - IEMED
TINGLADO 2
Del 12 de juny al 31 d'agost de 2014**

L'exposició va estar organitzada per l'Institut Europeu de la Mediterrània i l'Agència EFE. La mostra es va presentar l'any 2010 al Palau Robert de Barcelona, en el marc de la presidència espanyola de la Unió Europea.

L'exposició ofereix un recorregut pels fets històrics i pels canvis socials i culturals que van marcar els països mediterranis durant el segle passat. Són 125 imatges procedents del fons fotogràfic de l'agència EFE.

Entre les imatges de l'exposició destaquen les imatges de Mustafa Kemal Atatürk (1924) i de Lawrence d'Àrabia; la visita de Faisal I d'Iraq al Regne Unit (1931); l'entrada del general israelià Moshe Dayan al barri antic de Jerusalem (1967); la Marxa Verda (1975); la signatura d'adhesió d'Espanya a la UE (1985); l'acollida d'immigrants a Tarifa (2003), o la presentació de la Secretaria de la Unió per la Mediterrània a Barcelona (2010).

Aquesta exposició va comptar amb 2.421 visitants.

EXPOSICIÓ: "FOTOGRAFIA I POESIA VISUAL" - SCAN

TINGLADO 2

Del 22 d'octubre de 2014 a l'11 de gener de 2015

Exposició inèdita i de tesi sobre la relació entre fotografia i poesia visual a Espanya a partir dels anys seixanta i fins a l'actualitat. La mostra va plantejar per primera vegada els autors i les èpoques més significatives, amb presència dels precursors, quan els efectes de la difusió de la poesia concreta arriben a Espanya i tenen els seus resultats immediats en els treballs dels poetes visuals.

Entre els anys 1965 i 1968 la poesia visual i concreta assoleix a Espanya una difusió creixent que acota els autors principals. Aquest camí d'individualitats i d'activisme es desenvolupa paral·lelament a una actitud Fluxus, on han estat inclosos alguns d'aquests autors.

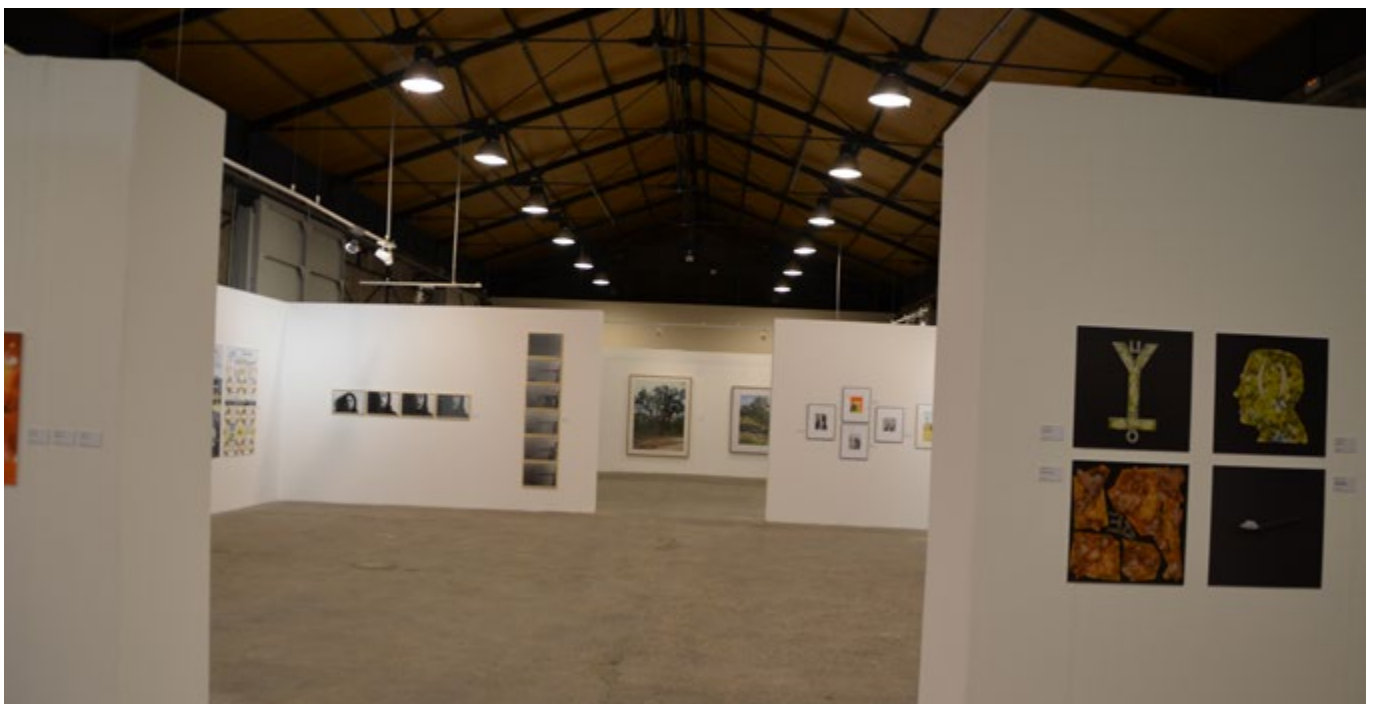
Ningú no parla encara d'art conceptual, però els Encuentros de Pamplona del 1972, que figuren com una fita central del conceptualisme espanyol, tenen una empremta significativa de la poesia visual. Allò que s'esdevindrà després serà una utilització de la fotografia com a document d'unes pràctiques que reclamen a la fotografia el testimoni d'accions poètiques, performances i activitats desenvolupades per poetes experimentals.

Posteriorment, els fotògrafs i els artistes es fan ressò del llenguatge poètic i visual per introduir en les seves pràctiques fotogràfiques els codis de la poesia experimental, amb la presència d'autors que han substituït el llenguatge escrit pel purament visual.

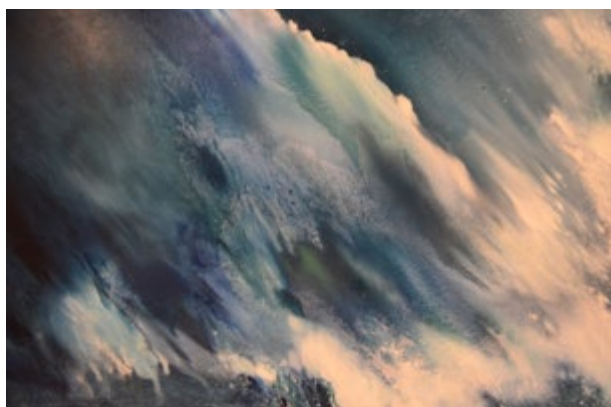
AUTORS

Julián Alonso / Eugènia Balcells / Isabel Banal / Edu Barbero / Felipe Boso / J.M. Calleja / Agustín Calvo Galán / Xavier Canals / Jordi Cerdà / Montserrat Cortadellas / Bartolomé Ferrando / Albert Gusi / Carles Hac Mor / Josep Iglésias Marquet / Ouka Leele / Alfonso López Gradolí / Chema Madoz / Medrano / Fina Miralles / Santi Pau / Perejaume / Marcel Pey / Olga L. Pijoan / Francisco Pino / Jaume Plensa / César Reglero / Francesc Torres / Isidoro Valcárcel Medina / Josep Vallribera / Gustavo Vega / Francesc Vidal / Guillem Viladot / Víctor Vilamajó / Manuel Vilariño / David Ymberton / Grup Zaj

Aquesta exposició va comptar amb 3.143 visitants.

EXPOSICIÓ: "EL MAR" - ANA SOLÉ
TINGLADO 4
Del 30 de gener al 23 de febrer de 2014

Aquesta exposició pictòrica realitzada per l'artista Ana Solé va reunir diferents peces relacionades amb el mar. Els quadres que presenta Ana Solé, es mouen "entre la "figuració i l'abstracció" segons assenyala l'artista i estan inspirats en la natura.

L'Ana neix a Tarragona, i és alumna de la primera promoció oficial de l'Escola d'Art de Tarragona. S'especialitza en gravat, i realitza cursos de tècniques pictòriques. Fa un postgrau sobre dibuix al natural a la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona.

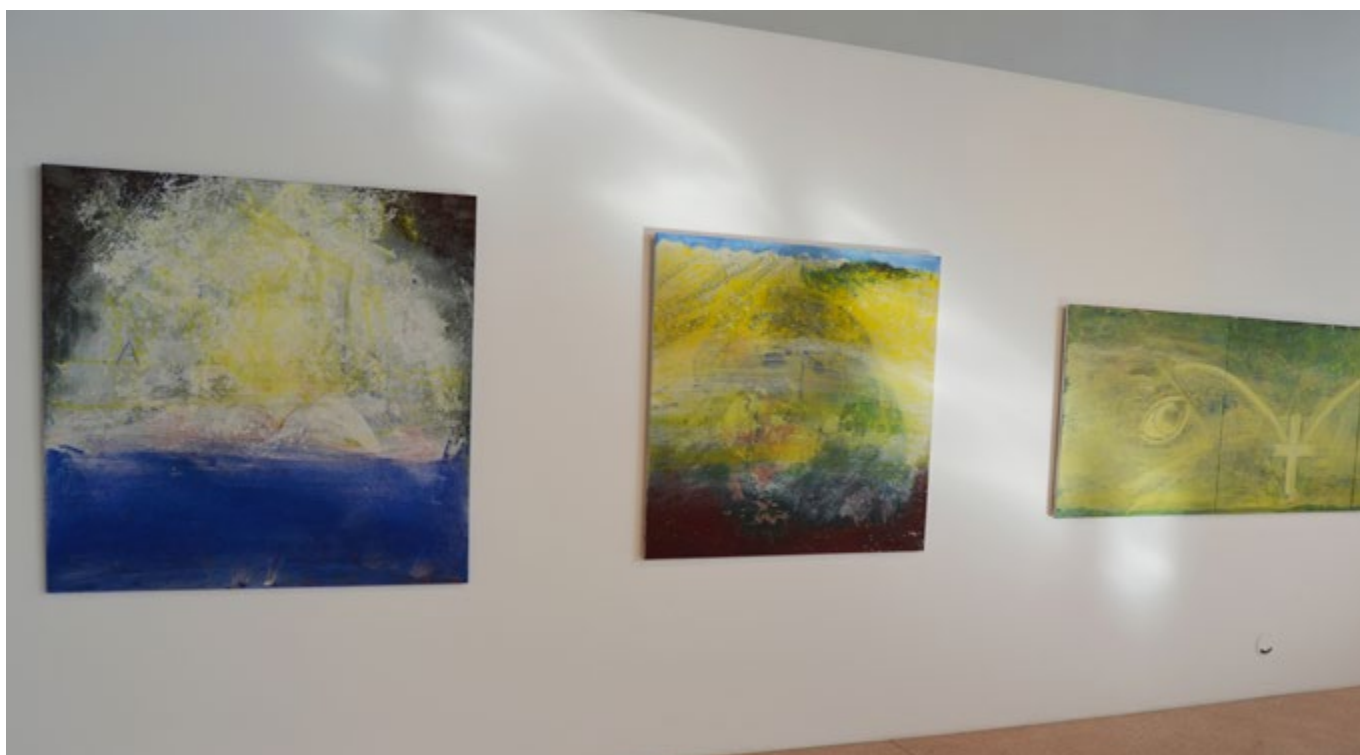
Imparteix coneixements de dibuix i pintura al taller de la pintora Adelina Gaeta i realitza exposicions a la Casa Batlló de Barcelona, participa amb una exposició col·lectiva al Centre Cultural Casa Orlandai de Barcelona, a la Sala Pere Pruna de Barcelona, a la Diputació de Tarragona, entre d'altres espais .

Aquesta exposició va comptar amb 790 visitants.

**EXPOSICIÓ: "PARAULA" - RAFAEL BARRUÉ
TINGLADO 4
Del 28 de febrer al 23 de març de 2014**

Rafael Barruè i Broch (1966) viu a Vila-real fins a l'octubre de 1994, data en què es trasllada a Barcelona. El 4 d'octubre de 1999 entra al Monestir de Poblet, on viu com a monjo.

Aquest projecte pictòric parteix de la inspiració d'un text bíblic. En concret, el text del pròleg del quart evangeli, l'Evangeli de sant Joan. Amb tota la poètica de l'escriptura com a base de fons l'artista pintor ha realitzat un treball cromàtic a partir de colors primaris i llurs combinacions. Es percep també algunes insinuacions de rostres i figures. Tot però embolcallat amb unes veladures que ens suggereixen un àmbit de misteri.

Aquesta exposició va comptar amb 455 visitants.

EXPOSICIÓ: "EX-LIBRIS I EXLIBRISTES" - ACE TINGLADO 4

Del 3 al 27 d'abril de 2014

L'Associació Catalana d'Exlibristes (ACE) nasqué el dia 19 de gener del 1989. El dia 31 de juliol del mateix any era reconeguda per la Generalitat de Catalunya i dins el context del XXIII Congrés Internacional d'Ex-libris de Mönchengladbach, des del dia 2 de setembre del 1990 forma part de la F.I.S.A.E. (Fédération Internationale des Sociétés d'Amateurs d'Ex-libris).

L'ACE té com objectiu primordial el de promoure i desenvolupar la cultura de l'ex-libris a Catalunya des dels diferents camps de la creació, l'estudi, la recerca i el col·leccionisme, mitjançant totes aquelles activitats que condueixin a aquest fi: exposicions, concursos, conferències, debats, trobades ...

President: Marià Casas. Vicepresidenta: Carme Illa. Secretari: Josep Sangüesa. Tresorer: Arturo Zaera. Vocals: Marc Ignasi Corral, Mercè Insenser, Josep Manzano i Adolf Priante.

Aquesta exposició va comptar amb 565 visites.

EXPOSICIÓ: "ELS PRESOS I EL PORT DE TARRAGONA (1792-1884)" - ARXIU DEL PORT DE TARRAGONA TINGLADO 4

Del 15 de maig al 27 de juliol de 2014

L'any 1776 un grup de tarragonins dirigí al rei Carles III un projecte que pretenia la reactivació de la ciutat a partir de la reconstrucció del seu port. La intenció engegà un fort litigi amb alguns pobles del Camp de Tarragona, però la desídia del rei dictaminà l'inici de les obres el 1790. La incorporació als treballs d'un grup de presidians vinguts des de Cartagena marcaria sobtосament el transcurs dels treballs i la forma de gestionar-los al llarg dels 92 anys següents.

L'exposició s'acosta a aquesta història a través de set àmbits temàtics en què tracta aspectes tan vitals com la vigilància, l'allotjament, l'alimentació, el vestuari, l'assistència sanitària i els treballs (port, pedrera i tallers). Conclou amb la fi d'aquest sistema basat en el treball forçat i la fi dels penals del Miracle i la Pedrera.

El recorregut expositiu s'acompanya de plànols, fotografies i documents, presentats en forma digital o exposats en vitrines. Aquests testimonis procedeixen principalment de l'Arxiu del Port de Tarragona, però també de l'Arxiu de la Ciutat de Tarragona, la Biblioteca Hemeroteca Municipal de Tarragona, l'Hemeroteca de Tarragona, l'Arxiu Històric de Tarragona, l'Institut de Patrimoni Nacional d'Espanya i l'Arxiu de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla. Un vídeo i un itinerari que posa en valor 15 punts de la ciutat vinculats a la història dels presos complementa el recorregut.

Aquesta exposició va comptar amb 1.313 visites.

EXPOSICIÓ: "PARELLES ARTÍSTIQUES" - ASSOCIACIÓ LA MURALLA TINGLADO 4

Del 29 d'agost al 28 de setembre de 2014

Parelles artístiques és una iniciativa de la Fundació Centre Mèdic Psicopedagògic d'Osona. La funció d'aquesta Fundació és sensibilitzar la societat sobre la salut mental, reduir l'estigma de les malalties mentals i afavorir la inserció de les persones que en pateixen.

La Fundació organitza des de fa 8 anys el projecte Parelles artístiques, experiències creatives per la salut mental. Aquest projecte dona resultats positius: rehabilitació i reinserció de les persones usuàries dels serveis de salut mental.

La mostra va reunir un conjunt d'obres artístiques creades a quatre mans entre artistes professionals i persones usuàries del SRC Tarragona Pere Mata, del Club Social La Muralla i de la Fundació Centre Mèdic Psicopedagògic d'Osona (FCMPPO).

Les obres de l'exposició va ser subhastades i els donatius es van utilitzar per donar continuïtat a la iniciativa.

Aquesta exposició va comptar amb 467 visites.

EXPOSICIÓ: "Xiquets del Serrallo, 25 anys fent castells"

TINGLADO 4

Del 5 de setembre al 5 d'octubre de 2014

XXV Aniversari de la Colla Xiquets del Serrallo

Els Xiquets del Serrallo van fer 25 anys i ho van celebrar amb una exposició per recordar els seus inicis l'any 1988 i la seva trajectòria castellera al llarg dels anys.

Vint-i-cinc plafons ens mostren els vint-i-cinc anys d'història dels castellers del Serrallo. Han sigut vint-i-cinc anys portant la camisa blau marí del Serrallo i el nom de Tarragona arreu del país.

Aquesta exposició va comptar amb 467 visites.

**EXPOSICIÓ: "LA RIUADA DE 1994" - RICARD LAHOZ
TINGLADO 4
Del 10 d'octubre al 23 de novembre de 2014**

L'any 1994, un temporal de llevant va deixar quantitats de precipitació de fins a 500 litres per metre quadrat a la serralada prelitoral i va provocar despreniments, l'enfonsament de ponts, la caiguda de torres d'electricitat, nombrosos danys materials i la desaparició d'una persona. L'aigua acumulada va desbordar sobtadament rius i rieres de la demarcació. El Francolí va inundar dos barris de Tarragona (el Serrallo i Residencial Palau), el polígon industrial i alguns espais del Port, i més de 600 persones en van ser evacuades com a mesura preventiva. Els fets van fer néixer una mobilització ciutadana a la Part Baixa de la ciutat que durant sis anys no va parar d'insistir a reclamar una canalització del riu per garantir la seguretat de persones, edificis i instal·lacions industrials. La de 1994 és, fins ara, l'última riuada del Francolí.

La mostra va comptar amb 2.445 visitants.

EXPOSICIÓ: "EL ANDARIN ZINZOLIN" - DAVID BENILIAM TINGLADO 4

Del 4 de desembre de 2014 al 18 de gener de 2015

Des de l'any 2000, hi havia un canvi urbanístic i social molt evident a Madrid, tot s'estava transformat a gran velocitat, i la Gran Via no era aliena a aquestes modificacions. Les botigues i negocis antics cedien els seus locals a les multinacionals de la moda; els grans cinemes, tancaven i els oficis que es desenvolupaven sota l'emparedat del setè art, donaven senyals inequívocs d'asfíxia, -com els pintors de les cartelleries, encara realitzades a mà-, i es convertien en pantalles gegants retro il·luminades, a la manera de Tòquio o Nova York.

Tot això contrastava amb la diversitat de sales de cinema / teatre que tancaven o es reconvertien en espais culturals amb una programació més atractiva i variada per a les noves generacions de públic. Un dels aspectes clau per al desenvolupament de la sèrie a través dels anys, ha estat la percepció que la Gran Via actuava com un camp magnètic per als individus de la ciutat.

Era un d'aquells llocs on la individualitat de la col·lectivitat es mostrava més nítidament. Com és possible que es destaquí la nostra "identitat" entre la munió contínua d'aquesta gran avinguda? Aquí hi havia un dels encants de la ubicació: l'escenari i les edificacions són majestuosos, i quan hi transitem, encara que sigui un tram, ens sentim privilegiats, ens emociona la sumptuositat que ens envolta i immediatament ens convertim en personatges que deambulen per la ciutat. És aquí on es desarticula el paper de la massa, del col·lectiu, de la invisibilitat de l'ésser a la ciutat, i se'ns mostra la veritable cara del que som.

La mostra va comptar amb 3.504 visitants.

EXPOSICIÓ: "XIX TROBADA D'ENTITATS CATALANES DE BONSAI A TARRAGONA" - SOSHUN 2014

REFUGI 1

Del 21 de febrer al 2 de març de 2014

La paraula Soshun, es pot interpretar com a despertar de la primavera a les acaballes de l'hivern. Per als japonesos, la màxima expressió d'aquest període estaria en la floració dels Umes o la universalment més coneguda dels cireres o Sakura. En certa forma i sense arribar a la transcendència que esdevé per a ells aquest intens moment, el símil al nostre país estaria en la visió dels camps d'ametllers florits.

Per segona vegada tornen a realitzar una exposició a l'estació que què al Japó es celebra la més coneguda de les exposicions de bonsai la Kokufu, punt de referència de tots els amants d'aquest art.

La mostra va comptar amb 3.290 visitants.

EXPOSICIÓ: "AHIR, AVUI, DEMÀ, CATALUNYA EMPRÈN" - GENERALITAT DE CATALUNYA REFUGI 1

Del 21 de juliol al 7 de setembre de 2014

L'any 2014 es va commemorar el tres-cents aniversari dels fets de 1714, un dels moments més decisius de la història de Catalunya. El Tricentenari va voler recuperar la memòria històrica i explicar el present a través d'una mirada de futur, inclusiva i global. Per aquest motiu, la Generalitat de Catalunya ha endegat un programa d'actes articulat en set eixos: Actes institucionals, Cultura, Pensament, Economia, Ensenyament, Participació i Projecció Internacional.

Una de les actuacions estratègiques de l'eix Economia, promoguda pel Departament d'Empresa i ocupació, és la presentació d'una exposició que vol mostrar la capacitat emprenedora del país a partir dels testimonis de persones i projectes que estan empenent avui a Catalunya. La mostra itinera des de juliol a desembre per les quatre capitals: Tarragona, Barcelona, Girona i Lleida.

El caràcter emprenedor ha identificat històricament el desenvolupament de Catalunya. Avui, aquesta capacitat d'iniciativa empresarial i social se segueix reflectint en les persones que impulsen la Catalunya actual, des de l'esforç, l'enginy, la creativitat, la innovació, l'excel·lència... i tots els valors i les actituds que representen una manera de ser col·lectiva i que ens permet confiar, amb autoestima i optimisme, en un país que es projecta cap al futur.

L'exposició va comptar amb 366 visitants.

4 Fons d'Art del Port de Tarragona

Fondo de Arte del Port de Tarragona

El mes de juny de l'any 1986 va ser quan es va obrir el Moll de Costa a la ciutat de Tarragona. Per fer-ho possible, es van haver de rehabilitar els antics tinglados d'aquest moll i es van destinar, principalment, a activitats culturals, socials i d'esbarjo. També es van fer obres d'urbanització del Moll de Costa i, amb els anys, s'hi va anar afegint també els magatzems que anomenem refugis.

A partir de l'any 1988, al Tinglado 2 del Moll de Costa, es van iniciar una sèrie d'exposicions amb una línia molt clara i trencadora, que ha fet que el Port de Tarragona i la nostra ciutat fossin, per aquest motiu, coneguts i reconeguts arreu. Els treballs que s'hi han mostrat han estat sempre referents de l'art contemporani amb marcades línies conceptuals. De fet, va ser amb la primera exposició col·lectiva, "Culminació d'un entorn", quan el Fons d'Art del Port de Tarragona va començar a caminar, amb la donació de la peça La distància més curta de l'artista Perejaume.

Aquests darrers anys, el Port de Tarragona, mitjançant el Centre d'Estudis Marítims i d'Activitats del Port de Tarragona (CEMAPT), ha anat gestionant aquests espais, dotant-los d'una intensa activitat cultural i social que ha merescut el reconeixement del públic i de la crítica.

Durant aquests anys, molts artistes han fet donació d'obres i treballs que, dia a dia, engrandeixen aquest fons, i actualment el fons està integrat per una vuitantena de peces. Cal subratllar que s'hi troben representades diverses disciplines: escultura, fotografia, gravat, etc., però sobretot en destaca la pintura. Diversos són també els estils que la conformen, tant figuratius com els que podem considerar dins l'abstracció lírica o geomètrica.

La intenció del Port de Tarragona sempre ha estat fer pedagogia i apropar la cultura i l'art al públic.

Al llarg d'aquest exercici s'ha treballat en la catalogació, classificació i conservació de totes les peces que formen part del Fons. També s'ha fet una sessió fotogràfica de cada una de les peces que faltaven per catalogar.

Relació de les obres que els artistes han cedit enguany per al Fons d'Art del Port de Tarragona.

Cercant el millor indret on créixer

Dolors Puigdemont

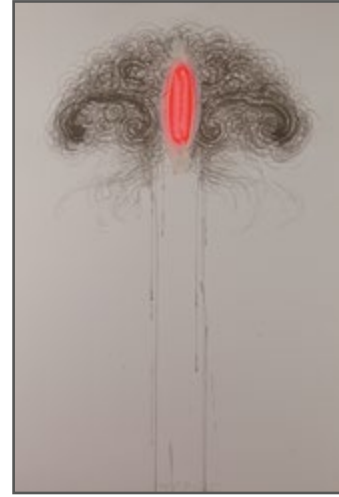
Composició digital de 9 fotografies realitzades mitjançant càmera fotogràfica domèstica a les illes Canàries i a l'estudi de l'artista de Sant Feliu de Llobregat

30 x 199,38 cm (200 ppp)

2006

Al principio (Sèrie Paraula)
Rafa Barruè
 Acrílic sobre tela
 146 x 146 cm
 2014

El nom de Déu és femení
Mario Pasqualotto
 Mixta: paper fet a mà, tinta xinesa, plomes d'oca i leds
 110 x 76 cm
 2012 / 2013

Fem visible el Fons d'Art

Per tal de fer visible el nostre Fons d'Art, s'ha creat un nou format expositiu al vestíbul de l'edifici del Port de Tarragona (passeig de l'Escullera, s/n) i que es pot visitar en hores d'oficina.

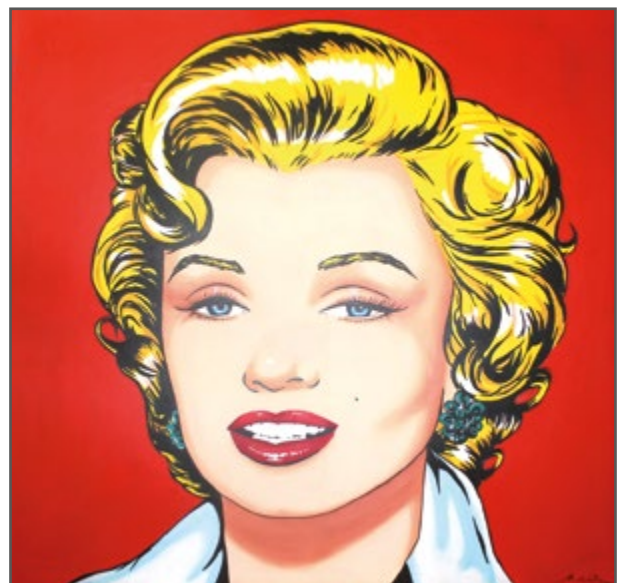
Trimestralment es van canviant les obres exposades amb la finalitat de donar a conèixer a poc a poc la nostra col·lecció.

Temporada primavera 2014

Sobreviure a Fukushima (Banc de peixos)
Núria Fernández
 Inflables metal·lizats i dibuixos amb retolador permanent
 200 cm x 120 cm de diàmetre
 2013

Temporada estiu 2014

Cabeza de Marilyn con fondo rojo
Antonio de Felipe
 Acrílic sobre llenç
 80 x 80 cm
 2003

1632 / 1967
Gonzalo Elvira
Oli tractat amb paper esmeril sobre tela
114 x 146,5 cm
2006

El mes de junio del año 1986 fue cuando se abrió el Moll de Costa a la ciudad de Tarragona. Para que fuera posible se tuvieron que rehabilitar los antiguos tinglados de este muelle, destinándolos principalmente a actividades culturales, sociales y de recreo. También se hicieron obras de urbanización del Moll de Costa y con los años se fueron añadiendo también los almacenes que denominamos refugios.

A partir del año 1988, en el Tinglado 2 del Moll de Costa, se iniciaron una serie de exposiciones con una línea muy clara y rompedora, que han hecho que el Port de Tarragona y nuestra ciudad fueran, por este motivo, conocidos y reconocidos en todo el mundo. Los trabajos que se han mostrado han sido siempre referentes del arte contemporáneo con marcadas líneas conceptuales. De hecho, fue con la primera exposición colectiva, "Culminació d'un entorn", cuando el Fondo de Arte del Port de Tarragona comenzó a caminar, con la donación de la pieza La distància més curta del artista Perejaume.

Durante estos últimos años, el Port de Tarragona, mediante el Centro de Estudios Marítimos i de Actividades del Port de Tarragona (CEMAPT), ha ido gestionando estos espacios dotándolos de una intensa actividad cultural y social, mereciendo el reconocimiento del público y de la crítica.

Durante estos años, dependiendo siempre del tipo de muestra, muchos artistas han hecho donación de obras y trabajos que día a día engrandecen este fondo y que actualmente está integrado por unas ochenta piezas. Se ha de subrayar que entre ellas se encuentran representadas diversas disciplinas: escultura, fotografía, grabado, etc., pero sobre todo destaca la pintura. Los estilos que la conforman son diversos, tanto figurativos como los que podemos considerar dentro de la abstracción lírica o geométrica.

En el transcurso del presente ejercicio se ha trabajado en la catalogación, clasificación y conservación de todas las piezas que forman parte del Fondo. También se ha hecho una sesión fotográfica de cada una de las piezas que faltaban por catalogar.

La intención del Port de Tarragona siempre ha sido hacer pedagogía y acercar la cultura y el arte al público.

Hagamos visible el Fondo de Arte

Para hacer visible nuestro Fondo de Arte, se ha creado un nuevo formato expositivo en el vestíbulo del edificio del Port de Tarragona (passeig de l'escullera, s/n) y que se puede visitar en horas de oficina.

Trimestralmente se cambian las obras expuestas con la finalidad de dar a conocer poco a poco nuestra colección.

5 Museu del Port de Tarragona

Museo del Port de Tarragona

Sens dubte, si hem de destacar una fita per damunt de la resta durant l'any 2014, a banda de la commemoració del 10è aniversari del Museu de Fars, aquesta és la presència del Museu fora del seu espai, és a dir, el préstec d'objectes de les col·leccions patrimonials cap a institucions o museus organitzadors d'exposicions temporals com:

- "Ex-libris i exlibristes", organitzada per l'Associació Catalana d'Exlibristes al Tinglado 4 del Moll de Costa de Tarragona, del 3 al 27 d'abril.

- "Els presos i el Port de Tarragona. 92 anys de treballs forçats 1792-1884", organitzada per l'Arxiu del Port de Tarragona al Tinglado 4 del Moll de Costa de Tarragona, del 15 de maig al 27 de juliol.

- "Misión Atalanta", organitzada pel Ministeri de Defensa a la Subdelegació de Defensa de Tarragona, del 22 de maig al 27 de juny.

- "Expofaros 2014", organitzada per Ports de l'Estat en A Coruña, del 9 de maig al 15 de setembre.

Seguint la dinàmica dels darrers anys en què el Museu ha portat a terme activitats per a nous públics, des del mes de gener reiniciarem **Diumenges al Museu**, tant com a visites guiades o teatralitzades al Museu de Fars i al Museu del Port, respectivament; també s'organitzaren tallers per als més menuts dintre dels **Diumenges amb els més petits**.

D'aquesta manera, ampliàvem l'oferta de cap de setmana per a famílies amb fills i filles de curta edat: tallers de nusos, de pintura, en definitiva, tallers manuals per als més petits que també proposàrem amb força èxit pel període de vacances escolars de Setmana Santa. L'oferta per a famílies de Les Nits del Museu durant l'estiu també va permetre gaudir dels personatges històrics de les visites teatralitzades compaginant la visita al Museu amb un passeig en barca pel Port.

Des del mes de novembre de 2013 que celebrarem el X Aniversari del Museu de Fars, al Far de la Banya, al llarg de l'any 2014, s'hi realitzaren diferents activitats: visites guiades els diumenges, teatralitzades a les Nits del Museu i la representació del grup de Teatre **TeclaSmit**, **"e les naus feren vela"** el divendres 25 de juliol, a l'esplanada del Far de la Banya, consistent en un relat escènic de l'anada a la conquesta

de Mallorca del rei Jaume I, des de les nostres costes. Va ser una representació dins el cicle **El mar a escena**.

Compartint la mar amb... els fars va permetre mostrar objectes i documents, trimestralment, de les col·leccions del Museu Marítim de Barcelona, de l'Arxiu del Port de Tarragona i del mateix Museu, on els senyals marítics n'eren els protagonistes.

La cloenda de l'aniversari del Museu de Fars fou el 9 de novembre, al Museu del Port, coincidint amb la data del

norantè aniversari d'un dels darrers ocupants d'un far del Delta: Antonio Cabezas Azuara, fill de l'últim faroner de Buda, Alfredo Cabezas Martos. L'Antonio, gràcies a les fotografies familiars al far de Buda, conservades per la seva germana, Manolita, va ser coprotagonista de l'audiovisual realitzat per Sègula Films i titulat **La filla del farer**, en homenatge a la Manolita, que no va poder veure acabat l'audiovisual.

Cal esmentar, que al Far de la Banya es va cloure l'aniversari del desè aniversari i dels cent cinquanta anys de l'edifici del Far, el diumenge 12 d'octubre amb la programació de l'activitat ideada per Clicme, **Retratem junts el Far de la Banya** per a famílies, dins dels actes del Big Draw que es portaren a terme a la ciutat durant les dues primeres setmanes d'octubre. Amb posterioritat, a l'espai expositiu dels Serveis Territorials de Cultura a Tarragona, es van reunir en una mostra conjunta totes les activitats de les diferents institucions, entitats i associacions participants en el Big Draw Tarragona 2014.

Des de la ciutat, aquest any el Far també va ser protagonista de la campanya **Posa llum al teu Nadal**, essent la imatge del cartell i el motiu del Parc Infantil de Nadal del 26 de desembre de 2014 al 4 de gener de 2015. Des del Museu hi participarem amb el taller educatiu **Construeix el teu far!** Els nens i nenes de més de 6 anys ajudats per pares i acompanyats retallaven i construïen la maqueta a escala del Far de la Banya, maqueta que a una mida més gran decorava tots els espais del Palau Firal de Congressos, lloc on, el Club dels Tarraconins organitza el Parc Infantil de Nadal. Aquest any també col·laborarem amb l'esmentat Club en la **1a Festa de l'Esport** que es va programar el darrer cap de setmana de juny. La nostra participació va

consistir en el préstec de rèpliques d'un dels esports tradicional dels pescadors: les bitllets. En les mateixes dates, i coincidint amb les **Festes Majors del Serrallo** -Sant Pere i la Mare de Déu del Carme-, portarem a terme el II concurs d'Instagram del Museu on aquestes fetes foren el tema del **#desantperealcarne2014**. El guanyador va ser Jaume Sáez amb una imatge relacionada amb els elements del seguici del barri. També col·laborarem amb la Confraria de Pescadors i l'Associació de Veïns, organitzadors cadascun d'una de les festes, amb activitats al barri com la narració del conte Pere el Vermell es fa a la mar. Com manar una barca al Serrallo de l'autora Imma Pujol. Conte que pertany a la col·lecció "Petit Museu" i que forma part del projecte conjunt de recuperació del patrimoni immaterial del Serrallo entre el Museu i la Biblioteca Pública de Tarragona, que

cada any incorpora un nou conte presentat dins el cicle **La mar bressol de contes. Contes des del bressol** entre els mesos d'octubre i desembre amb la realització, en ambdues entitats, d'activitats conjuntes per tal de sumar esforços i compartir públics, com va ser per als més petits, el ballmanetes de Felip Kervarec amb **Tot allò que**

amaga la mar o L'hora del conte amb Imma Pujol contant els contes ja editats i també l'explicació oral del nou conte que s'editarà l'any vinent, **Dolores, remendadora de xarxes. El treball de la dona vora mar.**

El conte editat enguany i tercer de la col·lecció ens ha permès recuperar la pesca tradicional de l'encerclament amb Joan, el Seitonet, pescador de nit. La pesca de la llum al Serrallo amb textos d'Imma Pujol i il·lustracions d'Antonio Latre. **El Serrallo vist pels escriptors. Una ruta literària** en la seva cinquena i sisena edició, entre els mesos de juny i setembre, completa les activitats del projecte de recuperació del patrimoni del Serrallo i on, aquest any, ha tingut la participació directa d'escriptors que llegien els seus mateixos relats, com va ser el cas del novel·lista tarragoní, Jordi Tiñena que va obsequiar als assistents amb una de les seves novel·les.

La presentació dels Nanos Pescadors Petits del Serrallo es va portar a terme el dilluns 15 de setembre al Museu del Port, dins dels actes de la Festa Major de Santa Tecla, amb, assistència de més de 400 persones entre petits i grans que van gaudir dels Nanos i de l'acte presidit per l'alcalde de la ciutat, Josep Fèlix Ballesteros, i el president del Port, Josep Andreu, acompanyats de membres de l'Associació de Portants dels Nanos Nous i de l'autor Manel Llaurador entre d'altres.

La col·laboració amb la Biblioteca Pública, des de l'any 2008, té com a objectiu general difondre el patrimoni marítim i fomentar la lectura. Aquests paràmetres han estat els que s'han seguit en les sis edicions que s'han realitzat de la **Nit Literària al Far de la Banya**. Organitzades entre la Biblioteca i el Museu se seleccionen textos literaris on diferents aspectes de la mar en són els protagonistes, segons l'edició; un col·lectiu reconegut de les contrades cada any té l'encàrrec de posar veu als textos mentre un grup de músics en fa l'acompanyament. El divendres 11 de juliol, a l'esplanada del Far, la VI Nit Literària va tenir com a fil conductor la mar Mediterrània, des dels temps antics fins als nostres dies, a través d'un recorregut històric amb textos d'Homer; cròniques medievals amb el Llibre dels Feys; l'impacte dels pirates i corsaris mitjançant la literatura de Cervantes; poesia de Joan Maragall, Joan Vinyoli o Olga Xirinacs; autors contemporanis com Baltasar Porcel o el cambrilenc Josep Lluís Savall a qui vàrem recordar a través dels seus escrits que ens transportaren en una travessia pel Mare Nostrum. El món artístic integrat

per l'actor Fermí Fernández; el director de cinema Jesús Monllaó; el fotògraf Rafael López-Monné; el pintor Pere Salas; l'artista plàstica Rosa Ciurana; Pere Navarro, membre de Dames i Vells; el director de Tarraco Viva, Magí Seritjol i Núria Cartanyà, de Tarragona Ràdio posaren veu a les lectures. Més de cent cinquanta persones assistiren a l'acte en una emotiva nit d'estiu.

Des d'aquest any, els Museus i sales d'art de la ciutat hem iniciat una programació conjunta de la **Nit dels Museus**, nit que permet portar a terme activitats en un horari no habitual d'obertura i, així, apropar els nostres continguts a un públic ampli. Sota la proposta ideada per Auriga, **Viatge a la constel·lació Museu** i el tema A la recerca de la llum, els inscrits a l'activitat realitzaren un viatge per les diferents entitats de la ciutat amb visita guiada nocturna. Al Museu del Port, també vam programar per aquesta nit del dissabte, 17 de juliol, un concert amb el grup Andante, format per Ruben Flores a la guitarra i Pere Turu a la viola creant un diàleg entre aquests instruments per fer Músiques d'anada i tornada. La Nit dels Museus es programa el dissabte

més pròxim al Dia Internacional dels Museus, que és el 18 de maig, per la qual cosa les activitats es van complementar i, així el diumenge, dia dels Museus els assistents van poder gaudir de la visita teatralitzada que ens va apropar la història del port mitjançant els tres personatges de **Vine al Museu i coneixeràs la nostra història!**, activitat ja realitzada amb motiu de la Mitja Marató Costa Daurada, el diumenge 19 de gener.

L'any 2014 s'han celebrat diferents commemoracions culturals i o històriques i el Museu hi ha participat. Ha estat el cas del centenari de l'inici de la I Guerra Mundial o Gran Guerra. Fent-ho coincidir amb el Dia Marítim Europeu, el 20 de maig, l'historiador i especialista en busseig tècnic, Josep M. Castellví, va fer una conferència amb detallada informació audiovisual sobre **Els naufragis de la Gran Guerra al litoral tarragoní**.

Si fem balanç del mes de maig, no podem obviar el festival romà de Tarraco Viva en la seva XVI edició, dedicada a l'emperador August. La nostra aportació, a la dedicatòria d'August, va ser una conferència a càrrec de Gustau Vivar i Lombarde, director del Centre d'Arqueologia Subaquàtica de Catalunya amb el títol, **Cap del vol. Un producte, un vaixell i un comerç al conventus Tarraconensis en època d'August**.

Igualment van ser programades les visites teatralitzades al Museu, de la mà de **Tiberius, comerciant per Mare Nostrum** per a un públic familiar, el cap de setmana del 23 al 25 de maig, amb la col·laboració de la DO Tarragona i coincidint

amb la Fira de Roma als Museus del Món on també, com cada any, participarem amb un estand a més d'oferir Jornades de Portes Obertes i audioguies gratuïtes als visitants, els caps de setmana de maig.

Les col·laboracions habituals amb la Filmoteca Andrés de Andrés pel **Cicle de cinema dedicat al mar** durant sis dissabtes dels mesos d'abril a juny, comptaren amb projeccions de caràcter familiar i infantil, dedicant una de les pel·lícules del cicle als fars, amb motiu de l'aniversari del Museu de Fars: *L'equipier* o *El extraño*, produïda a França l'any 2004. Seguint amb les col·laboracions, cal ressaltar la de la Direcció d'Instal·lacions i Medi Ambient del Port de Tarragona per tal de donar a conèixer la biodiversitat del port mitjançant l'activitat **Vine a veure ocells!** per a escolars de Secundària i famílies a més de la participació en la Setmana de la Ciència en la seva 19 edició, del 17 al 20 de novembre, amb

la creació i monitoratge de l'activitat **Cristal·litzant mercaderies**; la col·laboració amb el **Camp d'Aprenentatge de la ciutat** per tal de portar a terme una proposta educativa pròpia sobre el port en general; amb l'AEQT, associació d'empreses químiques de Tarragona, per a l'activitat didàctica de Transportant química.

Com a nova col·laboració hi ha la del Servei de Publicacions del Port, que ha organitzat, conjuntament amb el Departament d'Ensenyament de la Generalitat a Tarragona, el **I Premi de narrativa curta Port de Tarragona**, on hem participat com a jurat i en la realització d'una visita didàctica al Museu i al Port per als guanyadors acompanyats dels escolars de les respectives classes.

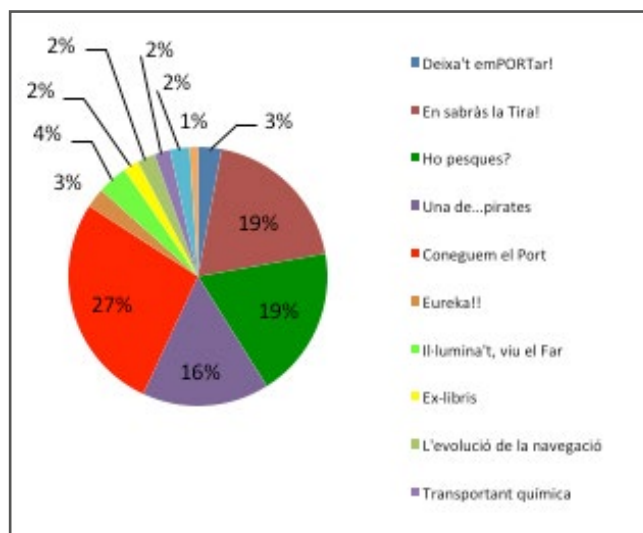
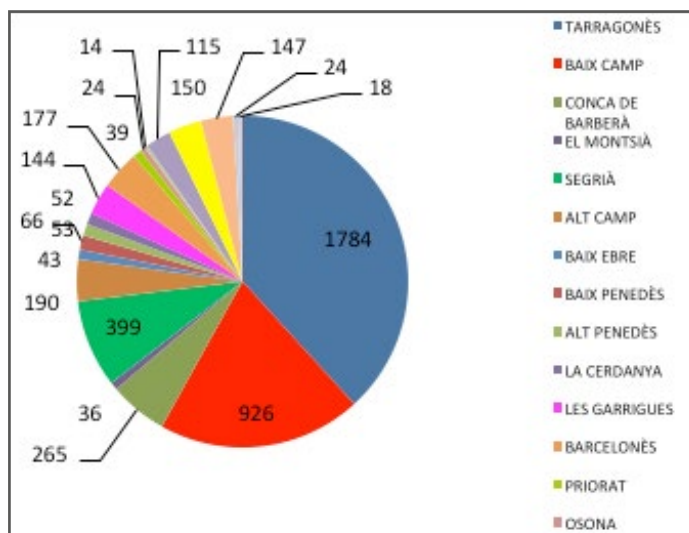
Pel que fa a l'**oferta pedagògica** del Museu, un any més ha continuat oferint als estudiants dels diferents nivells educatius, els tallers que formen part de la nostra proposta didàctica a més

d'incorporar les noves activitats, com la portada a terme durant la Setmana de la Ciència que s'ha esmentat anteriorment, així com les realitzades amb col·laboració amb entitats o col·lectius. Quant al material didàctic, s'ha renovat el quadern de l'activitat **Deixa't emPORTar!** per tal d'incorporar la realitat actual del port. La procedència i el nombre de participants es pot veure

en els gràfics següents, així com el total de visitants a les nostres instal·lacions, tant en les visites individuals com en grups. Cal destacar que s'han mantingut les xifres de l'any 2013 amb tendència a la baixa, excepte en les visites al Museu de Fars que s'incrementaren.

	VISITES INDIVIDUALS	GRUPS	VISITES COMENTADES	VISITES FAR DE LA BANYA	MUSEU DEL PORT A LA VISTA!	ALTRES ACTES	ACTIVITATS D'ESTIU	C.D.A.	TOTAL
GENER	279	14		140	40	35		290	798
FEBRER	347		121	222	167	62		402	1321
MARÇ	357	38	24	145	594	162		604	1924
ABRIL	673	51	362	174	840	356		251	2709
MAIG	864	261	151	135	1074	380		188	3053
JUNY	407	309	197	189	701	261	23	213	2300
JULIOL	442	356		317	154	85	350		1704
AGOST	518	29		252		281	410		1490
SETEMBRE	403	27		63	90	447	34	58	1122
OCTUBRE	399	54	285	265	575	176		661	2415
NOVEMBRE	323	58	11	118	252	481		499	1742
DESEMBRE	290	40	107	51	179	724		132	1523
	5302	1237	1258	2071	4666	3452	817	3298	22101

Les xarxes socials, **Facebook** i **Twitter**, ens permeten apropar-nos als 4000 seguidors, fet que ha estat de gran importància en la difusió del Museu i les activitats programades perquè ens facilita comunicar-nos amb un públic més jove i fer-lo partícip dels nostres continguts.

Hem de destacar, com en anys anteriors, les donacions, d'objectes als fons patrimonial del Museu, de particulars afeccionats al món de la mar. Familiars del pintor tarragoní, **Joan Baptista Plana** han fet donació de quatre aquarel·les de l'artista que tenen per temàtica el port i el barri del Serrallo i que ja es poden veure integrades a l'exposició permanent del Museu. S'ha incorporat al Fons del Museu una rèplica d'un **canó d'avantàrrega** emprat en el Setge de Tarragona, l'any 1811, per tal que també formi part en les actuacions més significatives de l'associació de recreació història, Tarragona 1800.

Quant al Fons Patrimonial s'ha continuat treballant en la construcció de noves curenyes per als canons exposats a l'aire lliure, atès el seu deteriorat estat de conservació. El mateix cas ha estat amb el bot de cadenes, exposat davant l'entrada del Museu i afectat per les inclemències meteorològiques. El bot de cadenes és l'inici de la Ruta patrimonial del Port de Tarragona, en la qual també s'ha començat a treballar per tal de renovar i ampliar els continguts. A més, se li ha aplicat una restauració al canó abans mencionat, així com a d'altres objectes exposats. Amb el suport del Museu Marítim de Barcelona vàrem poder realitzar un tractament per anòxia, amb la finalitat d'eliminar els corcs, en diferents objectes de fusta com garbelladores, esclops de pescador i estris de fuster que integren el Fons Patrimonial museístic.

Pel que fa al departament de Modelisme, la construcció del model a escala 1/30 del **vapor Montsant** ha estat la tasca principal i s'ha completat el buc i s'ha preparat per tal d'incorporar-

hi elements com la màquina de vapor, calderes... que, una vegada realitzat els diferents plànols i esquemes, es comença a construir. La recuperació d'elements patrimonials i marcatge d'objectes, així com la preparació d'exposicions temporals com **Compartint la mar amb...** han estat altres de les tasques realitzades des d'aquest departament.

Com a membres de la Xarxa de Museus Marítims de la Costa Catalana hem participat al llarg de l'any de les diferents reunions als museus de la Xarxa, així vàrem visitar i portar a terme accions formatives sobre qüestions tècniques com gestió de col·leccions, política d'adquisicions al Museu Marítim de Barcelona; al Museu de les Terres de l'Ebre d'Amposta; al Museu de la Mediterrània de Torroella de Montgrí i al Museu de Mataró on es realitzà al mes de novembre la IV Jornada de la xarxa amb el títol **Interpretació del patrimoni: responsabilitat, coneixement i emotivitat**. Altres actuacions formatives han estat:

- Jornada sobre el sector pesquer i aquícola, organitzat per l'Institut Social de la Marina a Tarragona.
- Jornades de Museus i Educació: més enllà dels programes d'activitats, organitzat pel Museu Marítim de Barcelona.
- XI Jornada d'Art i Museus: Art i ciutat. Diàlegs entre entorn urbà i arts visuals.
- Turismo accesible y atención al público con discapacidad y otras necesidades diversas, organitzat per Ciudades Patrimonio de la Humanidad a Tarragona

El mateix Museu també va ser un lloc formatiu, com en els darrers cursos escolars per a alumnes en pràctiques externes del Grau en Història de l'Art de la URV, amb la finalitat de conèixer i aprendre la gestió i la difusió d'una entitat cultural museística. La programació d'activitats dins els Diumenges amb els més petits va anar a càrrec d'aquesta col·laboració.

També portarem a terme pràctiques no remunerades amb participants en el Projecte Maragda del Consell Comarcal del Baix Camp, com a servei de suport a la inserció laboral a l'empresa ordinària de persones amb discapacitat. La tasca desenvolupada va ser la creació d'una base de dades per a una col·lecció d'objectes concedits a l'Autoritat Portuària en reconeixement de la seva col·laboració i suport institucional.

La finalitat de totes les activitats desenvolupades des del Museu del Port de Tarragona, al llarg de l'any, ha estat la divulgació del patrimoni marítim i portuari, patrimoni que també s'està treballant internament per tal d'aconseguir informació i documentació de cadascun dels objectes catalogats en el sistema informàtic de col·leccions Museumplus i que ja supera, els 1.300 elements registrats. Quant a l'Arxiu d'Imatges s'ha arribat a les 18.000 fitxes d'imatges atès que al llarg de l'any 2014 s'han introduït més de 1.500 registres tant d'activitats de difusió com de noves incorporacions d'objectes, renovacions a l'exposició permanent o restauracions i tematitzacions. La filmació d'algunes intervencions així com d'entrevistes de recuperació del patrimoni immaterial del barri del Serrallo ha fet créixer també l'arxiu de vídeo, iniciat no fa massa temps.

En la convicció que els usuaris gaudeixin, una vegada més, de la nostra confiança, continuarem planificant per a la difusió del patrimoni marítim de la costa catalana de ponent.

Sin duda, si tenemos que destacar un acontecimiento durante el año 2014, aparte de la conmemoración del 10º aniversario del Museo de Faros, la presencia del Museo fuera de su ámbito expositivo, es decir, el préstamo de objetos de las colecciones patrimoniales a instituciones o museos organizadores de exposiciones temporales como:

- “Ex-libris i exlibristes”, organizada por l’Associació Catalana d’Exlibristes en el Tinglado 4 del Moll de Costa de Tarragona, del 3 al 27 de abril.
- “Els presos i el Port de Tarragona. 92 anys de treballs forçats 1792-1884”, organizada por el Archivo del Port de Tarragona en el Tinglado 4 del Moll de Costa de Tarragona, del 15 de mayo al 27 de julio.
- “Misión Atalanta”, organizada por el Ministerio de Defensa en la Subdelegación del Defensa de Tarragona, del 22 de mayo al 27 de junio.
- “Expofaros 2014”, organizada por Puertos del Estado en A Coruña, del 9 de mayo al 15 de septiembre.

Siguiendo la dinámica de los últimos años en que el Museo ha llevado a cabo actividades para nuevos públicos, desde el mes de enero reiniciamos **Diumenges al Museu**, con visitas guiadas o teatralizadas al Museo de Faros y al Museo del Port, respectivamente; también se organizaron talleres para los más pequeños dentro de los **Diumenges amb els més petits**. De esta manera ampliábamos la oferta de fin de semana para familias con niños y niñas de corta edad: talleres de nudos, de pintura, en definitiva, manualidades para los más pequeños que también propusimos con bastante éxito para el periodo de vacaciones escolares de Semana Santa. La oferta para familias de **Les Nits del Museu** durante el verano también permitió disfrutar de los personajes históricos de las visitas teatralizadas compaginando la visita al Museo con un paseo en barca por el puerto.

Desde el mes de noviembre de 2013 en que celebramos el X Aniversario del Museo de Faros, en el Faro de la Banya, a lo largo del año 2014, también llevamos a cabo diferentes actividades: visitas guiadas los domingos, teatralizadas en las Nits del Museu y la representación del grupo de teatro **TedaSmit, “e les naus feren vela”** el viernes 25 de julio, en la explanada del Faro de la Banya, consistente en un relato escénico de la partida a la conquista de Mallorca del rey Jaime I, desde nuestras costas. Fue una representación dentro del ciclo **El mar a escena**.

Compartint la mar amb... els fars permitió mostrar objetos y documentos, trimestralmente, de las colecciones del Museo Marítimo de Barcelona, del Archivo del Port de Tarragona y del mismo Museo, donde las señales marítimas eran las protagonistas.

La clausura del aniversario del Museo de Faros fue el 9 de noviembre, en el Museo del Port, coincidiendo con la fecha del nonagésimo aniversario de uno de los últimos inquilinos de un faro del Delta: Antonio Cabezas Azuara, hijo del último farero de Buda, Alfredo Cabezas Martos. Antonio Cabezas, gracias a las fotografías familiares en el faro de Buda, conservadas por su hermana, Manolita, fue coprotagonista del audiovisual realizado por Sègula Films y titulado **La filla del farer**, en homenaje a Manolita, que no pudo ver acabado el audiovisual. Es necesario mencionar, que en el Faro de la Banya, se clausuró la celebración del décimo aniversario y de los ciento cincuenta años del edificio del Faro, el domingo 12 de octubre con la programación de la actividad ideada por Clicme, **Retratem junts el Far de la Banya** para familias, dentro de los actos del Big Draw que se llevaron a cabo en la ciudad durante las dos primeras semanas de octubre. Con posterioridad, en el espacio expositivo de los Serveis Territorials de Cultura en Tarragona, se reunieron en una muestra conjunta todas

las actividades de las diferentes instituciones, entidades y asociaciones participantes en el Big Draw Tarragona 2014.

Desde la ciudad, este año el Faro también fue el protagonista de la campaña **Posa llum al teu Nadal**, siendo la imagen del cartel y el motivo del Parque Infantil de Navidad del 26 de diciembre de 2014 al 4 de enero de 2015. Desde el Museo participamos con el taller educativo **Construeix el teu far!** Los niños y niñas de más de 6 años ayudados por padres y acompañantes recortaban y construían la maqueta a escala del Faro de la Banya, maqueta que a tamaño mayor decoraba todos los espacios del Palacio Ferial de Congresos, lugar donde el Club del Tarraconins organiza el Parque Infantil de Navidad. Este año también colaboramos con el mencionado Club en la **1a Festa de l'Esport** que se programó el último fin de semana de junio. Nuestra participación consistió en el préstamo de réplicas de uno de los deportes tradicionales de los pescadores: los bolos.

En las mismas fechas, y coincidiendo con las **Fiestas Mayores del Serrallo** - San Pedro y la Virgen del Carmen-, llevamos a cabo el II Concurso de Instagram del Museo siendo las fiestas las protagonistas del **#desantperealcarne2014**. El ganador fue Jaume Sáez con una imagen relacionada con los elementos del séquito del barrio. También colaboramos con la Cofradía de Pescadores y la Asociación de Vecinos, organizadores de las fiestas, con actividades en el barrio como la narración del cuento Pere el Vermell es fa a la mar. Com manar una barca al Serrallo de la autora Imma Pujol. Cuento perteneciente a la colección "Petit Museu" y que forma parte del proyecto conjunto de recuperación del patrimonio inmaterial del Serrallo entre el Museo y la Biblioteca Pública de Tarragona, que cada año incorpora un nuevo cuento presentado dentro del ciclo **La mar bressol de contes. Contes des del bressol** entre los meses de octubre y diciembre con la realización, en ambas entidades, de actividades conjuntas con el fin de sumar esfuerzos y compartir públicos, como fue para los más pequeños, el ballmanetes de Felip Kervarec con **Tot allò que amaga el mar** o **L'hora del conte** con Imma Pujol contando los cuentos ya editados y también la explicación oral del nuevo cuento que se editará el año próximo, **Dolores, remendadora de xarxes. El treball de la dona vora mar**.

El cuento editado este año y tercero de la colección nos ha permitido recuperar la pesca tradicional del cerco con Joan, el Seitonet, pescador de nit. La pesca de la llum al Serrallo con textos de Imma Pujol e ilustraciones de Antonio Latre. **El Serrallo vist pels escriptors. Una ruta literària** en su quinta y sexta edición, entre los meses de junio y septiembre, completa las actividades del proyecto de recuperación del patrimonio del Serrallo y donde, este año, ha tenido la participación directa de escritores que leían sus propios relatos, como fue el caso del novelista tarraconense, Jordi Tiñena, que obsequió a los asistentes con una de sus novelas.

La presentación de los Nanos Petits Pescadors del Serrallo se llevó a cabo el 15 de septiembre en el Museo del Port, dentro de los actos de las Fiestas de Santa Tecla, con asistencia de más de 400 personas entre pequeños y mayores que disfrutaron de los nuevos elementos del séquito y del acto presidido por el alcalde de la ciudad, Josep Fèlix Ballesteros, y el presidente del Port, Josep Andreu, acompañados por miembros de la Associació de Portants de Nanos Nous y del autor Manel Llaurador.

La colaboración con la Biblioteca Pública, desde el año 2008, tiene como objetivo general difundir el patrimonio marítimo y fomentar la lectura. Estos parámetros han sido los que se han seguido en las seis ediciones que se han realizado de la **Nit Literària al Far de la Banya**. Organizadas entre la Biblioteca y el Museo se seleccionan textos literarios donde diferentes aspectos de la mar son los protagonistas, según la edición; un colectivo reconocido de la

zona cada año tiene el encargo de poner voz a los textos mientras un grupo de músicos se encarga del acompañamiento musical. El viernes 11 de julio, en la explanada del Faro, la VI Nit Literària tuvo como hilo conductor el mar Mediterráneo, desde los tiempos antiguos hasta nuestros días, a través de un recorrido histórico con textos de Homero; crónicas medievales con el Llibre dels Feyts; el impacto de los piratas y corsarios mediante la literatura de Cervantes; la poesía de Joan Maragall, Joan Vinyoli u Olga Xirinacs, y autores contemporáneos como Baltasar Porcel o el cambrilense Josep Lluís Savall a quien recordamos a través de sus escritos que nos transportaron en una travesía por el Mare Nostrum. El mundo artístico estuvo integrado por el actor Fermí Fernández; el director de cine Jesús Monllaó; el fotógrafo Rafael López-Monné; el pintor Pere Salas; la artista plástica Rosa Ciurana; Pere Navarro, miembro de Dames i Vells; el director de Tàrraco Viva, Magí Seritjol y Nuria Cartanyà, de Tarragona Radio pusieron las voces a las lecturas. Más de ciento cincuenta personas asistieron al acto en una emotiva noche de verano.

Desde este año, los museos y salas de arte de la ciudad hemos iniciado una programación conjunta de la **Nit dels Museus**, noche que permite llevar a cabo actividades en un horario no habitual de apertura y, así, acercar nuestros contenidos a un público amplio. Bajo la propuesta ideada por Auriga, **Viatge a la constel·lació Museu** y el tema A la recerca de la llum, los inscritos a la actividad realizaron un viaje por las diferentes entidades de la ciudad con una visita guiada nocturna. En el Museo del Port, también programamos para esta noche del sábado, 17 de julio, un concierto con el grupo Andante, formado por Rubén Flores a la guitarra y Pere Turu a la viola creando un dialogo entre estos instrumentos para hacer Músicas de ida y venida. La Nit del Museus se programa el sábado más próximo al Día Internacional de los Museos, que es el 18 de mayo, por lo que las actividades se complementaron y, así el domingo, día de los Museos los asistentes pudieron disfrutar de la visita teatralizada que nos acercó a la historia del puerto mediante los tres personajes de **Vine al Museu i coneixeràs la nostra història!**, actividad ya realizada con motivo de la Media Maratón Costa Dorada, el domingo 19 de enero.

En el año 2014 se han celebrado diferentes conmemoraciones culturales y/o históricas en Tarragona y el Museo ha participado en ellas. Ha sido el caso del centenario del inicio de la I Guerra Mundial o Gran Guerra, haciéndolo coincidir con el Día Marítimo Europeo, el 20 de mayo, el historiador y especialista en buceo técnico, Josep M. Castellví, hizo una conferencia con detallada información audiovisual sobre **Els naufragis de la Gran Guerra al litoral tarragoní**.

Si hacemos balance del mes de mayo, no podemos obviar el festival romano Tàrraco Viva en su XVI edición, dedicada al emperador Augusto. Nuestra aportación, a la dedicatoria de Augusto, fue una conferencia a cargo de Gustau Vivar y Lombarde, director del Centro de Arqueologia Subacuàtica de Catalunya con el título, **Cap de vol. Un producte, un vaixell i un comerç al conventus Tarraconensis en època d'August**. Igualmente fueron programadas las visitas teatralizadas en el Museo, de la mano de **Tiberius, comerciant per Mare Nostrum** para un público familiar, el fin de semana del 23 al 25 de mayo, con la colaboración de la DO Tarragona y coincidiendo con la Fira de Roma als Museus del Món donde también, como cada año, participamos con un stand además de ofrecer Jornadas de Puertas Abiertas y audioguías gratuitas a los visitantes, los fines de semana de mayo.

Las colaboraciones habituales con la Filmoteca Andrés de Andrés por el **Ciclo de cine dedicado al mar** durante seis sábados de los meses de abril a junio, contaron con proyecciones de carácter familiar e infantil, dedicando una de las películas del ciclo a los faros, con motivo del

aniversario del Museo de Faros: *L'équipier* o *El extraño*, producida en Francia en el año 2004. Siguiendo con las colaboraciones, es necesario resaltar la de la Dirección de Instalaciones y Medio Ambiente del Port de Tarragona con el fin de dar a conocer la biodiversidad del puerto mediante la actividad **Vine a veure ocells!** para escolares de Secundaria y familias además de la participación en la Semana de la Ciencia en su 19ª edición, del 17 al 20 de noviembre, con la creación y monitoraje de la actividad **Cristal·litzant mercaderies**; la colaboración con el **Camp d'Aprenentatge de la ciutat** con el fin de llevar a cabo una propuesta educativa propia sobre el Port en general; con la AEQT, asociación de empresas químicas de Tarragona, por la actividad didáctica de **Transportant química**.

Como nueva colaboración está la del Servicio de Publicaciones del Port, que ha organizado, conjuntamente con el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Tarragona, el I Premi de narrativa curta Port de Tarragona, donde hemos participado como jurado y en la realización de una visita didáctica al Museo y al Port por los ganadores acompañados de los escolares de las respectivas clases.

Por lo que respecta a la oferta pedagógica del Museo, un año más ha continuado ofreciendo a los estudiantes de los diferentes niveles educativos, los talleres que forman parte de nuestra propuesta didáctica además de incorporar las nuevas actividades, como la llevada a cabo durante la Semana de la Ciencia que se ha mencionado anteriormente, así como las realizadas en colaboración con entidades o colectivos. En lo referente al material didáctico, se ha renovado el cuaderno de la actividad **Deixa't emPORTar!** con el fin de incorporar la realidad actual del Port. La procedencia y el número de participantes se pueden ver en los gráficos siguientes, así como el total de visitantes a nuestras instalaciones, tanto en las visitas individuales como en grupos. Es necesario destacar que se han mantenido las cifras del año 2013 con tendencia a la baja, excepto en las visitas al Museo de Faros que se han incrementado.

Las redes sociales, **Facebook** y **Twitter**, nos permiten acercarnos a los 4.000 seguidores, hecho que ha sido de gran importancia en la difusión del Museo y las actividades programadas porque nos facilita la comunicación con un público más joven y permite que sean partícipes de nuestros contenidos.

Hemos de destacar, como en años anteriores, las donaciones de objetos al fondo patrimonial del Museo, de particulares aficionados al mundo de la mar. Familiares del pintor tarraconense, **Joan Baptista Plana** han hecho una donación de cuatro acuarelas del artista que tienen por temática el puerto y el barrio del Serrallo y que ya se pueden ver integradas en la exposición permanente del Museo. Se ha incorporado al Fondo del Museo una réplica de un cañón de utilizado en el Asedio de Tarragona, en el año 1811, para que también forme parte en las actuaciones más significativas de la asociación de recreación histórica, Tarragona 1800.

En cuanto al Fondo Patrimonial se ha continuado trabajando en la construcción de nuevas cureñas para los cañones expuestos al aire libre, dado su deteriorado estado de conservación. El mismo caso se ha dado con el bote de cadenas, expuesto delante de la entrada del Museo y afectado por las inclemencias meteorológicas. El bote de cadenas es el inicio de la Ruta patrimonial del Port de Tarragona, en la cual también se ha empezado a trabajar con el objetivo de renovar y ampliar los contenidos. Además, se le ha aplicado una restauración al cañón incorporado, así como a otros objetos expuestos.

Con el apoyo del Museo Marítimo de Barcelona pudimos realizar el tratamiento por anoxia, con la finalidad de eliminar la carcoma, en diferentes objetos de madera como tamices,

zuecos de pescador y utensilios de carpintero que integran el Fondo patrimonial museístico.

Por lo que respecta al departamento de Modelismo, la construcción del modelo a escala 1/30 del **vapor Monstant** ha sido la tarea principal, completándose el buque, así como la incorporación de elementos como la máquina de vapor, calderas... que, una vez realizados los diferentes planos y esquemas, se empiezan a construir. La recuperación de elementos patrimoniales y marcaje de objetos, así como la preparación de exposiciones temporales como **Compartint la mar amb...** han sido otras de las tareas realizadas desde ese departamento.

Como miembros de la Xarxa de Museus Marítims de la Costa Catalana hemos participado a lo largo del año en las diferentes reuniones en los museos de la Xarxa, así visitamos y llevamos a cabo acciones formativas sobre cuestiones técnicas como gestión de colecciones, política de adquisiciones en el Museo Marítimo de Barcelona, en el Museu de les Terres de l'Ebre de Amposta, en el Museu de la Mediterrània de Torroella de Montgrí y en el Museo de Mataró donde se realizó en el mes de noviembre la IV Jornada de la red con el título **Interpretació del patrimoni: responsabilitat, coneixement i emotivitat**. Otras actuaciones formativas han sido:

- Jornada sobre el sector pesquero y acuícola, organizado por el Instituto Social de la Marina en Tarragona.
- Jornadas de Museos y Educación: más allá de los programas de actividades, organizado por el Museo Marítimo de Barcelona.
- XI Jornada d'Art i Museus: Art i ciutat. Diálogos entre el entorno urbano y artes visuales.
- Turismo accesible y atención al público con discapacidad y otras necesidades diversas, organizado por Ciudades Patrimonio de la Humanidad en Tarragona.

El mismo Museo también fue un lugar formativo, como en los últimos cursos escolares, con **alumnos en prácticas externas** del Grado en Historia del Arte de la URV, con la finalidad de conocer y aprender la gestión y la difusión de una entidad cultural museística. La programación de actividades dentro de los **Diumenges amb els més petits** fue a cargo de esta colaboración.

También llevamos a cabo prácticas no remuneradas con participantes en el Projecte Maragda del Consell Comarcal del Baix Camp, como servicio de apoyo a la inserción laboral a la empresa ordinaria de personas con discapacidad. La tarea desarrollada fue la creación de una base de datos para una colección de objetos concedidos a la Autoridad Portuaria en reconocimiento a su colaboración y apoyo institucional.

La finalidad de todas las actividades desarrolladas desde el Museo del Port de Tarragona, a lo largo del año, ha sido la divulgación del patrimonio marítimo y portuario que también se está trabajando internamente para conseguir información y documentación de cada uno de los objetos catalogados en el sistema informático de colecciones Museumplus y que ya supera, los 1.300 elementos registrados. En cuanto al Archivo de Imágenes se ha llegado a las 18.000 fichas de imágenes dado que a lo largo del año 2014 se han introducido más de 1.500 registros tanto de actividades de difusión como de nuevas incorporaciones de objetos, renovaciones en la exposición permanente o restauraciones y tematizaciones. La filmación de algunas intervenciones así como de entrevistas de recuperación de patrimonio inmaterial del barrio del Serrallo ha hecho crecer también el archivo de vídeo, iniciado no hace mucho tiempo.

Con la convicción de que los usuarios disfrutarán, una vez más, de nuestra confianza, continuamos planificando para la difusión del patrimonio marítimo de la costa catalana de poniente.

6 Arxiu del Port de Tarragona

Archivo del Port de Tarragona

1. ELS FONS DOCUMENTALS

1.1. La digitalització

Aquest any 2014 hem comptat també amb la col·laboració de 2 persones adscrites al **Projecte Heura i Maragda** (iniciativa sorgida del Consell Comarcal del Baix Camp, com a servei de suport a la inserció laboral a l'empresa ordinària de persones amb discapacitat intel·lectual), per dur a terme la digitalització dels microfilms amb documentació del Port de Tarragona procedents de l'Archivo Histórico Nacional de Madrid (14 rotlles), tasca que avui dia ja ha finalitzat.

Com continua sent habitual en els darrers anys, juntament amb els companys de Delineació i Planimetria de l'Autoritat Portuària, s'ha continuat amb la digitalització dels plànols que acompanyen els projectes antics d'obres per a preservar-los de l'ús i manipulació futurs, així com per facilitar-ne la consulta i reproducció. Actualment estan a l'abast els plànols de dos-cents projectes des de l'any 1868 fins al 1940.

Quant a la digitalització de sèries històriques, aquest any 2014, s'ha passat a format digital part de la sèrie de projectes d'obres, concretament 90 projectes, des de 1869 a 1922; una de les sèries més consultades de l'Arxiu, especialment pels usuaris interns de la mateixa administració portuària. Un total de 348 fitxers i 12.395 pàgines, una part dels quals, en els primers mesos de l'any 2015 estaran a disposició de les persones interessades a l'apartat de l'Arxiu Digital de la nostra pàgina web:

<http://www.porttarragona.cat/ca/arxiu-digital.html>

S'ha finalitzat també durant l'any 2014 la digitalització del recull de premsa portuària des de l'any 1990 fins a l'any 2010.

1.2. Les transferències de documentació

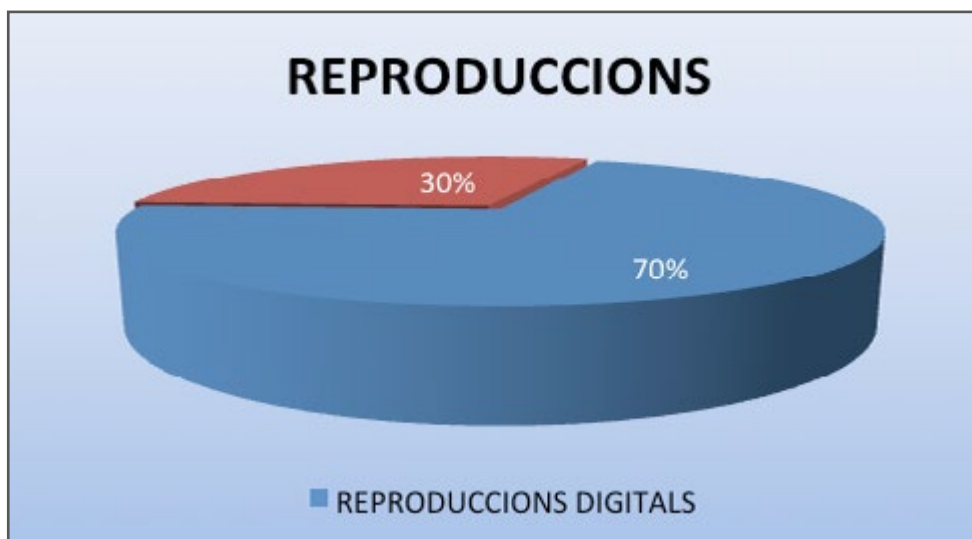
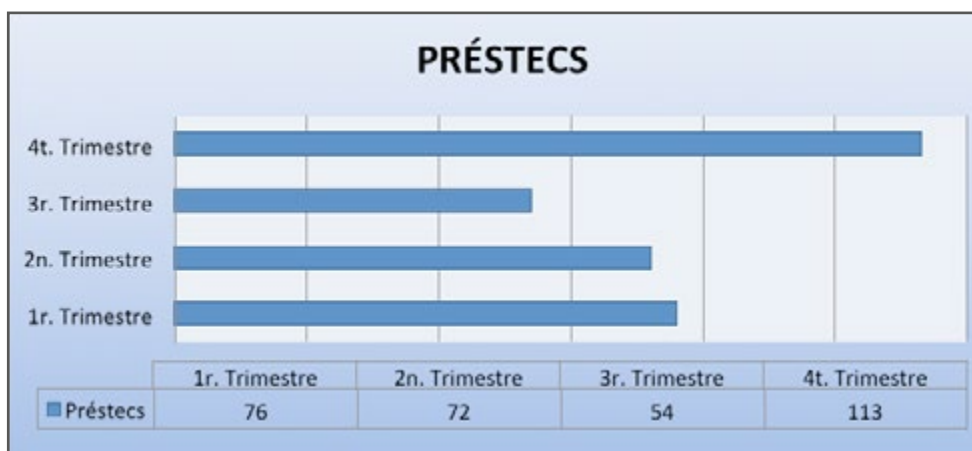
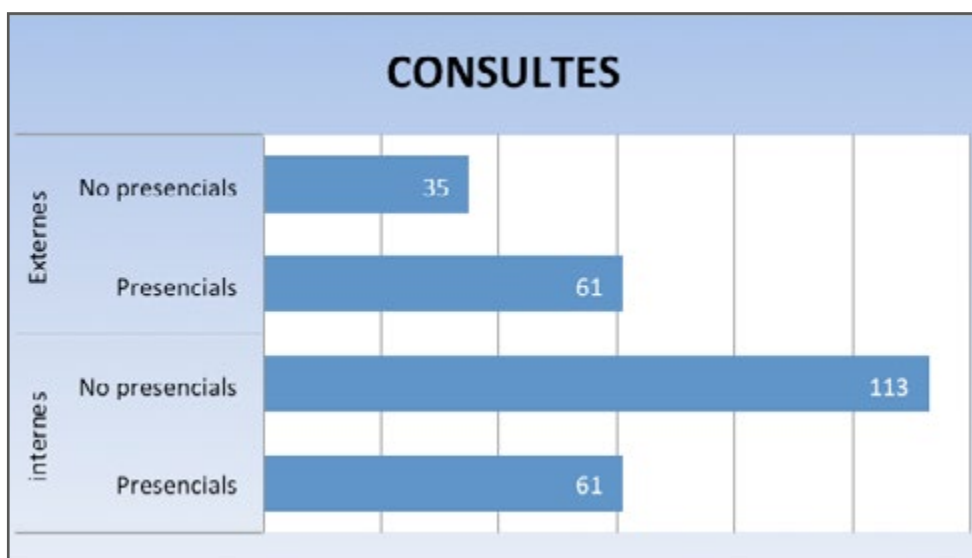
Pel que fa a les transferències de documentació per part dels diferents departaments i direccions de l'Autoritat Portuària a l'Arxiu, durant l'any 2014 n'hi ha hagut 4, cosa que han comportat l'ingrés de 203 caixes d'arxiu. El volum de transferències continua sent menor a l'habitual per l'existència del dipòsit d'arxiu a la seu central de l'APT, en el qual totes les direccions i departaments tenen un espai reservat per a arxivar la seva documentació, l'equivalent a l'arxiu d'oficina o de gestió; és probable que aquest any 2015 es regularitzi el nombre de transferències a l'Arxiu perquè el dipòsit està pràcticament al 100% de la seva capacitat.

1.3. Els préstecs i les consultes

L'any 2013 va entrar en funcionament una nova aplicació informàtica elaborada pel personal de la Direcció de Sistemes de l'APT i els tècnics de l'Arxiu del Port, que permet la gestió integral de les consultes, els préstecs i les reproduccions, i alhora optimitzar l'atenció als nostres usuaris, tant externs com interns.

Amb un any de rodatge d'aquesta eina, tota la part estadística ha millorat sensiblement, per la qual cosa podem obtenir amb relativa facilitat dades trimestrals i anuals tant de consulta com de préstec o de reproducció de documents.

Acompanyem el text amb tres gràfics explicatius del moviment de consultes, préstecs de documentació i reproduccions d'aquest any 2014. El primer, mostra les consultes internes i externes, tant presencials com no presencials (que a poc a poc van superant a les presencials), amb un total de 270; el segon gràfic, aquest representat per trimestres, indica la documentació prestada al personal de l'APT (315 documents) i el tercer, les 2.303 reproduccions amb el percentatge de les que han estat en paper, 683 (30%) o en format digital, 1.620 (70%).

2. EL FONS D'IMATGES

Amb 10.215 fotografies registrades i digitalitzades, el Fons d'Imatges de l'Arxiu del Port continua tenint un volum important de consultes, 137 comptades aquest any 2014, i 990 les reproduccions que s'han dut a terme. Cal destacar que des del 4 de juliol (aniversari de l'Arxiu) la **Fototeca de l'Arxiu del Port** està disponible en línia a través de la pàgina web i que es poden fer tant cerques com demanar reproduccions.

S'han servit imatges per a exposicions externes: "Catalunya Ciutat (s)" organitzada per la Generalitat de Catalunya, i també per a les de producció pròpia: "Bombes, presons flotants i repressió al Port de Tarragona (1936-1939)", "Els presos i el port de Tarragona (1792-1884)" o "La riuada de 1994".

També ens han demanat imatges per a il·lustrar publicacions editades pel Servei de Publicacions del Port de Tarragona, com l'obra guanyadora del V Premi d'Investigació Port de Tarragona: Sanitat marítima. La defensa de la costa i la salut pública (1720-1900), de Pedro Otiña Hermoso, o La riuada de 1994 de Ricard Lahoz.

D'altres imatges han servit per acompanyar articles de diaris i revistes vehiculats a través de la Divisió de Comunicació de l'APT com la publicació A Bon Port, Diari de Tarragona, Unió de Jubilats, etc.

I com no podia ser d'altra manera, algunes fotografies han estat protagonistes d'"El document del mes és...", exposició virtual de l'Arxiu del Port que es pot consultar a través de la pàgina web.

Durant l'any 2014 ha tingut lloc la cessió de 51 fotografies per part de les següents persones als quals aprofitem per agrair el seu gest: Pedro Pablo González, Xavier Bas, Angel Archilla, Rafael Vidal, Francesc Rull i Ricard Lahoz.

3. LA BIBLIOTECA I L'HEMEROTECA

El nombre de volums de la biblioteca de l'Arxiu és actualment de 10.614; l'increment d'aquest any 2014 ha estat de 111 llibres procedents, bàsicament, dels acords d'intercanvi amb entitats i institucions. El **catàleg de la Biblioteca**, que està disponible en línia, ha tingut 31.716 visites.

S'han editat i difós puntualment a través de la Intranet portuària els corresponents Butlletins de Novetats Bibliogràfiques amb periodicitat trimestral, amb l'objectiu d'informar el personal de l'administració portuària dels nous llibres registrats a la Biblioteca.

Fruit dels acords d'intercanvi que tenim establerts amb entitats i institucions, la Biblioteca, ha

incorporat 50 noves publicacions. Durant el 2014 se n'han establert de nous amb el Museu Bíblic Tarraconense, l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona, l'Arxiu Municipal de Tossa de Mar, l'Archivo Histórico del BBVA, la Diputació de València i l'Hemeroteca de la Fundació Catalunya La Pedrera.

Continuant amb la línia seguida des de fa uns anys s'ha donat sortida al fons de duplicats i descatalogats amb l'objectiu final d'optimitzar i ajustar la temàtica de la Biblioteca a l'àmbit marítim i portuari, ja sigui amb la tramesa a altres entitats i institucions interessades, com als mateixos usuaris i usuàries de l'administració portuària. Gràcies a aquesta gestió s'ha donat sortida a una cinquantena de monografies.

L'Hemeroteca compta amb 416 capçaleres entre revistes i diaris de temàtica marítima i portuària. Seguint els mateixos criteris que per a la Biblioteca, de depurar i prioritzar les temàtiques marítimes i portuàries, aquest any 2014, s'ha donat sortida a un centenar d'exemplars de números duplicats o descatalogats, a través de llistes periòdiques que s'envien a altres centres potencialment interessats, com les biblioteques universitàries i portuàries o les hemeroteques de la ciutat.

4. EL PREMI D'INVESTIGACIÓ

En els primers mesos de l'any 2014 s'han redactat les bases de la sisena convocatòria del Premi d'Investigació Port de Tarragona, les quals es varen editar en format de políptic i se'n va fer la deguda difusió, tant en format paper com en digital, a través de la pàgina web i les xarxes socials.

El termini per presentar treballs a aquesta nova convocatòria finalitzà el dia 28 de novembre. Es presentaren 13 projectes de recerca que seran analitzats pel jurat que atorgarà el premi a finals del mes de gener de 2015.

Des de l'Arxiu del Port ens sentim especialment satisfets de l'excel·lent trajectòria d'aquest certamen, que va nèixer l'any 2004 amb l'objectiu de fomentar els treballs d'investigació sobre el Port de Tarragona i el seu entorn més immediat, i que convocatòria rere convocatòria és un èxit, tant de participació com de qualitat dels treballs.

D'altra banda, durant el primer trimestre de 2014 s'ha coordinat l'edició de l'obra de Pedro Otiña, que va guanyar l'anterior convocatòria del premi, i que va ser presentada el mes d'abril, amb el títol: Sanitat marítima. La defensa de la costa i la salut pública (1720-1900).

5. LA DIFUSIÓ I LA DIVULGACIÓ

No ha estat diferent l'any 2014 respecte a d'altres anys pel que fa a l'organització d'activitats i actuacions de diversos tipus amb l'objectiu prioritari de donar a conèixer el nostre centre d'arxiu i els nostres fons. Articles, exposicions, difusió a través dels canals socials, col·laboracions amb altres entitats, etc. amb la característica que hi ha hagut dos eixos vertebradors d'aquestes activitats marcats per dues efemèrides importants: el 75è aniversari de l'acabament de la

Guerra Civil i el centenari de l'esclat de la Primera Guerra Mundial, això ha fet que algunes d'elles se centressin en aquests fets històrics.

5.1. Articles i textos

-redacció de la **Memòria de l'Arxiu 2013**.

-redacció guió DVD promocional Port de Tarragona.

-“Els presos i el Port de Tarragona (1792-1884)”, a: A bon Port, núm. 7, primavera 2014, p.12-13

-“El Serrallo, un barri singular” a: A bon Port, núm. 8, 2014, p.4-5

- “La plaça dels Carros, un lloc portuari i ciutadà emblemàtic”, a: Unió de Jubilats del Port de Tarragona, núm. 42, desembre 2014.

5.2. El document del mes és...

Continua tenint molt bona acceptació aquesta activitat engegada el novembre de 2011 a manera de petita exposició virtual; així ho mostren les xifres de descàrrega de la pàgina web que dona un total de 14.120 descàrregues de tots els documents del mes l'any 2014 amb un màxim de 2.061 i un mínim de 298.

Recordem que l'activitat es fa pública també a través dels canals socials: **Twitter** i **Facebook** i que l'objectiu final que es persegueix és donar a conèixer la riquesa i la varietat dels documents que formen part dels fons portuaris.

Gran part dels documents del mes d'aquest any 2014 han estat vinculats a dues efemèrides: el 75è aniversari del final de la Guerra Civil a Tarragona i l'inici de la Primera Guerra Mundial.

La relació dels documents és la següent:

- Gener:

Fotografia dels tinglados del Moll de Costa amb greus desperfectes ocasionats pels bombardejos e la Guerra Civil, 1939.

- Febrer:

Pàgina del llibre registre d'entrada i sortida de vaixells de l'any 1935 al 1944 on figura un assentament del vaixell presó Mahón.

- Març:

Expedient de depuració d'Enric González Virgili, funcionari de la Junta d'Obres del Port de Tarragona.

- Abril:

Pressupost de reparació del tinglado número 3 del Moll de Costa de l'enginyer José María Torroja Miret de l'any 1939.

- Maig:

Pàgina del llibre registre de consignataris dels anys 1902 al 1907.

- Juny:

Plànol del port de Tarragona de l'any 1914.

- Juliol:

Taula resum del total de vaixells entrats i sortits pel Port de Tarragona l'any 1914, extreta de l'Estadística de los años 1909 a 1915, publicada a Tarragona l'any 1916.

- Agost:

Fotografia del vaixell de guerra Extremadura i tres submarins de l'Armada espanyola atracats al dic de Llevant el dia 4 de setembre de 1917.

- Setembre:

Títol de propietat d'una obligació de l'emprèstit emès per la Junta d'Obres del Port de Tarragona per a finançar les obres de construcció del Moll de Costa de l'any 1886.

- Octubre:

Portada de la revista Faros y Balizas de l'any 1914.

- Novembre:

Plànol de la caseta-magatzem de la Sociedad de Salvamento de Náufragos de Tarragona de l'any 1885.

- Desembre :

Fotografia d'un grup de calafats davant d'un bastiment a les drassanes de Fermí Roch Aragonès de l'any 1943.

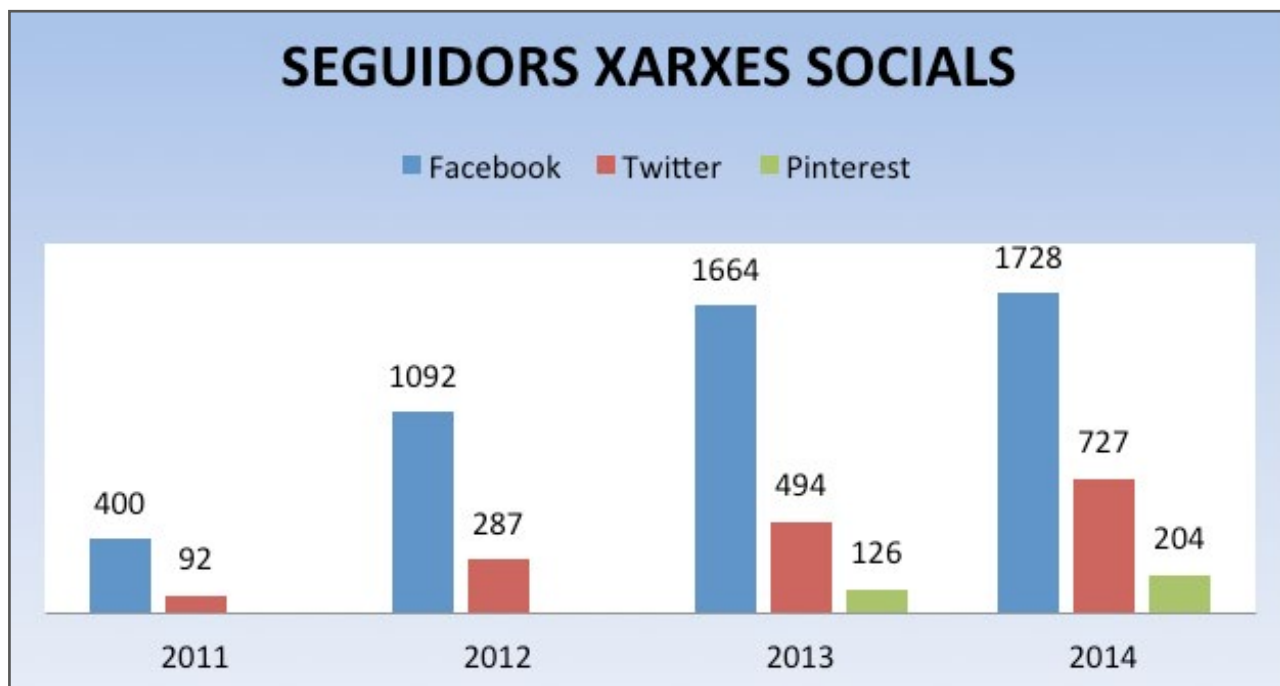
5.3. Canals socials

La nostra presència a les xarxes socials que endegàrem ja fa tres anys com a vehicle de difusió continua sent un dels mitjans més consolidats i de referència, a banda de la pàgina web, que ens han permès fer arribar les nostres activitats a un públic molt més ampli, aspecte òbviament positiu.

Quant a la pàgina de **Facebook**, actualment compta amb 1.728 fans i l'estadística és cada cop més positiva; s'ha assolit en aquest any 2014 una cota màxima de 980 vistes d'un sol article. El document del mes és... continua ocupant un lloc destacat i amb força repercussió amb cotes màximes de 797 vistes i mínimes de 206.

El compte de **Twitter** té 734 seguidors i hem fet 4.563 tuits i al canal **Pinterest** hi tenim 205 seguidors i 1.648 pins o imatges repartides en 6 taulers temàtics: fars, vaixells, museus marítims, Port de Tarragona, ports i activitats de l'Arxiu.

Per tal de constatar l'evolució a l'alça que han tingut els canals socials de l'Arxiu del Port hem elaborat el gràfic següent:

5.5. Dia Internacional dels Arxius

El 9 de juny, Dia Internacional dels Arxius organitzarem una Jornada Portes Obertes titulada: Vols conèixer els secrets de l'Arxiu? en dues sessions, una al matí a les 12 h, i l'altra a la tarda a les 18.30 h. A més, la unitat mòbil de **Tarragona Ràdio** es va desplaçar el mateix matí del dia 9 a l'Arxiu del Port de Tarragona per parlar amb la seva responsable, contemplar una mostra d'alguns dels documents més significatius dels seus fons, i veure l'exposició "1911. Sobreviure a la tempesta" que es trobava al vestíbul de la seu central de l'Arxiu del Port.

5.6. Reestructuració de la pàgina web

Hem comentat anteriorment que l'Arxiu del Port ja fa uns anys va apostar pels canals socials per fer difusió, tant dels seus fons, com de les activitats que s'hi duen a terme, sense oblidar, però, la pàgina web, que s'intenta tenir el màxim al dia i s'hi fan les modificacions oportunes segons les necessitats que van sorgint.

Aquest any 2014, per exemple, s'ha modificat novament el menú de la dreta incorporant nous apartats:

-**L'Arxiu educa** per introduir aquesta nova faceta didàctica arran de la presentació del dossier: De l'Arxiu al Museu: un recorregut per la història del Port. El barri del Serrallo, activitat duta a terme conjuntament amb el Museu del Port de Tarragona.

-**L'Arxiu per dins:** una petita mostra fotogràfica de les instal·lacions de l'Arxiu, especialment allò que no veuen els usuaris quan vénen a consultar els nostres fons.

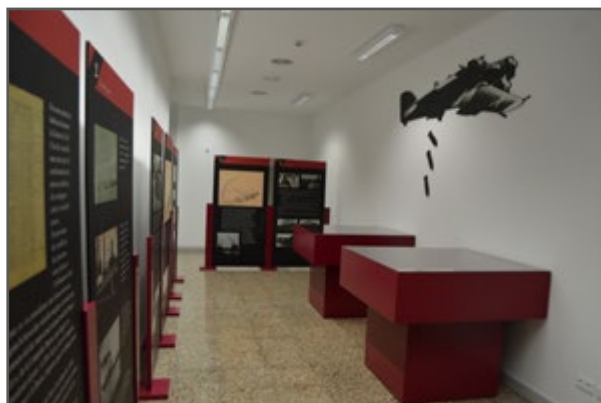
-**La Fototeca:** enllaça directament amb l'aplicació que permet la gestió de l'Arxiu d'imatges que es pot consultar en línia i demanar reproduccions.

-**Les exposicions:** una manera de revivre aquelles mostres produïdes per l'Arxiu que en el seu dia es van poder veure en els diferents espais expositius del Port de Tarragona; fotografies, panells, videos i documentació relacionada amb 9 exposicions.

-**L'Arxiu digital:** un accés directe a les sèries documentals que cada any es posen en línia per apropar-les als investigadors/es afavorint d'aquesta manera la difusió dels fons i els estudis al voltant del Port de Tarragona.

6. LES EXPOSICIONS

L'Arxiu del Port ha col·laborat i organitzat les exposicions següents aquest any 2014:

- **Bombes, presons flotants i repressió al Port de Tarragona (1936-1939)**

Diversos organismes i entitats de la ciutat, encapçalats per l'Ajuntament de Tarragona, van programar un seguit d'actes i activitats per commemorar els 75 anys del final de la Guerra Civil i l'entrada de les tropes nacionals a la ciutat, efemèride que portà per títol Setanta-cinc anys

del final de la Guerra Civil a Tarragona: 15 de gener de 1939, i que es desenvolupà durant tot el mes de gener.

El 30 de gener de 2014, s'inaugurà aquesta exposició de producció pròpia, amb documents i fotografies de l'Arxiu del Port; mostra que es va poder visitar fins al 28 de març al vestíbul de l'edifici de l'Arxiu al carrer d'Anselm Clavé, número 2, cantonada plaça dels Carros, en aquest nou espai expositiu del Port de Tarragona per a mostres de petit format.

- **Els presos i el Port de Tarragona (1792-1884)**

Aquesta exposició va ser una continuïtat de l'obra que va guanyar l'any 2011 el IV Premi d'Investigació Port de Tarragona de Montserrat Gisbert Bel amb el títol: "Els presos i el Port de

Tarragona. Història de 92 anys de treballs forçats”, treball que posteriorment va ser publicat pel Servei de Publicacions del Port de Tarragona l’any 2012. El projecte d’exposició formava part també del treball premiat.

A l’exposició es proposava un recorregut al llarg de 92 anys d’història, protagonitzada per un grup de presidaris vinguts des de Cartagena, Maó, Saragossa, Barcelona, Ceuta o Valladolid. El discurs es distribuï en set àmbits temàtics que tractaren qüestions tan vitals com la vigilància, l’allotjament, l’alimentació i el vestuari, l’assistència sanitària i els treballs que dugueren a terme els presos.

Un discurs a través de plànols, documents i imatges presentats en format digital i també originals exposats en vitrines, principalment procedents de l’Arxiu del Port de Tarragona, però també de l’Arxiu de la Ciutat de Tarragona, la Biblioteca Hemeroteca Municipal, l’Hemeroteca de Tarragona, l’Arxiu Històric de Tarragona o l’Instituto del Patrimonio Cultural de España.

Amb aquesta mostra iniciarem l’exposició 2.0, ja que a banda del que els visitants contemplaren a la sala, obrírem una **pàgina de Facebook**, un **blog**, i una **proposta d’itinerari per la ciutat** amb els llocs que tenen a veure amb el presidi. L’**audiovisual** que es va poder veure a l’exposició està publicat a Youtube.

La mostra va estar oberta al Tinglado 4 del Moll de Costa del 15 de maig al 27 de juliol de 2014. S’organitzaren visites guiades gratuïtes els diumenges. **L’exposició virtual**, fotografies i eines 2.0 estan disponibles a través de la nostra pàgina web.

- 1911. Sobreviure a la tempesta

Aquesta exposició itinerant, produïda per l’Arxiu Municipal de Cambrils i el Museu d’Història de Cambrils, pretenia acostar un fet històric ocorregut l’any 1911, entre el 31 de gener i el 3 de febrer, en què un fort temporal assolà les costes catalanes i valencianes des del Maresme fins a València. Conegut com el temporal de la Candelera hi van perdre la vida gairebé un centenar de persones. El 2011 en diverses localitats costaneres es van organitzar un seguit d’actes per commemorar aquest fet tràgic. Un d’aquests actes va ser l’exposició “1911. Sobreviure a la tempesta”.

A Tarragona, a més, es van poder veure exposats en una vitrina documents originals de l’Arxiu del Port, relacionats directament o indirectament amb el temporal de 1911, com per exemple els fulls d’assentament d’algunes de les embarcacions afectades pel temporal, la Dos de Mayo, de Cambrils o el de la barca Rosalia de Torredembarra que va estar a punt de naufragar però va ser auxiliada pels mariners d’una altra barca al Port de Tarragona.

La mostra es va poder veure entre el 4 de juny i el 22 d'agost al vestíbul de la seu central de l'Arxiu del Port de Tarragona al C/Anselm Clavé, 2. Les fotografies, el reportatge que va fer TAC12 i l'accés al blog de l'exposició estan disponibles a la **pàgina web**.

- La riuada de 1994

Amb idea original del periodista Ricard Lahoz, aquesta exposició que es va poder veure al Tinglado 4 entre el 10 d'octubre i el 23 de novembre, pretenia fer memòria de l'última gran riuada del Francolí ocorreguda l'octubre de l'any 1994. L'Arxiu del Port hi col·laborà amb la cessió de fotografies per a l'elaboració de l'audiovisual que acompanyava l'exposició.

7. LES PUBLICACIONS

Han estat quatre les publicacions en què l'Arxiu del Port ha col·laborat directament o indirectament amb el Servei de Publicacions del Port de Tarragona aquest any 2014.

- El mes de febrer va tenir lloc la presentació del llibre de Salvador Rovira i Josep M. Sanet La gent de mar de Tarragona del segle XVII.

- El 10 d'abril es va presentar el llibre guanyador del V Premi d'Investigació Port de Tarragona titulat: Sanitat Marítima: la defensa de la costa i la salut pública de Tarragona (1720-1930) de Pedro Otiña Hermoso.

- El 15 d'abril es va presentar el recull d'imatges de Josep M. Brull titulat: La targeta postal a Tarragona. 100 anys d'història (1897-1996).

- El 10 d'octubre es va presentar el llibre de Ricard Lahoz La riuada de 1994 aprofitant la inauguració de l'exposició amb el mateix títol al Tinglado 4.

D'altra banda el 23 d'abril l'Arxiu del Port va estar present juntament amb el Servei de Publicacions del Port de Tarragona a la Rambla de Tarragona per presentar les darreres publicacions aprofitant la Diada de Sant Jordi.

8. ALTRES ACTIVITATS

- El 30 de gener, coincidint amb la inauguració de l'exposició "Bombes, presons flotants i repressió al Port de Tarragona, 1936-1939" es programà la conferència titulada: "Bombes sobre el Port de Tarragona" que impartiren Ramon Arnabat Mata i David Iñiguez Gràcia a la sala d'actes de l'Arxiu del Port, per parlar dels intensos bombardejos que va patir el

Port de Tarragona durant la Guerra Civil. El port era el centre de proveïment i l'objectiu dels avions italians i alemanys que atacaren indiscriminadament la infraestructura portuària, deixant-la força malmesa.

- El 6 de febrer i amb l'objectiu de fer la nostra aportació al centenari de l'inici de la Primera Guerra Mundial, es presentà el documental realitzat per Josep M. Castellví titulat: "L'últim viatge de l'Amiral de Kersaint", produït per la Societat Catalana de Recerca Subaquàtica amb el patrocini del Port de Tarragona.

La costa de Tarragona, al bell mig de la ruta cap a l'Estret, estava molt concorreguda en els anys de la contesa, i és on aquestes embarcacions patiren un gran nombre d'atacs i incidents per part dels submarins alemanys que deixaren com a resultat un bon nombre d'enfonsaments de vaixells i naufragis.

Tràiler del documental

- El 13 de novembre, amb motiu de la cloenda del X aniversari del Museu de Fars, va tenir lloc la presentació d'un audiovisual sobre el darrer farer de Buda, Alfredo Cabezas, realitzat per Sègula Films. Un document audiovisual molt interessant per donar a conèixer la història i els esdeveniments vitals de l'illa de Buda al delta de l'Ebre i dels fars metàl·lics que es van instal·lar a la desembocadura del riu, ara fa 150 anys. L'audiovisual, obra del director Mario Pons, va ser patrocinat pel Port de Tarragona.

9. LES COL·LABORACIONS

- Amb el Museu del Port de Tarragona: préstec i consulta de diversa documentació per documentar peces del fons del Museu.

- Amb el Servei de Publicacions del Port: suport en l'edició, difusió i distribució de diversos llibres publicats durant l'any i col·laboració com a membre del jurat del I Premi de Narrativa Curta Port de Tarragona.

- Amb la revista Fet a Tarragona: reproducció imatges per article relatiu a façana marítima.

- Amb el Diari de Tarragona: reproducció d'imatges per a l'especial dels 30 anys del Diari i per al suplement dedicat al Port de Tarragona.

- Amb l'Arxiu de l'Autoridad Portuaria de Vigo: relació de bibliografia sobre societats de salvament de naufragis.

- Amb l'Associació Cavalcada de Reis de Tarragona: reproducció fotografies de diversos anys.

- Amb l'Associació d'Arxivers de Catalunya curs sobre La preservació digital de documents. Requeriments i experiències pràctiques, que es va impartir a les aules de formació de l'APT els dies 1 i 3 de desembre.

- Amb la URV: organització visita alumnes d'Arxivística al nostre centre.

10. LES VISITES

El divendres 14 de març, 35 estudiants de la Universitat Rovira i Virgili que cursaven l'assignatura d'Arxivística, impartida per la Dra. Coral Cuadrada, van visitar el nostre centre. Durant la seva estada van veure els dipòsits de documentació, la sala de consulta i una selecció dels documents més representatius dels diferents fons que es custodien a l'Arxiu del Port.

També visitaren aquest any 2014 les nostres instal·lacions els companys de l'Arxiu de la Diputació de Tarragona i els de l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona amb qui compartirem experiències.

11. LA FORMACIÓ DEL PERSONAL

El personal adscrit a l'Arxiu ha participat aquest any 2014 en els següents cursos i jornades:

- 8è Laboratori d'Arxius Municipals. Els fons privats als arxius municipals.
- La preservació digital de documents. Requeriments i experiències pràctiques.
- Presentacions Power Point.
- Eines i recursos per gestionar els continguts de la pàgina web de l'APT.

12. L'ARXIU EN XIFRES

- Consultes presencials: 270
- Documentació consultada: 702
- Préstecs de Documentació i Biblioteca: 315
- Consultes Arxiu Fotogràfic: 137
- Documents reproduïts: 2.303
- Consultes catàleg Biblioteca: 31.716
- **Assistència de públic en actes organitzats per l'Arxiu: 2.539 persones**

Visites a la pàgina web de l'Arxiu: 17.885 visites

- Exposicions: 4.891 visites
- Memòries: 4.584 visites
- Premi d'Investigació: 3.562 visites
- On som: 2.013
- Fons Documentals: 1.898 visites
- Biblioteca/Hemeroteca: 1.885 visites
- L'Arxiu educa: 1.557
- L'Arxiu per dins: 1.106
- Història del Port: 3.257 visites
- Fotos històriques: 3.128

Descàrregues:

- Vídeo document portuari: 2.487
- **L'Arxiu Digital: 268.080**
- **El document del mes és...: 74.024**
- El document del mes és... (2014): 14.120
- Inventaris: 3.172
- Bases VI Premi: 1.459
- **Memòries Arxiu: 20.253**
- Biblioteca Digital: 3.297
- Dossier educatiu: de l'Arxiu al Museu: 643

Canals socials:

Facebook: 1.728 fans

Twitter: 4.556 tuits i 727 seguidors

Pinterest: 10 taulers, 1648 pins i 204 seguidors

Arxiu Històric del Port Documentem la nostra història

La digitalització dels arxius històrics del Port de Tarragona permet consultar-los en línia i facilitar l'accés a la història de la ciutat.

Coia Escoda
 «El repte de futur és continuar sent centre de referència en temes marítims i portuaris».

El repte de futur és continuar sent centre de referència en temes marítims i portuaris. Coia Escoda, directora del Port de Tarragona, destaca la importància de l'arxiu històric de la ciutat i el seu paper en la preservació de la memòria col·lectiva. A més, destaca la digitalització dels arxius històrics, que permet consultar-los en línia i facilitar l'accés a la història de la ciutat.

GUARDÓ

Es tanca la convocatòria del VI Premi d'Investigació Port de Tarragona

Fins a final de mes es poden presentar els treballs

Redacció
 Fins a finals d'aquest mes de novembre hi ha de temps per presentar els treballs per participar en la convocatòria del VI Premi d'Investigació del Port de Tarragona. Aquest reconeixement, que es convoca des del 2004 i que està dotat amb 6.000 euros, es fa amb la voluntat de potenciar i fomentar la tasca d'investigació.

Tal com indiquen les bases del concurs que es poden consultar a la pàgina web del Port de Tarragona www.porttarragona.cat, es poden presentar al certamen aquells treballs de recerca que tractin qualsevol aspecte en el camp de les ciències humanes, prioritàriament en l'àmbit de la història, que facin referència al Port de Tarragona o a la seva àrea d'influència.

El Premi es convoca cada dos anys i els últims treballs premiats han estat *Sanitat marítima. La defensa de la costa i la salut pública (1720-1900)* de l'autor Pedro Otiña Hermoso el 2013 i *Els presos i el Port de Tarragona. Història de 92 anys de treballs forçats (1792-1884)*, treball presentat per Montserrat Gisbert Bel el 2011.

PORT

La fototeca del Arxiu se podrà consultar per la pàgina web

■ La apertura al público del Arxiu del Port de Tarragona cumplió 24 años este viernes. Y para celebrar la efeméride los responsables han considerado oportuno poner a disposición de los usuarios la fototeca del archivo en la red (www.porttarragona.cat). Se podrán ver unas 10.000 imágenes y convertir este enlace en una herramienta de consulta e investigación.

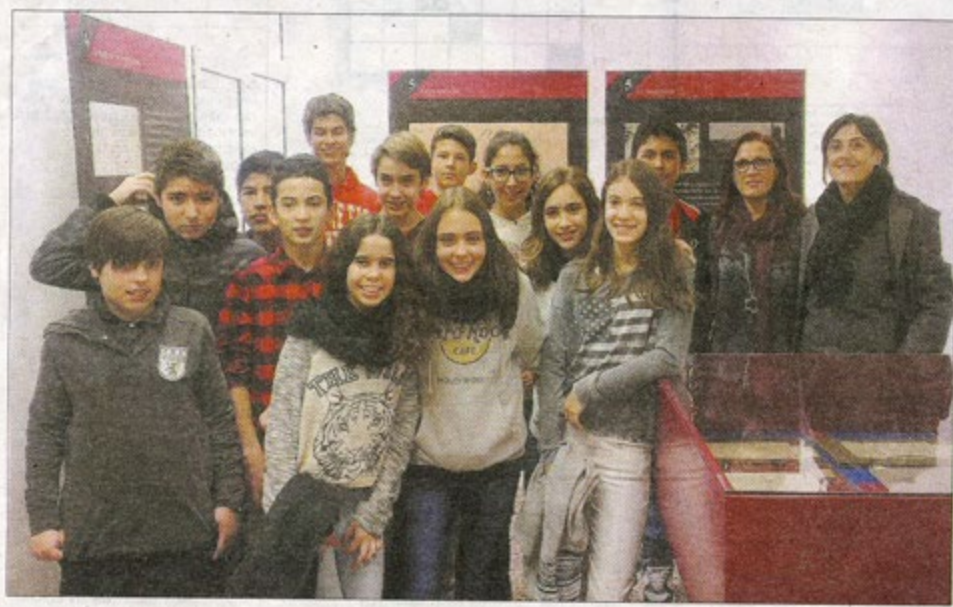
CULTURA

Repàs als 92 anys de presència de presidiaris al Port de Tarragona

L'exposició 'Els presos i el port de Tarragona (1792-1884)' mostra la relació entre els reclusos i la construcció de l'espai portuari

El Museu del Port de Tarragona i el Museu d'Història de la Ciutat de Tarragona presenten l'exposició 'Els presos i el port de Tarragona (1792-1884)'. Aquesta exposició mostra la relació entre els reclusos i la construcció de l'espai portuari. L'exposició està dedicada a la història dels presidiaris al Port de Tarragona i a la construcció de l'espai portuari. Mostra la relació entre els reclusos i la construcció de l'espai portuari.

Visita al Arxiu del Port

■ Un grupo de alumnos de Segundo de ESO del Institut Pons d'Icart visitó la exposició 'Bombes, presons flotants i repressió al Port de Tarragona' (1936-1939), que se enncuentra en el Arxiu del Port. La muestra puede verse hasta el 28 de marzo de 2014 (c/Anselm Clavé nº 2). El horario es de lunes a viernes de 10 a 14 horas y domingos de 11 a 14 horas.

Convoquen la sisena edició del Premi d'Investigació Port de Tarragona

L'Autoritat Portuària dota aquest guardó amb un import econòmic de 6.000 euros

Rèolació
L'Autoritat Portuària ha presentat la sisena edició del Premi d'Investigació Port de Tarragona, un guardó que es convoca cada dos anys i està dirigit a persones investigadores que de manera individual o col·lectiva presentin projectes d'acord amb

les bases que estableix aquest premi d'investigació. S'atorga aquest premi al projecte de recerca que sigui inèdit, en el camp de les ciències humanes i que prioritàriament estigui en l'àmbit de la història, referit al Port de Tarragona o a la seva àrea d'influència.

La dotació econòmica és de 6.000 euros que es farà efectiva en tres pagaments, tal i com es recull en les bases. A més, l'Autoritat Portuària publicarà l'obra que hagi estat premiada i es reserva el dret de fer-ho de manera completa, en format paper i/o un resum en suport

digital. A més, es considera que aquesta dotació econòmica té la consideració de drets d'autor per a la primera publicació del treball.
Tots aquells que vulguin participar hauran de presentar cinc còpies de la memòria del projecte, on s'inclouran entre d'altres

aspectes els objectius i la justificació del projecte, un esquema del mateix, currículum de l'aspirant, entre d'altres aspectes.

En relació als terminis d'aquesta sisena edició del premi, cal destacar que fins al 28 de novembre hi ha temps per presentar els projectes a l'Arxiu del Port de Tarragona. No serà fins al mes de gener de l'any vinent quan el jurat faci pública la seva resolució.

Projectes guardonats

Quatre han estat en total els treballs guardonats. El primer dels treballs guardonats va ser «80 anys de construcció naval,

d'Enric García Domínguez, l'any 2005. El 2007 el premi es va declarar desert. Dos anys més tard va ser el treball de Guillem Morro, «La Marina de Tarragona en el segle XIV. La seva relació comercial amb Mallorca» qui va ser el premiada. «Els presos i el Port. Història de 92 anys de treballs forçats (1792-1884)», de Mònica i Giselbert, va obtenir aquest reconeixement en l'edició de 2011.

I el darrer dels projectes que ha meregut aquesta distinció va ser el projecte de Pedro Oñate Ikermossu titulat «Sanitat marítima. La defensa de la costa i la salut pública (1790-1900)».

Milers de presos confinats a alta mar

La mostra 'Bombes, presons flotants i repressió al Port de Tarragona' (1936-1939) rememora el preu que va pagar la ciutat durant la Guerra Civil i el patiment dels reclusos

Agnès Llorens Tarragona

Aquesta és la història dels prop de 250.000 presoners polítics que, segons dades no oficials, van romandre captius en les naus destinades a aquesta finalitat, que van arribar a ser quatre embarcacions diferents. Aquestes dades resumeixen amb quina intensitat va patir el Port de Tarragona les conseqüències de la Guerra Civil. Ara, una exposició organitzada per l'Arxiu del Port recull fotografies i documents originals per rememorar els estralls que el conflicte va causar a les instal·lacions portuàries de la ciutat.

Ens hem de situar en la franja de temps que separa els anys 1936 i 1939 i que escriuen un dels capítols més negres de la nostra història. Les bombes sonen de manera continuada, els tinglados del Moll de Costa de Port de Tarragona estan destruïts i milers de presoners polítics romanen confinats en aquest

El Rio Segre era un dels principals vaixells per a presos polítics durant la Guerra Civil. / Cedida. Vídeo de Tereza Vega

quatre vaixells-presos del Port de Tarragona que, segons dades extretes de testimonis, haurien acollit fins a 250.000 presoners, confinats a la mar a causa de la falta d'espai prop de l'actual moll de Reus. Les fotografies de dues d'aquestes embarcacions, el Cabo Cuervo i el Rio Segre, es poden observar a l'exposició 'Bombes, presons flotants i repressió al Port de Tarragona 1936-39, una

mostra que detalla com van viure la Guerra Civil les instal·lacions portuàries a partir de fotografies i documents originals de l'època i que il·lustra com el Port va ser una de les instal·lacions més perjudicades pels enfocaments, fet que va obligar a aturar-ne l'activitat completament durant tres llargs anys, en els quals els vaixells van esdevenir presons.

Però no sempre va ser així. «Abans de la Guerra Civil, el Port tenia un futur prometedor, tal com consta en el Pla general d'obres públiques de l'any 1935, que preveia unes obres de reforma importants, però tot va quedar aturat», detalla la responsable de l'Arxiu del Port, Coia Escoda, que afegeix que les instal·lacions portuàries van ser molt atacades, ja que

eren un dels principals centres de proveïment de la ciutat i de les comarques de l'interior.

«Els bombardejos van ser tan importants que es va tallar completament el tràfic. Les grues es van desmuntar i traslladar al Fort de la Selva, per retornar al seu lloc quan es va acabar la guerra», afegix Escoda. Després del gener de 1939, un cop acabat el conflicte, les tasques es van centrar a reconstruir els tinglados i els dics, retornar les grues i netejar la dàrsena que, segons la responsable de l'Arxiu del Port, «havia minar com a mesura intimidatòria i ràpidament es va netejar per restablir com més aviat millor la circulació amb el Port de Barcelona, ja sigui per traslladar tropes o presoners i també proveïment».

El recull de documents que s'exposen mostren totes les claus per entendre com es va viure aquest període i la mostra es pot visitar fins al 28 de març a l'Arxiu del Port (carrer Anselm Clavé, 2, en horari de dilluns a divendres de 10 del matí a 2 del migdia i dimegnes d'11 del matí a 2 del migdia).

EXPOSICIÓ

Tarragona
«Exposició 1911. Sobreviure a la tempesta»

L'any 1911, entre el 31 de gener i el 3 de febrer, un fort temporal assolí les costes catalanes i valencianes des del Maresme fins a València. Conegut com el Temporal de La Candelera hi van perdre la vida gairebé un centenar de persones. El 2011 en diverses localitats costaneres es van organitzar un seguit d'actes per commemorar aquest fet tràgic. Un d'aquests actes va ser l'exposició 1911. Lloc: Arxiu del Port fins al 23 de març fins al 22 d'agost

Repàs als 92 anys de presència de presidiaris al Port de Tarragona

L'exposició 'Els presos i el port de Tarragona (1872-1884)' mostra la relació entre els reclusos i la construcció de l'espai portuari

Agnes Llorens és el motor del projecte de mostra 'Els presos i el port de Tarragona (1872-1884)' que se presentarà fins al 28 de març de 2011. El port de Tarragona ha estat un dels ports més importants de Catalunya durant la història. Aquesta mostra recull la història dels presoners polítics que van ser confinats a les naus del port de Tarragona durant la Guerra Civil. La mostra recull documents originals i fotografies que mostren el patiment dels reclusos i el paper del port durant aquest període. La mostra es pot visitar fins al 28 de març a l'Arxiu del Port (carrer Anselm Clavé, 2, en horari de dilluns a divendres de 10 del matí a 2 del migdia i dimegnes d'11 del matí a 2 del migdia).

HISTORIA | Una exposición en el Tinglado evoca la época de 1792 a 1804

Trabajos forzados en el Port de Tarragona

Durante 92 años, miles de reclusos cumplieron sus penas construyendo el dique de Llevant y otras instalaciones

JORDI CASAS

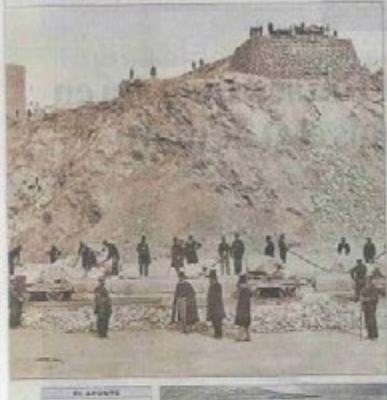

Libro de contabilidad. A la izquierda se registra la cantidad de reclusos que se emplearon en los trabajos de la obra de Llevant. Los nombres de los reclusos se encuentran en la columna de la derecha.

Trabajo de construcción de piedra de la obra de Llevant para las obras del muelle, mediante el sistema de explotación de la fuerza humana.

El trabajo de construcción de la obra de Llevant se realizó mediante el sistema de explotación de la fuerza humana. Los reclusos eran obligados a trabajar en condiciones duras y sin remuneración. El trabajo consistía en extraer y transportar grandes bloques de piedra para la construcción del dique y otras instalaciones portuarias. Este sistema de explotación fue utilizado durante 92 años, desde 1792 hasta 1804.

Exposición 2.0. A la izquierda se muestra la parte superior de la obra de Llevant, y a la derecha se muestra la parte inferior de la obra de Llevant.

Exposición 2.0. Este trabajo se realizó en la parte superior de la obra de Llevant, y consistió en la construcción de la parte superior del dique. Los reclusos trabajaron en condiciones duras y sin remuneración. El trabajo consistió en extraer y transportar grandes bloques de piedra para la construcción del dique y otras instalaciones portuarias.

Montse Gisbert investigadora. La idea de hacer el libro surge de una visita al Port.

Montse Gisbert investigadora. La idea de hacer el libro surge de una visita al Port. Durante su investigación, Gisbert descubrió la historia de los trabajos forzados en el Port de Tarragona. Este trabajo se realizó en la parte superior de la obra de Llevant, y consistió en la construcción de la parte superior del dique. Los reclusos trabajaron en condiciones duras y sin remuneración.

BASF, nova empresa Premium de la Cambra de Tarragona

BASF, nova empresa Premium de la Cambra de Tarragona. La empresa BASF ha sido reconocida como una de las mejores empresas de la región. Este reconocimiento es un reconocimiento a la calidad y a la innovación de la empresa. La empresa BASF ha sido reconocida como una de las mejores empresas de la región. Este reconocimiento es un reconocimiento a la calidad y a la innovación de la empresa.

La empresa BASF ha sido reconocida como una de las mejores empresas de la región. Este reconocimiento es un reconocimiento a la calidad y a la innovación de la empresa. La empresa BASF ha sido reconocida como una de las mejores empresas de la región. Este reconocimiento es un reconocimiento a la calidad y a la innovación de la empresa.

La empresa BASF ha sido reconocida como una de las mejores empresas de la región. Este reconocimiento es un reconocimiento a la calidad y a la innovación de la empresa. La empresa BASF ha sido reconocida como una de las mejores empresas de la región. Este reconocimiento es un reconocimiento a la calidad y a la innovación de la empresa.

La empresa BASF ha sido reconocida como una de las mejores empresas de la región. Este reconocimiento es un reconocimiento a la calidad y a la innovación de la empresa. La empresa BASF ha sido reconocida como una de las mejores empresas de la región. Este reconocimiento es un reconocimiento a la calidad y a la innovación de la empresa.

MEMORIA 2014

1. LOS FONDOS DOCUMENTALES

1.1. La digitalización

Este año 2014 hemos contado también con la colaboración de 2 personas adscritas al **Proyecto Heura i Maragda** (iniciativa surgida del Consell Comarcal del Baix Camp, como un servicio de soporte a la inserción laboral en la empresa ordinaria de personas con discapacidad intelectual), para llevar a cabo la digitalización de los microfilms con documentación del Puerto de Tarragona procedentes del Archivo Histórico Nacional de Madrid (14 rollos) tarea que, a día de hoy, ya ha finalizado.

Como viene siendo habitual en los últimos años, junto con los compañeros de Delineación y Planimetría de la Autoridad Portuaria, se ha continuado con la digitalización de los planos que acompañan los proyectos antiguos de obras para preservarlos de su uso y manipulaciones futuras, así como para facilitar su consulta y reproducción. Actualmente están disponibles los planos de doscientos proyectos desde el año 1868 hasta el 1940.

En cuanto a la digitalización de series históricas, este año 2014, se ha pasado a formato digital parte de la serie de proyectos de obras, concretamente 90 proyectos, desde 1869 a 1922; una de las series más consultadas del Archivo, especialmente por los usuarios internos de la propia administración portuaria. Un total de 348 ficheros y 12.395 páginas, una parte de las

cuales, en los primeros meses del año 2015 estarán a disposición de las personas interesadas en el apartado del Archivo Digital de nuestra página web:

<http://www.porttarragona.cat/ca/arxiu-digital.html>

Se ha finalizado también durante el año 2014 la digitalización de los resúmenes de prensa portuaria desde el año 1990 hasta el año 2010.

1.2. Las transferencias de documentación

En cuanto a las transferencias de documentación por parte de los diferentes departamentos y direcciones de la Autoridad Portuaria al Archivo, durante el año 2014 han habido 4, que han comportado el ingreso de 203 cajas de archivo. El volumen de transferencias continúa siendo menor al habitual debido a la existencia del depósito de archivo en la sede central de la APT, en el cual todas las direcciones y departamentos tienen un espacio reservado para archivar su documentación, el equivalente al archivo de oficina o de gestión; es probable que este año 2015 se regularice el número de transferencias al Archivo debido a que el depósito está prácticamente al 100% de su capacidad.

1.3. Los préstamos y las consultas

En el año 2013 entró en funcionamiento una nueva aplicación informática elaborada por el personal de la Dirección de Sistemas de la APT y los técnicos del Archivo del Puerto, que permite la gestión integral de las consultas, los préstamos y las reproducciones, y a la vez optimizar la atención a nuestros usuarios, tanto externos, como internos.

Con un año de rodaje de esta herramienta, toda la parte estadística ha mejorado sensiblemente, por lo cual podemos obtener con relativa facilidad datos trimestrales y anuales, tanto de consulta como de préstamo o reproducción de documentos.

Acompañamos el texto con tres gráficos explicativos del movimiento de consultas, préstamos de documentación y reproducciones de este año 2014. El primero, muestra las consultas internas y externas, tanto presenciales, como no presenciales (que poco a poco van superando a las presenciales), con un total de 270; el segundo gráfico, el que está representado por trimestres, indica la documentación prestada al personal de la APT (315 documentos) y el tercero, las 2.303 reproducciones con el porcentaje de las que han sido en papel, 683 (30%) o en formato digital, 1.620 (70%).

2. EL FONDO DE IMÁGENES

Con 10.215 fotografías registradas y digitalizadas, el Fondo de Imágenes del Archivo del Puerto continúa teniendo un volumen importante de consultas, 137 contadas este año 2014, y 990 las reproducciones que se han llevado a cabo. Destacamos que desde el 4 de julio (aniversario del Archivo) la **Fototeca del Arxiu del Port** está disponible en línea a través de la página web y que se pueden hacer tanto consultas como solicitar reproducciones.

Se han servido imágenes para exposiciones externas: Catalunya Ciutat (s) organizada por la Generalitat de Catalunya, y también para las de producción propia: Bombes, presons flotants i repressió al Port de Tarragona (1936-1939), Els presos i el port de Tarragona (1792-1884)

o La Riuada de 1994.

También nos han pedido imágenes para ilustrar publicaciones editadas por el Servicio de Publicaciones del Puerto de Tarragona, como la obra ganadora del V Premio de Investigación Puerto de Tarragona: Sanitat marítima. La defensa de la costa i la salut pública (1720-1900), de Pedro Otiña Hermoso, o La Riuada de 1994 de Ricard Lahoz.

Otras imágenes han servido para acompañar artículos de diarios y revistas dirigidos a través de la División de Comunicación de la APT como la revista A Bon Port, el Diari de Tarragona, Unió de Jubilats, etc.

Y como no podía ser de otra manera, algunas fotografías han sido protagonistas de El documento del mes es...”, exposición virtual del Archivo del Puerto que se puede consultar a través de la página web.

Durante el año 2014 ha tenido lugar la cesión de 51 fotografías por parte de las siguientes personas, a las cuales aprovechamos para agradecer su gesto: Pedro Pablo González, Xavier Bas, Angel Archilla, Rafael Vidal, Francesc Rull y Ricard Lahoz.

3. LA BIBLIOTECA Y LA HEMEROTECA

El número de volúmenes de la biblioteca del Archivo es actualmente de 10.614; el incremento de este año 2014 ha sido de 111 libros procedentes, básicamente, de los acuerdos de intercambio con entidades e instituciones. **El catálogo de la Biblioteca**, que está disponible en línea, ha tenido 31.716 visitas.

Se han editado y difundido puntualmente a través de la Intranet Portuaria los correspondientes Boletines de Novedades Bibliográficas con periodicidad trimestral, con el objetivo de informar al personal de la administración portuaria de los nuevos libros registrados en la Biblioteca.

Fruto de los acuerdos de intercambio que tenemos establecidos con entidades e instituciones, la Biblioteca, ha incorporado 50 nuevas publicaciones. Durante el 2014 se han establecido nuevos acuerdos con el Museo Bíblico Tarraconense, El Archivo Histórico Archidiocesano de Tarragona, El Archivo Municipal de Tossa de Mar, El Archivo Histórico del BBVA, la Diputación de Valencia y La Hemeroteca de la Fundación Catalunya La Pedrera.

Continuando con la línea seguida desde hace unos años se ha dado salida al fondo de duplicados y descatalogados con el objetivo final de optimizar y ajustar la temática de la Biblioteca al ámbito marítimo y portuario, ya sea con la remisión a otras entidades e instituciones interesadas, como a los mismos usuarios y usuarias de la administración portuaria. Gracias a esta gestión se ha dado salida a unas cincuenta monografías.

La Hemeroteca cuenta con 416 títulos entre revistas y diarios de temática marítima y portuaria. Siguiendo los mismos criterios que para la Biblioteca, de depurar y priorizar las temáticas marítimas y portuarias, este año 2014, se ha dado salida a un centenar de ejemplares de números duplicados o descatalogados, a través de listas periódicas que se envían a otros centros potencialmente interesados, como las bibliotecas universitarias y portuarias, o las hemerotecas de la ciudad.

4. EL PREMIO DE INVESTIGACIÓN

En los primeros meses del año 2014 se han redactado las bases de la sexta convocatoria del Premio de Investigación Puerto de Tarragona, las cuales se editaron en formato de políptico y se hizo la debida difusión, tanto en formato papel, como en digital, a través de la página web y las redes sociales.

El plazo para presentar trabajos en esta nueva convocatoria finalizó el día 28 de noviembre. Se presentaron 13 proyectos de investigación que fueron analizados por el jurado que falló a finales del mes de enero de 2015.

Desde el Archivo del Puerto nos sentimos especialmente satisfechos de la excelente trayectoria de este certamen, que nació el año 2004 con el objetivo de fomentar los trabajos de investigación sobre el Puerto de Tarragona y su entorno mas inmediato, y que convocatoria tras convocatoria es un éxito, tanto de participación, como de calidad de los trabajos.

Por otro lado, durante el primer trimestre de 2014 se ha coordinado la edición de la obra de Pedro Otiña, que ganó la anterior convocatoria del premio, y que fue presentada en el mes de abril, con el título: Sanitat marítima. La defensa de la costa i la salut pública (1720-1900).

5. LA DIFUSIÓN Y LA DIVULGACIÓN

No ha sido diferente el 2014 respecto a otros años en cuanto a la organización de actividades y actuaciones de diversos tipos con el objetivo prioritario de dar a conocer nuestro centro de archivo y nuestros fondos. Artículos, exposiciones, difusión a través de los canales sociales, colaboraciones con otras entidades, etc. con la característica de que han habido dos ejes vertebradores de estas actividades marcados por dos efemérides importantes: el 75 aniversario del final de la Guerra Civil y el centenario del estallido de la Primera Guerra Mundial, eso ha hecho que algunas de las acciones se centraran en estos hechos históricos.

5.1. Artículos y textos

-redacción de la **Memoria del Archivo 2013**.

-redacción guión DVD promocional Puerto de Tarragona.

-“Els presos i el Port de Tarragona (1792-1884)”, en: A bon Port, núm. 7, primavera 2014, p.12-13

-“El Serrallo, un barri singular” en: A bon Port, núm. 8, 2014, p.4-5

- “La plaça dels Carros, un lloc portuari i ciutadà emblemàtic”, en: Unió de Jubilats del Port de Tarragona, núm. 42, diciembre 2014.

5.2. El documento del mes es...

Continúa teniendo muy buena aceptación esta actividad puesta en marcha en noviembre de 2011 a manera de pequeña exposición virtual; así lo muestran las cifras de descarga de la página web que da un total de 14.120 descargas de todos los documentos del mes del año 2014 con un máximo de 2.061 y un mínimo de 298.

Recordemos que la actividad se hace pública también a través de los canales sociales: **Twitter** y **Facebook** y que el objetivo final que se persigue es dar a conocer la riqueza y la variedad de los fondos portuarios.

Gran parte de los documentos del mes de este año 2014 han estado vinculados a dos efemérides: el 75 aniversario del final de la Guerra Civil en Tarragona y el inicio de la Primera Guerra Mundial.

La relación de los documentos es la siguiente:

-Enero:

fotografía de los tinglados del Muelle de Costa con graves desperfectos ocasionados por los bombardeos de la Guerra Civil, 1939.

-Febrero:

página del libro registro de entrada y salida de barcos del año 1935 al 1944 donde figura un asiento del barco prisión Mahón.

-Marzo:

expediente de depuración de Enric González Virgili, funcionario de la Junta de Obras del Puerto de Tarragona.

-Abril:

Presupuesto de reparación del tinglado número 3 del Muelle de Costa del ingeniero José María Torroja Miret del año 1939.

-Mayo:

página del libro registro de consignatarios de los años 1902 al 1907.

-Junio:

plano del Puerto de Tarragona del año 1914.

-Julio:

cuadro resumen del total de barcos, entrados y salidos por el Puerto de Tarragona el año 1914, extraído de la Estadística de los años 1909 a 1915, publicada en Tarragona en el año 1916.

-Agosto:

fotografía del barco de guerra Extremadura y tres submarinos de la Armada española atracados en el dique de Levante el día 4 de septiembre de 1917.

-Septiembre:

título de propiedad de una obligación del empréstito emitido por la Junta de Obras del Puerto de Tarragona para financiar las obras de construcción del Muelle de Costa del año 1886.

-Octubre:

portada de la revista Faros y Balizas del año 1914.

-Noviembre:

plano de la caseta-almacén de la Sociedad de Salvamento de Náufragos de Tarragona del año 1885.

-Diciembre :

fotografía de un grupo de calafates delante de un bastimento en los astilleros de Fermí Roch Aragonès del año 1943.

5.3. Canales sociales

Nuestra presencia en las redes sociales que emprendimos ya hace tres años como un vehículo de difusión continúa siendo uno de los medios más consolidados y de referencia, además de la página web, que nos han permitido hacer llegar nuestras actividades a un público mucho más amplio, aspecto obviamente positivo.

En cuanto a la página de **Facebook**, actualmente cuenta con 1.728 fans y la estadística es cada vez más positiva; se ha logrado en este año 2014 una cota máxima de 980 vistas de un solo artículo. El documento del mes es... continúa ocupando un lugar destacado y con fuerte repercusión con cotas máximas de 797 vistas y mínimas de 206.

La cuenta de **Twitter** tiene 734 seguidores y hemos hecho 4.563 tuits y en el canal **Pinterest** tenemos 205 seguidores y 1.648 pins o imágenes repartidas en 6 tableros temáticos: faros, barcos, museos marítimos, Puerto de Tarragona, puertos, y actividades del Archivo.

Para constatar la evolución al alza que han tenido los canales sociales del Archivo del Puerto hemos elaborado el gráfico siguiente:

5.4. Día Internacional de los Archivos

El 9 de junio, Día Internacional de los Archivos organizamos una Jornada de Puertas Abiertas titulada: ¿Quieres conocer los secretos del Archivo? en dos sesiones, una por la mañana a las 12h, y la otra por la tarde a las 18,30h. Además, la unidad móvil de **Tarragona Radio** se desplazó la misma mañana al Archivo para hablar con su responsable, contemplar una muestra de algunos de los documentos más significativos de sus fondos, y ver la exposición "1911. Sobrevivir a la tempesta" que se hallaba en el vestíbulo de la sede central del Archivo.

5.5. Reestructuración de la página web

Hemos comentado anteriormente que el Archivo del Puerto ya hace unos años que apostó por los canales sociales para hacer difusión, tanto de sus fondos, como de las actividades que se llevan a cabo, aunque sin olvidar la página web, que se intenta tener al máximo al día y se hacen las modificaciones oportunas según las necesidades que van surgiendo.

Este año 2014, por ejemplo, se ha modificado nuevamente el menú de la derecha incorporando nuevos apartados:

- **El Archivo educa** para introducir esta nueva faceta didáctica a raíz de la presentación del dossier: De l'Arxiu al Museu: un recorregut per la història del Port. El barri del Serrallo, actividad

llevada a cabo conjuntamente con el Museu del Port de Tarragona.

- **El Archivo por dentro:** una pequeña muestra fotográfica de las instalaciones del Archivo, especialmente de aquellas zonas restringidas que no ven los usuarios cuando vienen a consultar nuestros fondos.

- **La Fototeca:** enlaza directamente con la aplicación que permite la gestión del Archivo de imágenes que se pueden consultar en línea y solicitar reproducciones.

- **Las exposiciones:** una manera de revivir aquellas muestras producidas por el Archivo que en su día se pudieron ver en los diferentes espacios expositivos del Puerto de Tarragona; fotografías, paneles, vídeos y documentación relacionada con 9 exposiciones.

- **El Archivo digital:** un acceso directo a las series documentales que cada año se ponen en línea para acercarlas a los investigadores/as favoreciendo de esta manera la difusión de los fondos y los estudios alrededor del Puerto de Tarragona.

6. LAS EXPOSICIONES

El Archivo del Puerto ha colaborado y organizado las exposiciones siguientes este año 2014:

- **Bombes, presons flotants i repressió al Port de Tarragona (1936-1939).**

Diversos organismos y entidades de la ciudad, encabezadas por el Ayuntamiento de Tarragona, programaron una serie de actos y actividades para conmemorar los 75 años del final de la Guerra Civil y la entrada de las tropas nacionales a la ciudad, efeméride que llevó por título: Setanta-cinc anys del final de la Guerra Civil a Tarragona: 15 de gener de 1939, y que se desarrolló durante todo el mes de enero.

El 30 de enero de 2014, se inauguró esta exposición de producción propia, con documentos y fotografías del Archivo del Puerto; muestra que se pudo visitar hasta el 28 de marzo en el vestíbulo del edificio del Archivo en la calle de Anselm Clavé, número 2, esquina a la plaza de los Carros, en este nuevo espacio expositivo del Puerto de Tarragona para muestras de pequeño formato.

- **Los presos y el Puerto de Tarragona (1792-1884)**

Esta exposición fue una continuidad de la obra que ganó en el año 2011 el IV Premio de Investigación Puerto de Tarragona de Montserrat Gisbert Bel con el título: Els presos i el Port de Tarragona. Historia de 92 anys de treballs forçats, trabajo que posteriormente fue publicado por el Servei de Publicacions del Puerto de Tarragona en 2012. El proyecto de exposición formaba parte también del trabajo premiado.

En la exposición se proponía un recorrido a lo largo de 92 años de historia, protagonizada por un grupo de presidiarios venidos desde Cartagena, Mahón, Zaragoza, Barcelona, Ceuta o Valladolid. El discurso se distribuyó en siete ámbitos temáticos que trataron cuestiones tan vitales como la vigilancia, el alojamiento, la alimentación y el vestuario, la asistencia sanitaria y los trabajos que llevaron a cabo los presos.

Todo a través de planos, documentos e imágenes presentados en formato digital y también

originales expuestos en vitrinas, principalmente procedentes del Archivo del Puerto de Tarragona, pero también del Arxiu de la Ciutat de Tarragona, la Biblioteca Hemeroteca Municipal, la Hemeroteca de Tarragona, el Archivo Histórico de Tarragona o el Instituto del Patrimonio Cultural de España.

Con esta muestra iniciamos la exposición 2.0 ya que además de lo que los visitantes contemplaron en la sala, abrimos una **página de Facebook**, un **blog**, y una propuesta de itinerario por la ciudad con los lugares que tienen que ver con el presidio. El **audiovisual** que se pudo ver en la exposición está publicado en Youtube.

La muestra estuvo abierta en el Tinglado 4 del Muelle de Costa del 15 de mayo al 27 de julio de 2014. Se organizaron visitas guiadas gratuitas los domingos. La **exposición virtual**, fotografías y herramientas 2.0 están disponibles en nuestra página web.

- 1911. Sobreviure a la tempesta.

Esta exposición itinerante producida por el Arxiu Municipal de Cambrils y el Museu d'Història de Cambrils, pretendía dar a conocer un hecho histórico ocurrido el año 1911, entre el 31 de enero y el 3 de febrero, en que un fuerte temporal asoló las costas catalanas y valencianas desde el Maresme hasta Valencia. Conocido como el Temporal de La Candelera perdieron la vida casi un centenar de personas. En 2011 en diversas localidades costeras se organizaron una serie de actos para conmemorar este hecho trágico. Uno de estos actos fue la exposición 1911. Sobreviure a la tempesta.

En Tarragona, además, se pudieron ver expuestos en una vitrina documentos originales del Archivo del Puerto, relacionados directa o indirectamente con el temporal de 1911, como por ejemplo las hojas de asiento de algunas de las embarcaciones afectadas por el temporal, la Dos de Mayo, de Cambrils o la barca Rosalía de Torredembarra que estuvo a punto de naufragar pero fue auxiliada por los marineros de otra barca en el Puerto de Tarragona.

La muestra se pudo ver entre el 4 de junio y el 22 de agosto en el vestíbulo de la sede central del Archivo del Puerto de Tarragona en la c/Anselm Clavé, 2. Las fotografías, el reportaje que hizo TAC12 y el acceso al blog de la exposición están disponibles en la **página web**.

- La riuada de 1994

Con idea original del periodista Ricard Lahoz, esta exposición que se pudo ver en el Tinglado 4 entre el 10 de octubre y el 23 de noviembre, pretendía hacer memoria de la última gran riada del Francolí ocurrida en octubre del año 1994. El Archivo del Puerto colaboró con la cesión de fotografías para la elaboración del audiovisual que acompañaba a la exposición.

7. LAS PUBLICACIONES

Han sido cuatro las publicaciones en las que el Archivo del Puerto ha colaborado directa o indirectamente con el Servicio de Publicaciones del Puerto de Tarragona este año 2014:

- El mes de febrero tuvo lugar la presentación del libro de Salvador Rovira y Josep M. Sanet La gent de mar de Tarragona del segle XVII.
- El 10 de abril se presentó el libro ganador del V Premio de Investigación Puerto de Tarragona titulado: Sanitat Marítima: la defensa de la costa i la salut pública de Tarragona (1720-1930)

de Pedro Otiña Hermoso.

- El 15 de abril se presentó la recopilación de imágenes de Josep M. Brull titulado: La targeta postal a Tarragona. 100 anys d'història (1897-1996).
- El 10 de octubre se presentó el libro de Ricard Lahoz La riuada de 1994 aprovechando la inauguración de la exposición con el mismo título en el Tinglado 4.

Por otro lado el 23 de abril el Archivo del Puerto estuvo presente juntamente con el Servicio de Publicaciones del Puerto de Tarragona en La Rambla de Tarragona para presentar las últimas publicaciones aprovechando la Diada de Sant Jordi.

8. OTRAS ACTIVIDADES

• El 30 de enero, coincidiendo con la inauguración de la exposición *Bombes, presons flotants i repressió al Port de Tarragona, 1936-1939*, se programó la conferencia titulada: "Bombes sobre el Port de Tarragona" que impartieron Ramon Arnabat Mata i David Íñiguez Gràcia en la Sala de Actos del Archivo del Puerto, para hablar de los intensos bombardeos que padeció el Puerto de Tarragona durante la Guerra Civil. El puerto era el centro de abastecimiento y el objetivo de la aviación italiana y alemana que atacó indiscriminadamente la infraestructura portuaria, dejándola muy dañada.

• El 6 de febrero y con el objetivo de hacer nuestra aportación al Centenario del inicio de la Primera Guerra Mundial, se presentó el documental realizado por Josep M. Castellví titulado: "L'últim viatge de l'Amiral de Kersaint", producido por la Societat Catalana d'Investigació Subaquàtica con el patrocinio del Puerto de Tarragona.

La costa de Tarragona, en medio de la ruta hacia el estrecho, estaba muy concurrida en los años de la contienda, y es donde estas embarcaciones padecieron un gran número de ataques e incidentes por parte de los submarinos alemanes que dejaron como resultado un buen número de hundimientos de barcos y naufragios. **Tràiler del documental**

• El 13 de noviembre, con motivo de los actos finales del X aniversario del Museo de Faros, tuvo lugar la presentación de un audiovisual sobre el último farero de Buda, Alfredo Cabezas, realizado por Sègula Films. Un documento audiovisual muy interesante para dar a conocer la historia y los acontecimientos vitales de la isla de Buda en el Delta del Ebro y de los faros metálicos que se instalaron en la desembocadura del río hace 150 años. El audiovisual, obra del director Mario Pons, fue patrocinado por el Puerto de Tarragona.

9. LAS COLABORACIONES

• Con el Museu del Port de Tarragona: préstamo y consulta de diversa documentación para documentar piezas del fondo del Museo.

• Con el Servicio de Publicaciones del Puerto: soporte en la edición, difusión y distribución de diversos libros publicados durante el año y colaboración como miembro del jurado del I Premi de Narrativa Curta Port de Tarragona.

• Con la revista Fet a Tarragona: reproducción imágenes para artículo relativo a fachada marítima.

• Con el Diari de Tarragona: reproducción de imágenes para el especial de los 30 años del

Diari y para el suplemento dedicado al Puerto de Tarragona.

- Con el Archivo de la Autoridad Portuaria de Vigo: relación de bibliografía sobre sociedades de salvamento de náufragos.
- Con la Asociación Cavalcada de Reis de Tarragona: reproducción fotografías de diversos años.
- Con la Associació d'Arxivers de Catalunya curso sobre "La preservación digital de documentos. Requerimientos y experiencias prácticas" que se impartió en las aulas de formación de la APT los días 1 y 3 de diciembre.
- Con la URV: organización visita alumnos Archivística a nuestro centro.

10. LAS VISITAS

El viernes 14 de marzo, 35 estudiantes de la Universidad Rovira y Virgili que cursaban la asignatura de Archivística, impartida por la Dra. Coral Cuadrada, visitaron nuestro centro. Durante su estancia vieron los depósitos de documentación, la Sala de Consulta y una selección de los documentos más representativos de los diferentes fondos que se custodian en el Archivo.

También visitaron este año 2014 nuestras instalaciones los compañeros del Archivo de la Diputación de Tarragona y los del Archivo Histórico Archidiecésano de Tarragona con quien compartimos experiencias.

11. LA FORMACIÓN DEL PERSONAL

El personal adscrito al Archivo ha participado este año 2014 en los siguientes cursos y jornadas:

- 8è Laboratori d'Arxius Municipals. Els fons privats dels arxius municipals.
- La preservación digital de documentos. Requerimientos y experiencias prácticas.
- Presentaciones Power Point.
- Herramientas y recursos para gestionar los recursos de la página Web de la APT.

12. EL ARCHIVO EN CIFRAS

- Consultas presenciales: 270
- Documentación consultada: 702
- Préstamos de Documentación y Biblioteca: 315
- Consultas Archivo Fotográfico: 137
- Documentos reproducidos: 2.303
- Consultas catálogo Biblioteca: 31.716

- Asistencia público en actos organizados por el Archivo: 2.539 personas

Visitas a la página web del Archivo: 17.885

- Exposiciones: 4.891 visitas
- Memorias: 4.584 visitas
- Premio de Investigación: 3.562 visitas
- Donde estamos: 2.013
- Fondos Documentales: 1.898 visitas
- Biblioteca/Hemeroteca: 1.885 visitas
- El Archivo educa: 1.557
- El Archivo por dentro: 1.106
- Historia del Puerto: 3.257 visitas
- Fotos históricas: 3.128

Descargas:

- Vídeo documento portuario: 2.487
- El Archivo Digital: 268.080
- El documento del mes es...: 74.024
- El documento del mes es... (2014): 14.120
- Inventarios: 3.172
- Bases VI Premio Investigación: 1.459
- Memorias Archivo: 20.253
- Biblioteca Digital: 3.297
- Dossier educativo del Archivo al Museo: 643

Canales sociales:

Facebook: 1.728 fans

Twitter: 4.556 tuits y 727 seguidores

Pinterest: 10 tableros, 1648 pins y 204 seguidores

7 Servei de Publicacions del Port de Tarragona

Servicio de Publicaciones del Port de Tarragona

**PUBLICACIONS DEL
PORT DE TARRAGONA**

De la present memòria d'activitats cal destacar l'acollida que han tingut les edicions digitals a través de la pàgina web, bé per consulta o bé per descàrrega, assolint-se un nombre significatiu en ambdós casos.

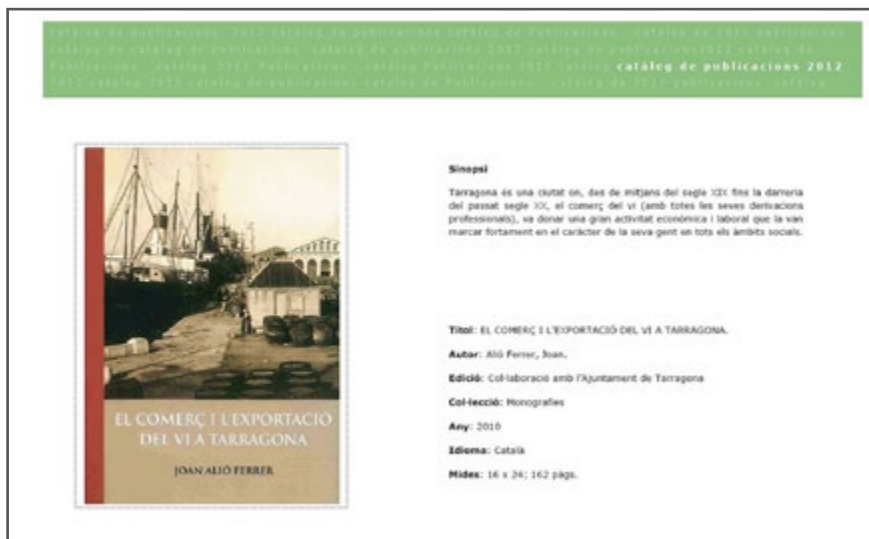
1. Dades sobre consultes i descàrregues a la pàgina web

L'any 2013 es procedí a actualitzar i renovar el catàleg de publicacions. L'actualització comportà que per a cada llibre es confeccionés la fitxa tècnica: títol, autor, data de publicació, edició pròpia o col·laboració, ressenya i disponibilitat.

Aquestes fitxes permeten que els usuaris puguin cercar llibres per ordre alfabètic, o per cerca de nom o títol. La localització del llibre comporta, si l'usuari ho desitja, la descàrrega de la fitxa en format PDF.

Aquest nou catàleg, amb nova imatge i la corresponent divulgació per a les xarxes socials, ha suposat que les visites a la web del Servei de Publicacions durant el 2014 siguin 16.925 (set mil nou-centes vint-i-cinc), mentre que les visites al catàleg han estat 54.121 (cinquanta-quatre mil cent vint-i-una).

Pel que fa a descàrregues, tenim el detall següent:

Títol	Epub	Mobi	Pdf	iBook	Total formats
<i>I Premi Narrativa Curta</i> ¹	101	84	1.163	85	1.433
<i>TEU Tarragona</i> ²	132	120	807	117	1.176
<i>La gent de mar de Tarragona segle XVII</i>	181	132	659	No ⁽³⁾	972
<i>Catàleg del fons d'art</i>	no ⁽³⁾	no ⁽³⁾	693	no ⁽³⁾	693
<i>Tarragona, primer terç del segle XIX</i>	234	193	498	231	1.156
<i>Navimínia (volum I)</i>	484	455	1.830	no ⁽³⁾	2.769
<i>Navimínia (volum II)</i>	438	416	1.688	no ⁽³⁾	2.542
<i>Navimínia (volum III)</i>	1.660	930	1.165	no ⁽³⁾	3.755
<i>Totals</i>	3.230	2.330	8.503	433	14.496

¹ Editado en noviembre de 2014.

² Editado en junio de 2014.

³ No se ha editado en este formato.

El total de 14.496 (catorze mil quatre-centes noranta-sis) descàrregues s'ha de considerar un bon inici de facilitar gratuïtament els treballs en format digital, si bé caldrà tenir en compte que el format PDF continua sent el més utilitzat, per ser el format de més accessibilitat en qualsevol ordinador, sense necessitat de programari específic.

D'altra banda, les 16.925 visites a la web el 2014 es contraposen a les 6.557 (sis mil sis-centes cinquanta-set) de l'any anterior, fet que suposa un increment de visites del 250% (dos-cents cinquanta).

2. Edicions del Servei de Publicacions durant el 2014

Guia de les Aus del Port de Tarragona

És una iniciativa de la Unitat de Medi Ambient del Port de Tarragona amb la qual s'ha col·laborat en l'edició, si bé l'edició estarà enllestida durant el primer trimestre de 2015. Recull totes i cada una de les aus que nien o hivernen al port de Tarragona, indicant el lloc i el moment l'any on es poden localitzar i observar. Àmpliament il·lustrat amb fotografies i dibuixos. L'edició serà en paper i digital.

Toca Peron !!! Els parlaments del Ball de Dames i Vells de Tarragona (1981-2013)

Edició que recull, com indica el títol, els parlaments dels balls parlats d'un dels elements del seguici popular de la festa major de Santa Tecla de Tarragona. Edició en paper.

I Premi de Narrativa Curta del Port de Tarragona

Convocat per primera vegada, amb voluntat de continuïtat, que té per objectiu promoure l'ús literari del català als instituts i centres de Formació Professional del Tarragonès. Hi poden participar tots els centres educatius públics, concertats i privats. Són narracions breus sobre tema portuari o marítim, preferentment del litoral tarragoní. Els treballs han de ser inèdits, escrits en català i només s'admet un treball per persona. Els concursants són alumnes d'ESO, Batxillerat i Cicles Formatius de Formació Professional, amb un màxim d'edat de 22 anys. L'extensió dels escrits és de 3 a 5 pàgines, DIN A4, a un espai i mig, i amb font Arial 12. L'edició de 2015, vista la participació del 2014 amb 63 treballs, fa pensar en un augment de l'àmbit territorial. Edició digital.

Joan, el Seitonet, pescador de nit. Anar a la llum al Serrallo

Editat conjuntament amb la Biblioteca Pública de Tarragona, dins la col·lecció "Petit Museu" (número 3), i que continua amb el treball de donar a conèixer el patrimoni immaterial mariner del Serrallo de Tarragona. Els textos són d'Imma Pujol Farrés i les il·lustracions d'Antonio Latre.

La targeta postal a Tarragona. 100 anys d'història (1897 - 1996), de Josep Maria Brull i Alabart.

Obra que recull més de 13 anys de col·leccionisme de l'autor sobre la targeta postal amb imatges de la ciutat de Tarragona. L'obra ha estat una de les més valorades pel gran públic de Tarragona. El llibre recull més de 500 postals d'una selecció a partir de més de 7.000, fet no

gens fàcil. Editat en dos volums, ha tingut el suport de la Diputació de Tarragona. Edició, en paper, dins la "Col·lecció Tarragona".

La riuada de 1994, de Ricard Lahoz

L'abast de la riuada de 1994 a la ciutat de Tarragona, comportà que, sent el barri del Port un dels més afectats, l'actuació del Port de Tarragona, durant i després la riuada, fou molt significativa tant pel que fa a recursos humans de salvament i ajuda a persones, com posteriorment els recursos econòmics per retornar la normalitat no només al barri portuari sinó que també al mateix Port.

Atesa la importància del fet i de l'afectació que tingué sobre el port i el seu barri, cal considerar aquest treball com a meritori i necessari per conèixer els esdeveniments d'un fet transcendent per a la història de la ciutat de Tarragona en general, i del Port de Tarragona, en particular. Edició en paper dins la "Col·lecció Tarragona".

Estudio para la mejora de la competitividad del corredor Port de Tarragona - Madrid e implantación del Puerto Seco Tarraco, d'Alberto Estrada López

Amb aquest títol s'emmarca l'obra guanyadora del I Premi d'Investigació "El TEU Tarragona", convocat per DP World Tarragona y la Fundación para la difusión del conocimiento y el derecho aduanero, amb la col·laboració del Port de Tarragona.

El premi es convoca amb l'objectiu de fomentar i incentivar la recerca en l'àmbit del transport marítim i el comerç internacional, i està adreçat a joves i futurs professionals del sector.

El treball demostra com el Port Sec Tàrraco (a Madrid) pot aportar importants avantatges al desenvolupament del Port de Tarragona i a la seva comunitat portuària, ja que permetrà connectar per ferrocarril tots dos punts fent més competitiu el corredor Tarragona - Madrid i, per tant, afavorint la fidelització dels tràfics i el seu creixement, la qual cosa finalment donarà com a resultat una ampliació del hinterland del Port de Tarragona, la presència del qual a Madrid és de moment limitada. Edició digital.

Sanitat Marítima. La defensa de la costa i la salut pública de Tarragona (1720-1930), de Pedro Otiña Hermoso

És l'edició del projecte guanyador del V Premi d'Investigació del Port de Tarragona, segons veredictes del jurat de data 30 de gener de 2013.

El premi es va atorgar perquè el tema de la sanitat marítima ha estat poc desenvolupat per historiadors i investigadors. És un llibre de referència per a qui vulgui apropar-se al tema de la sanitat marítima de Tarragona en particular, i de Catalunya i de l'àrea mediterrània, en general. Edició en paper dins la "Col·lecció Saturnino Bellido".

3. Coedicions del Servei de Publicacions durant el 2014

Col·legi Pax – 50 anys

Edició en paper dels 50 anys del col·legi, actualment públic, que ha estat una referència d'escola moderna a Tarragona. Editat conjuntament amb altres institucions.

4. Col·laboracions i cessions

En aquest apartat cal esmentar la col·laboració amb la Biblioteca del Seminari Pontifici, que, en format PDF, ha incorporat a la seva biblioteca dos treballs publicats des del Port de Tarragona de Josep Adserà Martorell. Són dues obres que es poden consultar o demanar en préstec bibliotecari. Les obres són:

Joan Smith i Sinnot. Director del port modern de Tarragona (1800-1809). Editada el 1993.

El doctor Rafael Battestini i Galup i el seu entorn. Director de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla (1923-1937). Editada el 1992.

5. Sant Jordi 2014

Com cada any l'estand del Port de Tarragona està present en la Diada de Sant Jordi, on exposa, entre altres, tota la seva producció editorial amb les novetats. El llibre més venut en aquesta edició ha estat el conte *Petita història del Port de Tarragona*.

Pel que fa a la petició d'empleats de l'APT i del CEMAPT, els llibres més sol·licitats han estat *La targeta postal a Tarragona. 100 anys d'història (1897 - 1996)*; el conte *Ramon el Ranxero, de pescador a cuiner*, i *Sanitat Marítima: la defensa de la costa i la salut pública de Tarragona (1720-1930)*.

6. Avaluació de treballs

S'han avaluat un total de 5 treballs, i per la seva qualitat i per contenir tema marítim i portuari s'ha considerat publicar-ne dos durant el 2014:

-La Armada Española y sus visitas al Puerto y Ciudad de Tarragona. Siglo XX y hasta Marzo 2014

-Els efectes de la Primera Guerra Mundial a la ciutat de Tarragona

7. I Premi de Narrativa Curta del Port de Tarragona

El 3 de juny de 2014 reunit el jurat del premi, i per unanimitat, acordà concedir el primer premi en la modalitat d'ESO a l'obra titulada *Tecla*, la tortuga xafarot de Pau Tardà Boronat; el primer premi en la modalitat de BAT a l'obra titulada *Bots i hams* de Pol Guasch Arcas; el segon premi a l'obra *De Glasgow al Serrallo*, de Marc Ramírez Albiol, el tercer premi a l'obra *Somnis perduts en les onades*, de Marta Aymerich Herrería. I instà a la publicació de les obres següents, a banda de les guanyadores, per ordre alfabètic del títol:

Després d'una tempesta sempre surt el sol, Distància, El barri de pescadors, El meu pare,

Estimada mar, La cabellera de foc, La noia del port de Tarragona, La Sirena d'Or, La tripulació de la Clau Daurada, Les aventures d'en Miquel, Memòries perdudes, Somni i Un capritx innecessari.

L'edició digital de totes les obres anteriorment citades va ser presentada el 5 de novembre de 2014, a la sala d'actes del Port de Tarragona.

Aquest premi està organitzat conjuntament amb la Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament de Tarragona.

8. Altres temes

Els intercanvis de publicacions amb altres administracions/organismes han assolit la xifra de 154.

Per al 2015 està prevista la reedició, ara en format digital, del treball guanyador del IV premi d'investigació del Port de Tarragona, Els presos i el port de Tarragona. Història de 92 anys de treballs forçats (1792-1884), atès que l'edició en paper s'ha exhaurit.

MEMORIA DE ACTIVIDADES 2014

De la presente memoria de actividades cabe destacar la acogida que han tenido las ediciones digitales a través de la página web, bien por consulta o por descarga, lográndose un número significativo en ambos casos.

1. Datos sobre consultas y descargas en la página web

El año 2013 se procedió a actualizar y renovar el catálogo de publicaciones. La actualización comportó que para cada libro se confeccionara la ficha técnica: título, autor, fecha de publicación, edición propia o colaboración, reseña y disponibilidad.

Estas fichas permiten que los usuarios puedan buscar libros por orden alfabético, o por búsqueda de nombre o título. La localización del libro conlleva, si el usuario lo desea, la descarga de la ficha en formato PDF.

Este nuevo catálogo, con nueva imagen y la correspondiente divulgación para las redes sociales, ha supuesto que las visitas a la web del Servicio de Publicaciones durante 2014 sean 16.925 (siete mil novecientas veinticinco cinco), mientras que las visitas al catálogo han sido 54.121 (cincuenta y cuatro mil ciento veinte y una).

En cuanto a descargas, tenemos el siguiente detalle:

Título	Epub	Mobi	Pdf	iBook	Total formatos
<i>I Premi Narrativa Curta</i> ¹	101	84	1.163	85	1.433
<i>TEU Tarragona</i> ²	132	120	807	117	1.176
<i>La gent de mar de Tarragona segle XVII</i>	181	132	659	No ⁽³⁾	972
<i>Catàleg del fons d'art</i>	no ⁽³⁾	no ⁽³⁾	693	no ⁽³⁾	693
<i>Tarragona, primer terç del segle XIX</i>	234	193	498	231	1.156
<i>Navinimia (volum I)</i>	484	455	1.830	no ⁽³⁾	2.769
<i>Navinimia (volum II)</i>	438	416	1.688	no ⁽³⁾	2.542
<i>Navinimia (volum III)</i>	1.660	930	1.165	no ⁽³⁾	3.755
Totals	3.230	2.330	8.503	433	14.496

¹ Editado en noviembre de 2014.
² Editado en junio de 2014.
³ No se ha editado en este formato.

El total de 14.496 (catorce mil cuatrocientas noventa y seis) descargas debe considerarse un buen inicio de facilitar gratuitamente los trabajos en formato digital, si bien habrá que tener en cuenta que el formato PDF sigue siendo el más utilizado, por ser el formato de más accesibilidad en cualquier ordenador, sin necesidad de software específico.

Por otra parte, las 16.925 visitas a la web en 2014 se contraponen a las 6.557 (seis mil seiscientos cincuenta y siete) del año anterior, lo que supone un incremento de visitas del 250% (doscientos cincuenta) .

2. Ediciones del Servicio de Publicaciones durante 2014

Guía de las Aves del Puerto de Tarragona, (original: Guia de les Aus del Port de Tarragona)

Es una iniciativa de la Unidad de Medio Ambiente del Puerto de Tarragona con la que se ha colaborado en la edición, si bien estará lista en el primer trimestre de 2015. Recoge todas y cada una de las aves que anidan o hibernan en el puerto de Tarragona, indicando el lugar y el momento en el que se pueden localizar y observar. Ampliamente ilustrado con fotografías y dibujos. La edición será en papel y digital.

Toca Peron !!! Los parlamentos del Baile de Damas y Viejos de Tarragona (1981-2013), (original: Toca Peron !!! Els parlaments del Ball de Dames i Vells de Tarragona (1981-2013))

Edición que recoge, como indica el título, los parlamentos de los bailes hablados de uno de los elementos del cortejo popular de la fiesta mayor de Santa Tecla de Tarragona. Edición en papel.

I Premio de Narrativa Corta del Puerto de Tarragona

Convocado por primera vez, con voluntad de continuidad, que tiene por objetivo promover el uso literario del catalán en los institutos y centros de formación profesional de la comarca del Tarragonès. Pueden participar todos los centros educativos públicos, concertados y privados. Son narraciones breves sobre tema portuario o marítimo, preferentemente del litoral tarraconense. Los trabajos deben ser inéditos, escritos en catalán y sólo se admite un trabajo por persona. Los concursantes son alumnos de ESO, Bachillerato y Ciclos Formativos de Formación Profesional, con un máximo de edad de 22 años. La extensión de los escritos es de 3 a 5 páginas, DIN A4, a un espacio y medio, y con fuente Arial 12. La edición de 2015, vista la participación de 2014 con 63 trabajos, hace pensar en un aumento de la ámbito territorial. Edición digital.

Juan, el Seitonet, pescador de noche. Ir a la luz en el Serrallo (original: Joan, el Seitonet, pescador de nit. Anar a la llum al Serrallo)

Editado conjuntamente con la Biblioteca Pública de Tarragona, en la colección "Petit Museu" (número 3), y que continúa con el trabajo de dar a conocer el patrimonio inmaterial mariner del Serrallo de Tarragona. Los textos son de Imma Pujol Farrés y las Ilustraciones de Antonio Latre.

La tarjeta postal en Tarragona. 100 años de historia (1897 hasta 1996), de José María Brull y Alabart, (original: La targeta postal a Tarragona. 100 anys d'història (1897 - 1996))

Obra que recoge más de 13 años de coleccionismo del autor sobre la tarjeta postal con imágenes de la ciudad de Tarragona. La obra ha sido una de las más valoradas por el gran público de Tarragona. El libro recoge más de 500 postales de una selección a partir de más de 7.000, nada fácil. Editado en dos volúmenes, ha tenido el apoyo de la Diputación de Tarragona. Edición, en papel, dentro de la "Col·lecció Tarragona".

La riada de 1994, de Ricard Lahoz, (original: La riuada de 1994)

El alcance de la riada de 1994 en la ciudad de Tarragona, comportó que, siendo el barrio del Puerto uno de los más afectados, la actuación del Puerto de Tarragona, durante y después la riada, fue muy significativa tanto en cuanto a recursos humanos de salvamento y ayuda a personas, como posteriormente los recursos económicos para devolver la normalidad no sólo en el barrio portuario sino que también al mismo puerto.

Dada la importancia del hecho y de la afectación que tuvo sobre el puerto y su barrio, hay que considerar este trabajo como meritorio y necesario para conocer los acontecimientos de un hecho trascendente para la historia de la ciudad de Tarragona en general, y del Puerto de Tarragona, en particular. Edición en papel dentro de la "Col·lecció Tarragona".

Estudio para la Mejora de la Competitividad del corredor Puerto de Tarragona - Madrid e implantación del Puerto Seco Tarraco, de Alberto Estrada López.

Con este título se enmarca la obra ganadora del I Premio de Investigación "El TEU Tarragona", convocado por DP World Tarragona y la Fundación para la difusión del conocimiento y el derecho aduanero, con la colaboración del Puerto de Tarragona.

El premio se convoca con el objetivo de fomentar e incentivar la investigación en el ámbito del transporte marítimo y el comercio internacional, y está dirigido a jóvenes y futuros profesionales del sector.

El trabajo demuestra como el Puerto Seco Tarraco (en Madrid) puede aportar importantes

ventajas al desarrollo del Puerto de Tarragona y su comunidad portuaria, ya que permitirá conectar por ferrocarril ambos puntos haciendo más competitivo el corredor Tarragona - Madrid y, por tanto, favoreciendo la fidelización de los tráficos y su crecimiento, lo que finalmente dará como resultado una ampliación del hinterland del Puerto de Tarragona, cuya presencia en Madrid es de momento limitada. Edición digital.

Sanidad Marítima. La defensa de la costa y la salud pública de Tarragona (1720-1930), de Pedro Otín Hermoso (original: Sanitat Marítima. La defensa de la costa i la salut pública de Tarragona (1720-1930))

Es la edición del proyecto ganador del V Premio de Investigación del Puerto de Tarragona, según veredicto del jurado de fecha 30 de enero de 2013.

El premio se otorgó porque el tema de la sanidad marítima ha sido poco desarrollado por historiadores e investigadores. Es un libro de referencia para quien quiera acercarse al tema de la sanidad marítima de Tarragona en particular, y de Cataluña y del área mediterránea, en general. Edición en papel dentro de la "Col·lecció Saturnino Bellido".

3. Coediciones del Servicio de Publicaciones durante 2014

Colegio Pax - 50 años (original: Col·legi Pax - 50 anys)

Edición en papel de los 50 años del colegio, actualmente público, que ha sido una referencia de escuela moderna en Tarragona. Editado conjuntamente con otras instituciones.

4. Colaboraciones y cesiones

En este apartado cabe mencionar la colaboración con la Biblioteca del Seminario Pontificio, que, en formato PDF, ha incorporado en su biblioteca dos trabajos publicados desde el Puerto de Tarragona de José Adserà Martorell. Son dos obras que se pueden consultar o pedir en préstamo bibliotecario. Las obras son:

Juan Smith y Sinnot. Director del puerto moderno de Tarragona (1800-1809). Editada en 1993. (original: Joan Smith i Sinnot. Director del port modern de Tarragona (1800-1809)).

El doctor Rafael Battestini y Galup y su entorno. Director del Hospital de Sant Pau y Santa Tecla (1923 a 1937). Editada en 1992. (original: El doctor Rafael Battestini i Galup i el seu entorn. Director de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla (1923-1937))

5. Sant Jordi 2014

Como cada año el stand del Puerto de Tarragona está presente en el Día de Sant Jordi, donde expone, entre otras, toda su producción editorial con las novedades. El libro más vendido en esta edición ha sido el cuento Pequeña historia del Puerto de Tarragona (original: Petita historia del Port de Tarragona).

En cuanto a la petición de empleados de la APT y del CEMAPT, los libros más solicitados han sido La tarjeta postal en Tarragona. 100 años de historia (1997-96), el cuento Ramón el Ranxero, de pescador a cocinero, y Sanidad Marítima: la defensa de la costa y la salud pública de Tarragona (1720-1930).

6. Evaluación de trabajos

Se han evaluado un total de 5 trabajos, y por su calidad y por contener tema marítimo y portuario ha considerado publicar dos durante el 2015:

- La Armada Española y sus visitas al Puerto y Ciudad de Tarragona. Siglo XX y ta Marzo 2014
- Los Efectos de la Primera Guerra Mundial en la ciudad de Tarragona (original: Els efectes de la Primera Guerra Mundial a la ciutat de Tarragona)

7. Premio de Narrativa Corta del Puerto de Tarragona

El 3 de Junio de 2014 reunido el jurado del premio, y por unanimidad, acordó conceder el primer premio en la modalidad de ESO en la obra titulada Tecla, la tortuga xafarot de Pau Tardà Boronat; el primer premio en la modalidad de BAT en la obra titulada Bots i hams de Pol Guasch Arcas; el segundo premio a la obra De Glasgow al Serrallo, de Marc Ramírez Albiol, el tercer premio a la obra Somnis perduts en les onades, de Marta Aymerich Herrería. Y instó a la publicación de las obras siguientes, además de las ganadoras, por orden alfabético del título:

Després d'una tempesta sempre surt el sol, Distància, El barri de pescadors, El meu pare, Estimada mar, La cabellera de foc, La noia del port de Tarragona, La Sirena d'Or, La tripulació de la Clau Daurada, Les aventures d'en Miquel, Memòries perdudes, Somni y Un capritx innecessari.

La edición digital de todas las obras anteriormente citadas fue presentada el 5 de Noviembre de 2014, en la sala de actos del Puerto de Tarragona.

Este premio está organizado conjuntamente con la Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament de Tarragona.

8. Otros temas

Los intercambios de publicaciones con otras administraciones / organismos han alcanzado la cifra de 154.

Para el 2015 está prevista la reedición, ahora en formato digital, del trabajo ganador del IV premio de investigación del Puerto de Tarragona, Los presos y el puerto de Tarragona. Historia de 92 años de trabajos forzados (1792-1884) (original: Els presos i el port de Tarragona. Història de 92 anys de treballs forçats (1792-1884)), dado que la edición en papel se ha agotado.

8

Creació, muntatge d'exposicions i manteniment d'espais

Creación, montaje de exposiciones y mantenimiento de espacios

La creació, la restauració i el manteniment del patrimoni marítim, és en el que treballa el Centre d'Estudis Marítims i d'Activitats del Port de Tarragona (CEMAPT), també col·labora conjuntament amb el Museu del Port de Tarragona.

Una part important del CEMAPT són els tallers situats al Refugi 2 del Moll de Costa del Port de Tarragona, on s'hi troba un taller de fusteria, un de soldadura i un altre de modelisme.

Les exposicions que es realitzen al Moll de Costa del Port de Tarragona, són creades per l'equip especialitzat del CEMAPT que treballa intensament en el disseny, muntatge i desmuntatge de cadascuna de les exposicions que es fan als diferents espais, tant de producció pròpia com aliena.

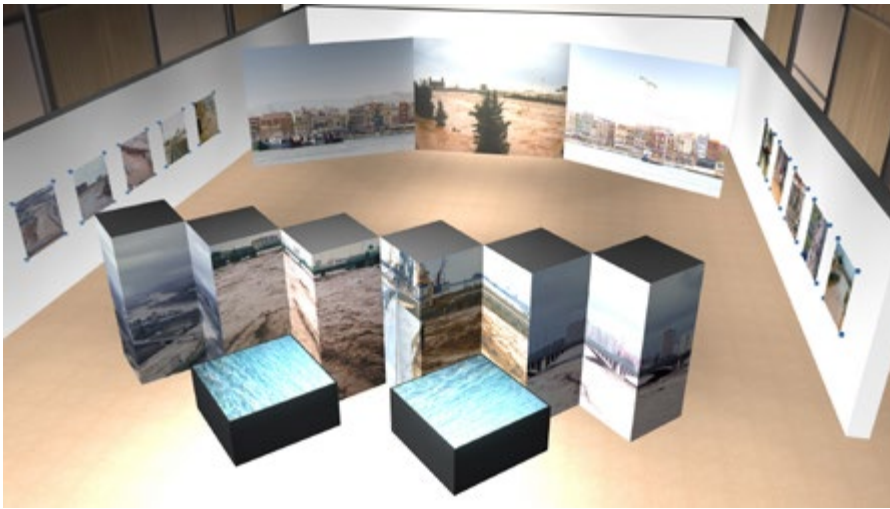
El CEMAPT col·labora en altres activitats com el muntatge d'estands a les diferents fires i certàmens en què participa el Port de Tarragona.

El manteniment i neteja del Port és un altre àmbit d'actuació i es realitza amb l'ajut dels TBC (treballador en benefici de la comunitat).

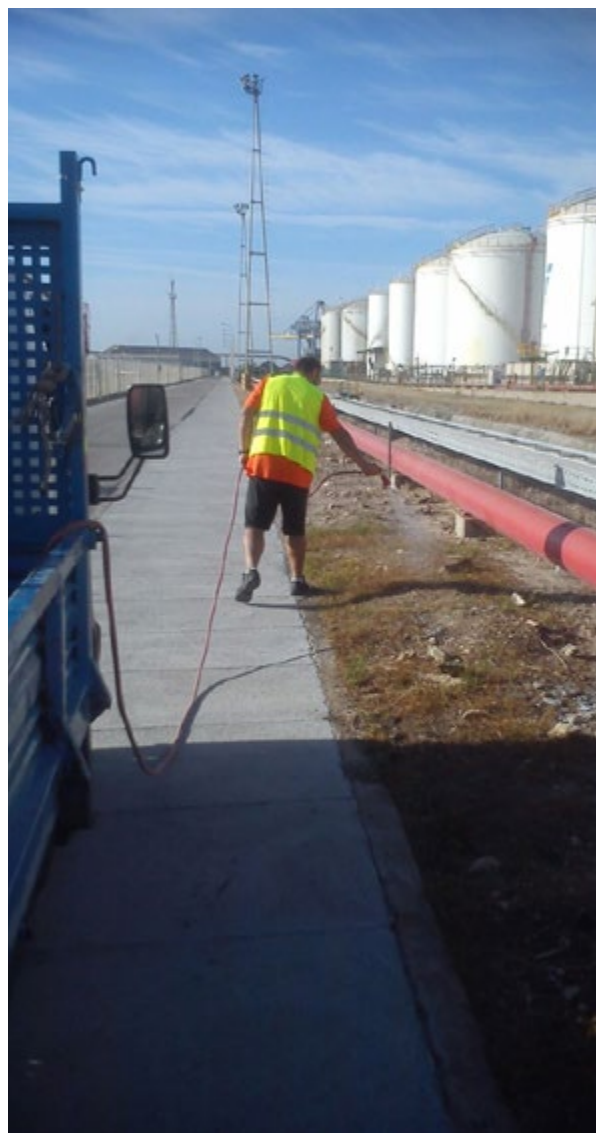
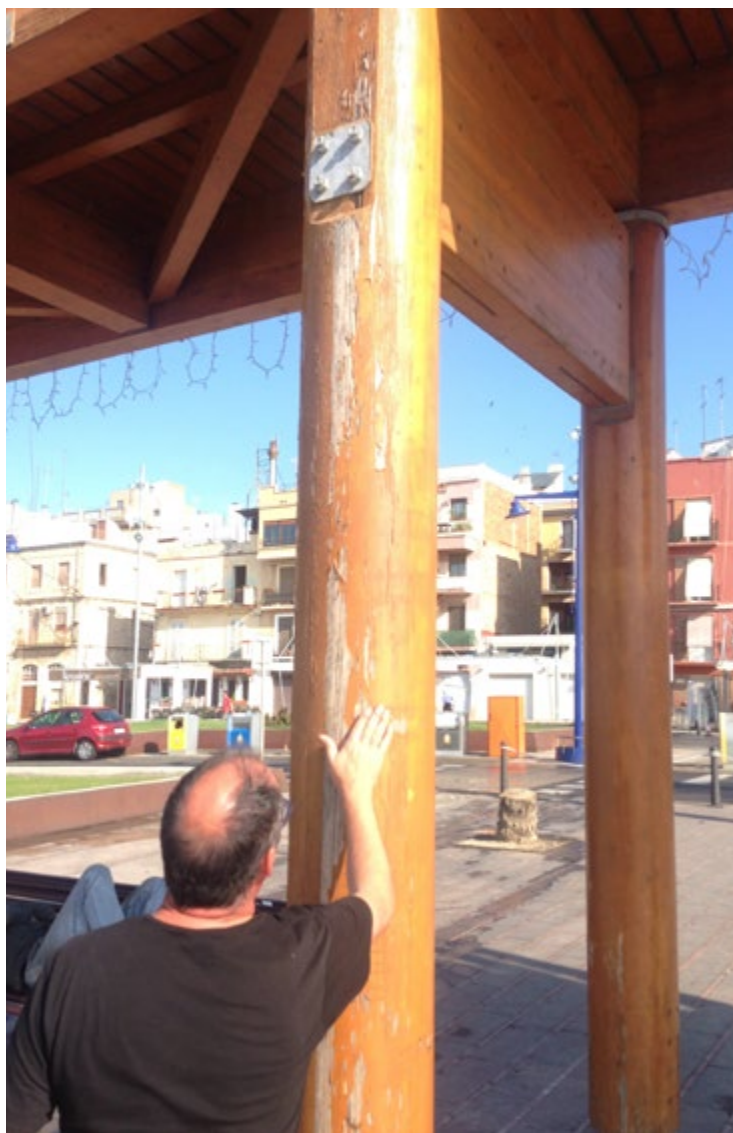
Per altra banda, el CEMAPT col·labora en tasques de conservació i manteniment de tots els departaments del Port de Tarragona, amb el Museu del Port, amb l'Arxiu del Port i amb el Fons d'Art.

La creación, la restauración y el mantenimiento del patrimonio marítimo, es en lo que trabaja el Centro de Estudios Marítimos y de Actividades del Puerto de Tarragona (CEMAPT), también colabora conjuntamente con el Museu del Port de Tarragona.

Una parte importante del CEMAPT son los talleres situados en el Refugi 2 del Moll de Costa del Port de Tarragona, donde se encuentra un taller de carpintería, uno de soldadura y otro de modelismo.

Las exposiciones que se realizan en el Moll de Costa del Port de Tarragona, son creadas por el equipo especializado del CEMAPT que trabaja intensamente en el diseño, montaje y desmontaje de cada una de las exposiciones que se hacen en los diferentes espacios, tanto de producción propia como ajena.

El CEMAPT colabora en otras actividades como el montaje de stands en las diferentes ferias y certámenes en que participa el Port de Tarragona.

El mantenimiento y limpieza del Port es otro ámbito de actuación y se realiza con la ayuda de los TBC (trabajador en beneficio de la comunidad).

Por otro lado, el CEMAPT colabora en tareas de conservación y mantenimiento de todos los departamentos del Port de Tarragona, con el Museu del Port, con el Arxiu del Port y con el Fons d'Art.

 Port de Tarragona

Moll de Costa s/n
43004 Tarragona
Tel.: (+34) 977 259 400 - ext. 1109
exposicions@porttarragona.cat
www.porttarragona.cat